

Miha Jensterle

Semena življenja

Miha Jensterle
Semena življenja
2011 * no ©

OPAZIL IN SAMOZALOŽIL
Miha Jensterle

PRELOMIL IN OVIL
Jaka Modic

TISKALA
Tiskarna Cicero

NAKLADA
1.000 izvodov

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6-32

JENSTERLE, Miha
Semena življenja / Miha Jensterle. - Paneče : samozal. M.
Jensterle, 2011

ISBN 978-961-276-129-5

255709952

Omar	5
Južna pravljica	43
Semena življenja	79

*Otroci sprašujejo,
ker jim ni jasno.*

*Odrasli ukazujejo,
ker si domišljajo, da vedo odgovore.*

*A dejansko vidijo le do svojega plotu.
In prvega izplena.*

....

*Resnica je meč, ki krivične rani, zato boli.
Bolečina v ogledalu življenja govori resnico...
...in zdravi slepoto oči in srca.*

Omar

Omarjeve oči so me dolgo objemale. Iz njegovih zenic je svetila prijateljska odkritosrčnost in toplina. Nenadoma je spustil moji roki in me nežno objel. V ušesih mi je zašumel njegov smejoči glas: *»Omar ti je predstavil svojega boga, inšalah, prijatelje, svojo mati, ženo, hčerko.«*

Odmaknil se je in mi v roke, ne vem odkod, pričaral zavitek: *»Čas je, da spoznaš še mojega očeta.«*

Prijateljsko me je potrepljal po rami, namignil na darilo in se zasmejalo z zarotniškim nasmehom: *»Beri. Spoznaj se z zamolčano zgodovino sveta. A pazi. Volkovi bi radi, da bi jo človeštvo pozabilo.«*

Pogled mi je begal na darovano. Hotel sem odpreti.

Prijel me je za roke in dejal: *»Ne sedaj. Ko boš doma v miru...«*

Hotel sem se zahvaliti, a spet me je ustavila kretnja roke: *»Ne zahvaljuj se meni ali očetu, zahvali se bogu, inšalah. In kmalu pridi nazaj v naš dom,«* me je povabil. Na licih sem začutil tri poljube: *»Se še srečava, inšalah!«* in že je izginil v množici neznancev na rabatskem letališču.

»Hvala, prijatelj, brat, učitelj,« so misli odzvanjale odziv v mojih prsih, »inšalah.«

Začutil sem, kako se je za trenutek svet skrčil, postal majhen, temen, žalosten. In v naslednjem trenutku je bil velik, svetel in vesel. Žalost slovesa in veselje srečanja sta izmenično utripala v prsih. Zazdelo se mi je, da v meni bije še eno srce.

Rahlo se je priklonil in mi podal ter vljudno stisnil roko.

»Omar, sir!« se je predstavil.

Spontan nasmeh je bil prijeten in je sijal tudi v njegovih globokih očeh.

»Don't 'sir' me, Omar, sir!« sem mu vrnil priklon, nasmeh, stisk in roko: »Sem samo Miha.«

Pogledal me je, me premeril od glave do pet in pokimal.

»Prav, Miha, sir,« se je nagajivo veselo zasmel.

Bil je še mlad Berber, sredi tridesetih, temen, tanek in droban, a težke kovčke turistov je zlagal v prtljažnik avtobusa kot za šalo. Hotel sem mu pomagati, dvigniti vsaj svoj kovček. Nasmeh mu je zaigral na obrazu, a z roko me je odločno ustavil: »To je moje delo. Ne dovoli, da se ti smilim.«

Bil sem presenečen. Zbudil mi je radovednost. Pričel sem ga pozorno opazovati.

Bil je tih in vedno nasmejan. Kot pomočnik šoferja je spal v avtobusu in skrbel za avtobus ter nas, turiste. Pridno je čistil zaprašene šipe in odpadke za nami. Prešteval nas je neopazno in neprestano kot pastirček svoje ovce. Vedno se je pravočasno pojavil, da je podal roko, prižgal cigareto, našel WC nebogljenim turistom. Bil je nevsiljivo povsod. Nič ni ušlo njegovemu pozornemu očesu. Niti to da ga opazujem. Vedno, ko sta se nama pogleda ujela, je v smehu narahlo pokimal. Zvečer me je ujel za ramo, me pogledal naravnost v oči in me povabil: »Ko boš danes končal, pridi na avtobus. Inšalah.« Smeje je dodal: »Kadarkoli.«

Pri večerji me je zapel Hamid, naš maroški vodič. Slok, v evropski obleki s kravato, brezhibno ostrizen in obrit, a z ostrimi brki, je na letališču v Rabatu, ko nas je pričakal, deloval izredno moško, uradno in pomembno. Slika modernega muslimanskega mačota. A ker je bil nasmejan, do turistov prijazen in do žensk galanten, je izpadel kot pravi svetovljan. Njegov obraz je bil arabskih potez, utrujen in zbrzdán, a nekoč je moral biti lep moški. Bil je mojih let, sredi petdesetih.

Ko je na letališču zagledal moje dolge lase, se je razveselil: *»Moja generacija. Dobrodošel.«*

Pri večerji je vljudno prisedel in molče sva žvečila. Pogledoval je moj čop spetih las in se čez čas zasanjano nasmehnil: *»Dvajset let sem nosil še daljše.«*

Moj vprašujoč pogled je bil dovolj, da so se iz njega vsuli spomini: *»Dvajset let sem preživel med hipiji v Essaouiri in po svetu. S hipijevkami,«* je poudaril s smehom in se pretegnil: *»To so bili dobri časi!«*

Zazdel se mi je, kot bi ga spomini pomladili in mu vlili novih moči.

»Lahko pridem k tebi v sobo, da se pogovoriva o jutri?« je vljudno vprašal, ko sva vstala od mize.

Nisem ga mogel zavriniti. Povabil sem ga in prišel je. A skoraj nič se nisva pogovorila. Govoril je pretežno on.

Prišel je s pol litra viskija in steklenico vina.

»Kaj nisi musliman?« sem ga vprašal, ko sem zagledal alkohol.

»Maroški islam ni tako ortodoksen, kot marsikje drugje v arabskem svetu,« se je zarotniško nasmehnil. *»V javnosti sicer ne vidiš pijanih, a doma in s prijatelji mnogi muslimani pijemo. In ne le v Maroku,«* je povedal kot opravičilo. Nato pa je dvignil flaši in rekel: *»Prinesel sem za oba.«*

»Jaz sem musliman, ne uživam alkohola,« sem se pošalil o muslimanstvu, a ne o alkoholu. Debelo me je pogledal. Ko sem mu

razložil, da že dolgo ne pijem alkohola, ker mi je bil ubil in poneumil kar nekaj prijateljev in ga že dolgo ne maram več, mu je postalo nerodno in flaši je postavil v kot. A že po nekaj minutah je pozabil na sram in viski se je znašel v njegovi roki. Potegnil je in jezik mu je stekel. Po nekaj požirkih je predsedal na temo, ki ga je očitno žulila. Poslušal sem zgodbo njegovega življenja.

»Ko so mir in ljubezen zahtevajoče hipije v Ameriki proglasili za narkomane in jim s tem vzeli kredibilnost, vso politično moč, so se cvetlični otroci umaknili v dežele marihuane in hašiša, v Nepal, Indijo in v Maroko. Privreli so v naš muslimanski svet, v Essaouiro, moje mesto. Nenadoma je bilo okoli nas domačinov, mladih žrebcev,« se je moško zasmel, *»ki še nikoli nismo bili videli ženskega telesa, na stotine belih polgolih deklet iz Amerike in Evrope, ki so jim bila vseč naša temna telesa. Zavrtelo nam je glave. Živeli smo kot v Alahovem rajju.«*

Zasmel se je in mi pomežiknil: *»Niso bile ravno device, a to rajskega vzdušja ni motilo. Seks, droge, rokenrol, to je bilo moje življenje.«*

Potegnil je dolg požirek in alkohol mu je skremžil obraz. Nenadoma je izgledal star.

»Največje sanje vseh nas, revnih mladih muslimanskih fantov s plaže, so bile, poročiti se v beli svet. Poročiti čim bolj bogato. Nismo se ozirali ne na religijo niti na zgrožene starše in nismo izbirali lepote, izbirali smo priložnost,« je odkrito priznal, utihnil in naredil požirek. *»Hoteli smo ven iz ojnic maroške družbe. Meni je uspelo. Dvakrat,«* se je pobahal. *»Štiri leta sem bil v Nemčiji in pet na Švedskem.«*

Pomežiknil mi je in se ponosno zarežal: *»Z dobrima mrhama.«*

Nekaj časa je molčal, podoživljal spomine, nato pa pomirljivo ugotovil: *»Ravno prav, da sem doštudiral in ugotovil, da se z belimi kobilami ne da živeti. Ne spoštujejo moškega. Ritajo po svoje in težko jih je ukrotiti.«*

Spet je globoko pogledal v flašo, naredil grimaso in globoko izdihnil, nato pa ponosno nadaljeval: *»Zato sem se z dvema diplo-*

mama vrnil nazaj v Maroko, našel spodobno službo in mati mi je našla ženo, ki me spoštuje. Sedaj imam dva čudovita otroka. In moj oče spet spoštuje svojega sina.«

Sijal je od ponosa: *»Sanje dečka s plaže so se izpolnile.«*

Sam sebi se je zdel uspešen. Izgledal je zadovoljen s sabo.

Iz denarnice je privlekel sliko fantka in punčke. In nato še eno. Na sliki je bila podoba, zavita v zlato prepleteno ruto. Nisem ji videl obraza.

»Moja žena«, je ponosno pokazal na silhueto.

Stisnilo me je v trebuhu.

»Za družino bi umrl,« je pijano mrmral, zazrt v svoj svet.

Nekaj časa je zamaknjeno sedel kot v transu, nato pa je nerodno stlačil slike v denarnico in denarnico v žep. Opazil je svojo opitost. Zbral se je, se obrnil k meni in se pričel opravičevati: *»Drugače redko pijem, a ko srečaš novega prijatelja...«*

Ni me zares prepričal, da ne pije preveč, a nisem mu hotel nasprotovati.

»In redkim pripovedujem o svojem življenju, a tvoj čop mi je obudil stare čase,« je v iskrenost hotel spremeniti prvo laž. Zazrl se je vame, kot bi preverjal, če mu verjamem, nato pa dejal. *»Tebi zaupam. Dva dni sva že skupaj, pa še nisva prišla v konflikt in to nekaj pomeni. Ne težiš mi po nepotrebnem. Vidim, da me spoštuješ. In ko poskušam slediti in razbrati, čeprav ne znam slovenščine, tvojo razlago turistom, opažam, da poznaš Maroko in da o islamu govoriš korektno. To spoštujem.«*

Prikimal je, kot bi potrdil povedano. Nato pa je z nenavadno resnostjo v glasu poudaril: *»Večinoma 'turliderji' nimajo pojma o Maroku, a si domišljajo, da mi lahko ukazujejo, da so oni moji šefi, toda čeprav si domišljajo, da so velike ribe, niso zavestni, da ko pridete v Maroko, sem jaz voda, v kateri plavate.«*

Osupnil me je. Prispodoba me je šokirala. V njej sem začutil grožnjo. A bil je preveč pijan, da bi opazil.

Poslovil se je. Objel in poljubil me je kot brata in pobral steklenico vina. Prazna steklenica viskija je ostala na okenski polici.

Med vrati se je obrnil: *»Mirno spi. Dokler ste z mano, vas maroški kralj in jaz varujeva.«*

Zvenelo je nevarno resnično.

In ni se le hvalil.

Ko mi je naslednji dan užaljen gost zatežil, češ da njegova kava prihaja prepočasi, se je Hamid sklonil k meni in mi šepnil: *»Samo reci. Če ti samopomembnež pije kri, le pokličem in naslednjč ga boš videl šele na letališču. Nekaj dni maroškega zapora ga bo izučilo, kako majhna riba je.«*

»Gospod se pač še ni bil privadil na 'maroški čas',« sem hitel opravičevati gosta, kajti zgrozil sem se, ko sem začutil, da je mislil resno. Čeprav se je smehljaj, sem videl, da ga vsaka oholost turistov žali.

Naslednji večer je bil Omarjev Alah dobrohoten.

Izmuzniti sem se hotel Hamidu, a očitno mu je bilo nerodno, zato se je izgovoril, da je utrujen in izginil v svojo sobo.

Našel sem prednja vrata avtobusa odprta. Omarjeva senca je sedela v poltemi na prvem sedežu. Pomahala mi je. Vstopil sem in sedel vstric nje. Med nama je bil le prehod, a Omar je bil še vedno bolj silhueta kot resničen.

Ozrl sem se naokrog. Bil je čaroben večer. Zvezde so nama mežikale skozi zibajoče silhuete palmovih vej in mehkoba polmeseca se je nežno razlivala vsenaokrog.

Opazil sem, kako razkošne luči hotelskega vhoda vso svojo moč izgubijo na robu parkirišča in da sva midva za ves svet nevidna.

»Kot dve sovi...,« me je prešinilo.

Omar je sedel mirno kot kip in s priprtimi očmi pozorno motril okolico. Le roke so se mu komaj opazno premikale. Bolj slutil kot videl sem, da v dlan spretno nekaj drobi. Takoj sem vedel, da drobi hašiš.

V trebuhu me je nekaj požgečkalo in radovedni otrok v meni se je pretegnil. Zaslutil je avanturo.

Pomislil sem na svoje goste. Po večerji se nacejajo s pivom ali viskijem, a kako bi se zgrozili, če bi me videli tu z Omarjem. Že ko sem jim razlagal o kifu, maroškem hašišu, o nasadih marihuane v hribovitih Rifu na severu države, o hipijih v Maroku, o zgodovini marihuane v Maroku, o kraljevi družini, do nedavnega največjem 'proizvajalcu' in 'dilerju' hašiša na evropskem trgu, so nekateri težko poslušali.

Čutil sem, da jim že sama beseda 'marihuana' budi paničen strah.

A mene ni bilo nikoli strah drog. Ko sem kot otrok strahove mame, očeta, babice, prepoznal kot plotove, ki jim določajo domet in odnos do okolja, je radoveden otrok v meni hotel preplezati vse strahove in spoznati vse plotove okolja.

Spomin me je prestavil nazaj v trenutek, ko sem nekoč opazil, da so največ mnenj o seksu in družini napisale mačistične teološke glave, ki nikoli niso seksale in nikoli niso imele družine. Da je največ mnenj o drogah napisano iz strahu pred drogami, ne iz poznavanja drog. Da zakone o drogah pišejo, vsaj na zahodu, pijančki, ki alkohola ne vidijo kot drogo, doživljajo ga kot zdravilo, kot hrano in celo kot 'Kristusovo kri'.

»Dokler zasvojenec z eno drogo sodijo drugim drogami, nobena sodba ne more biti pravična in nobeno mnenje pravo,« se mi je tedaj priklatilo spoznanje. Odločil sem se, da ne verjamem nikomur, da verjamem le svojim izkušnjam in da droge raziščem sam.

Nikoli jih nisem 'klical' ali iskal, a ko se mi je na poti ponudila prilika, nisem okleval. Vzel sem jih kot eksperiment, ne kot beg od kake grozljive duhovne ali fizične realnosti. In ker nisem v njih 'bežal', so mi, vsaka zase, odkrile mnogo svojih skrivnosti. Pri raziskovanju razvoja civilizacij, ki so 'zrasle' na določenih drogah in pri opazovanju delovanja naše, človeške zavesti, so mi bile v veliko oporo.

V vzdušje se mi je vselili mir, svečanost in skrivnostnost, ki je izvirala iz Omarjeve silhuete. V nekaj spretnih potezah je zvil džoint.

In potem še enega. Nič ni rekel in nič ni vprašal. Prižgal je enega, globoko potegnil in mi ga samoumevno podal. Nato si je prižgal svojega.

Počasi in previdno sem potegnil prvi dim, globoko vdihnil in zadržal dih.

Že prvi izdih je odplaknil vse misli in spraznil glavo. Linearost časa se je raztopila in zazdelo se mi je, da me je objelo brezčasje, vsečasje...

Tiho sva sedela zavita v mrakobo. Le džointa sta kdaj pa kdaj utripnila kot svečki v večnosti ter za trenutek osvetlila najina obraza.

Zazdelo se mi je, da slišim bitje vesolja. Začutil sem se brez vsake teže, a do roba poln. Bil sem na tem, da me raznese, a me ni bilo. Svet se mi je zdel popoln in povezan. Odnoslo me je občutje lepote.

Ko je Omar potegnil zadnji dim in je ogorek previdno ugasnil, so se njegove roke spet premaknile. Nenadoma sem se spomnil, da še nisva izrekla nobene besede in besede so privrele same.

»Oprosti. Včeraj...« sem začel.

»Ni treba opravičil,« se je sproščeno zasmejal. »*Inšalah. Bog je hotel, da prideš danes.*«

A vseeno sem mu na kratko opisal prejšnji večer. Marsikaj me je zanimalo. Posebno me je grizlo, kar je Hamid namignil o kraljevem varstvu in zaporu.

Zasmejal se je in vprašal: »*Zakaj misliš, da imamo Maročani še vedno kralja in ne voljenih volčičev, kot vi v Evropi?*«

Prižgal mi je nov džoint in zakuril svojega. Z mirnim in resnim glasom je razložil: »*Naš kralj je zvit in močan in vpliven. Pravi volk med ovčami. A če hoče vladati, kot kralj potrebuje vplivne zaveznike, a kot oče naroda zveste sinove.* «

Globoko je vsrkal dim svojega džointa in zadržal dih, nato pa se zakrohotal, kot bi povedal šalo: »*Hamid je zvesti sin. Eden med mnogimi.*«

Ko se je pomiril, je razložil: »*Kralju in Maroku pomembni so vedno povabljeni na sprejem h kralju in kralj jih pogosti kot prijatelj.*«

Spet se je zvijal od smeha: *»In spoštljivci seveda ne opazijo kako z eno samo ceremonijo podkupi vse spoštljivce. Sledijo mu poslej spoštljivo kot psi.«*

Videl sem, da si briše solze smeha.

Potem se je umiril.

»Turistični vodiči so pomembni ljudje v Maroku, saj imajo opravka s tujci, veliko potujejo in veliko vidijo. Hamid je bil prej vse drugo kot zaveden Maročan in dober musliman,« se je spet veselo zasmejal, *»a odkar si domišlja, da je kraljev prijatelj, se je bil spremenil v častilca, privrženca, zaveznika, zaščitnika kralja. V njegovega vohuna,«* je neprizadeto končal.

Pomolčal je, čez čas pa razložil: *»Zaščito kralj kupuje z zlatom, zaupanje z močjo. Hamid je zvesti sin. Prostovoljni pes čuvaj. Za kralja vohuni zastonj. Hamida je podkupil z močjo. Zato je res, lahko bi potegnil poteze, s katerimi se je hvalil.«*

Zamislil se je: *»Drugače ni slab človek. Je pošten musliman. Včasih ga sicer zanese. Rad turistom razkazuje svoje mišice,«* se je zasmejal, potem pa kot opravičilo dodal: *»A ne moreš mu zameriti.«*

Nisem razumel. Še vedno sem bil v temi.

Prosil sem ga naj mi pojasni.

Začutil je mojo zmedo.

»Saj ti je izpovedal svoje življenje. Se ni hvalil s svojimi kobilami? In z družino? In s kraljem?« se je smejal. Nato pa se zresnil: *»Hamid je eden od razočaranih maroških mladcev, ki so jih bele volkulje iz muslimanskega doma zvabile v vaš krščanski svet. Čeprav se hvali s seksom in moškostjo in osvojitvami, je bil dvajset let dejansko žigolo. Ženske so izkoriščale njegovo telo in on je izkoristil njih in njihovo bogastvo. Dvajset let se je pustil vzdrževati. Pretvarjal se je, prilizoval, poniževal in ugajal svojim kobilam. A ko je poleg vzdrževanja pričel sčasoma zahtevati še strežbo, kot jo je navajen moški v muslimanski družbi, je vedno dobil kopito,«* se je zakrohotal.

Nekaj časa je premleval in nato razglobil: »Moški radi hodijo v kupleraj, a prostitutke zaničujejo, predvsem v muslimanskem svetu. Ženska, ki ima več moških, je kurba. In moški, ki ima več žensk, je plejboj. Ni takšno dojemanje tudi vašega mačističnega sveta?«

Njegov odkritosrčni smeh je odmeval po avtobusu.

Ko se je zresnil, je nadaljeval: »Žigoli niso plejboji. Žigoli so prostitutki. Hamid si je dolgo lagal, da je plejboj, a ko je v svoji zblojeni glavi dojel, da je dejansko moška kurba, se je pričel sramovati samega sebe.«

Pomolčal je, nato pa tiho ugotovil: »Hamid je bil zaradi sanj izgubil boga, zapustil očeta in mamo. Domišljal si je, da je čistokrvni arabski žrebec, a bele ženske so mu vzele samopodobo in potenco. Bile so preveč svobodne in samostojne zanj. Lahko jih je jahal, a ukrotiti jih ni mogel. Padel je v samozaničevanje in depresijo. Ko se je vrnil domov z diplomama, navidezen zmagovalec, je bil zlomljen. Kot moški in kot človek. Zapit, a visoko izobražen.«

Malo je pomislil, nato pa ocenil: »Kralj mu je na svoj način rešil življenje. Dvignil mu je samopomembnost v samopodobo, s katero nekako shaja.«

Nekaj časa je premišljeval, nato zaključil: »Skozi čaščenje kralja in njegove moči, Hamid povečuje sebe in s tem ohranja samospoštovanje. Maroška ponižna žena mu je vrnila moškost in otroci voljo do življenja. A ni srečen človek. Ne mara se. Ni si še odpustil. Zato še vedno pije. In kaže mišice belcem, ker je bil nekoč od njih ponižan.«

Utihnil je za dim, nato pa dodal: »A za družino in kralja bi danes verjetno res umrl.«

Molčala sva in premleval sem povedano. Ko mi je Hamid počasi zdrsnil iz glave, sem ga zaprosil, naj mi razkrije še kakšno skrivnost Maroka, ki je tujci ne vemo.

»Maročani smo res skrivnostna družba,« se je zasmeljal.

Nekaj časa je molčal, kot bi iskal kako skrivnost, nato pa dejal.

»Ni skrivnosti. Saj je vse jasno. Maroko je dežela sužnjev. V Maroku si močne družine in klani, ki so pred stoletji z mečem kruto prevzeli oblast, lastijo maroško bogastvo še danes. In pod njimi obstaja množica bakšišarjev, ki se trudimo z bakšišem dostojno preživeti iz dneva v dan.«

Naredil je dolgo pavzo, dolgo dva vdiha in izdiha, nato pa nadaljeval: »Kot Maročani smo ljudje ujeti v kraljevo volčjo piramido moči, kot muslimani pa v sistem bakšiša. In bakšiš ima, kot veš, veliko pomenov. Ko srečaš berača, mu daš bakšiš. Miloščino. Ko te s ceste v prodajalno zvleče vsiljivec, od prodajalca dobi bakšiš. Napitnino za uslugo. Ali ponekod, kjer so cene višje, provizijo od prodanega. Ves 'spodnji sloj' muslimanskega sveta se trudi ali prosi za bakšiš. Vsi uslužni, ki jih srečuješ - postrežki, čistilke, vratarji, natakarji v hotelih, delajo za bakšiš. In nižje v lestvici si, manjši je bakšiš. A ta del tujci večinoma poznate. Ne vedo pa mnogi, da se bakšiš ne drobi le navzdol. Bakšiš se v tem sistemu plačuje tudi za vse usluge navzgor.«

Pokazal je zobe. »Pri vas bi temu rekli podkupnina.«

Pomolčal je, izbral misli in iskrivo dejal: »Poglej primer, pa ti bo jasno. Vaše spremstvo v Maroku smo trije: vodič, šofer in njegov pomočnik. Sam, ker sem najnižje v sistemu, sem popolnoma od njune volje odvisen, koliko bakšiša od provizij, ki jih dobita na turah, mi vržeta. Sem kot pes, ki pobira odpadke,« se je samemu sebi zasmel. »Delam sicer za avtobusno podjetje za dogovorjeno minimalno mesečno plačico sto eurov, a polovico od tega moram plačati šoferju, ker je mene, in ne nekoga drugega, izbral za pomočnika. V istem položaju smo vsi bakšišarji. In vsak bakšiš, ki ga dobim od turistov, moram deliti z šoferjem in vodičem, tako da mi pobereta še pol tega, kar mi daste vi.«

Zasmejal se je in mi namignil: »Če seveda vidita, da mi kdo kaj da...«

Bil sem šokiran. Ni mi šlo v glavo.

»Hamid?« sem preveril. »Nisi rekel, da je pošten človek, da ni slab?«

»Rekel sem, da je pošten musliman,« me je popravil. »Kot vsak musliman, Hamid v sistem sploh ne podvomi. Bakšiš daje in jemlje brez razmisleka. Pošten je v tem, da svoje sluge, nižje na lestvici, ne go-ljufa. Ne daje nam manj, kot nam po nepisanem kodeksu pripada in, opazuj ga, skoraj vsakemu beraču da miloščino,« ga je branil. »Mnogi drugi vodiči so požrešni in tako turiste kot nas kradejo kot srake.«

Nekaj časa je zatopljeno razmišljal, potem pa mi vrgel v obraz: »Če primerjam z njim vas, bele turiste... Gledam, kako težko vržete beraču bakšiš za kos kruha. Ali pa ga nalašč spregledate, da vam ni treba dati. Prepirate se z bakšišarji za cent, a zase vam ni težko za-praviti bogastva. In si domišljate, da ste dobri ljudje in boljši od nas.«

Bil sem prizadet. Začutil sem resnico v povedanem. Opazoval sem nenadoma našo zlagano dobroto. Naš prekriti egoizem, skrit za fasado usmiljenja.

Postalo me je sram naše kulture. Naše srčne slepote.

Nekaj časa je Omar molčal, počasi drobil hašiš, a nenadoma se je ustavil in dejal: »Ja, tako je to. Vas davijo židovske obresti, a is-lamski denarni sistem davi in izžema nas revne muslimane še veliko bolj. Davkom kraljev se lahko upremo, sistemu nikoli. Že stoletja. Od prihoda islama obstaja le podkupovanje 'navzgor' in provizija, napitnina, miloščina 'navzdol'.«

»In množice vdano glodate kosti?« mi ni šlo v račun.

Zasmejal se je.

»Vi belci si domišljate, da živite v svobodni družbi in zato kršite vsa pravila vseh družb. Tu te družba izpljune, če sistema ne upošte-vaš. Bakšiš je tako močno vtkan v piramidno zavest ljudi in poslovanje 'normalne' skupnosti, da mu nihče ne uide. In večina o tem nikoli ne razmišlja. Sploh če so v srednjem razredu bakšišarjev, kot Hamid. Na določeni višini piramide sistem postane ugoden,« se je zarežal, »in tam se začno podporniki sistema.«

Obrnil se je k meni in me postrani pogledal.

»Tudi ti, ko prideš sem, ne moreš, da se ne vključiš v bakšiš sistem. Mar nisi od potnikov pobiral napitnine za nas bakšišarje? Lahko sistem prekineš? Imaš srce ne dati bakšiša meni?« se je veselo zasmejal in z vprašanji potrjeval povedano.

Zamaknil se je v opazovanje vzorca družbe in mirno ugotovil: »Čeprav smo mnogi zavestni, kako krivičen je sistem in kako nas sam sistem razžira, zaslužnjuje, ponižuje in nas vse bakšišarje popolnoma blokira, čeprav mnogi sistem preklinjajo, brez bakšiša v vsem muslimanskem svetu ljudje ne znamo živeti.«

Dolgo sva sedela v tišini, nato pa je dejal: »Saj vem, vam v Evropi je to nedoumljivo. Pri vas je napitnina redkost, provizija privilegij trgovcev in podkupnina še vedno greh. In berače, čeprav se kličete kristjani, preganjate, namesto da bi jim kot Jezus pomagali,« sem zaslišal hihitanje, »a kar privadi se na naš sistem, saj kot slišim, je tudi pri vas v Sloveniji le peščica sprivatizirala, pokradla vse, kar je bilo nekoč skupno bogastvo. Večina pa vse bolj delate le še za bakšiš. In vse več vas prosi miloščino. Ste že blizu. Tirani se dvigujejo nad vami, vi pa postajate mi - bakšišarji. In če boš rojen v revni družini brez zvez, boš revež.«

Dušilo ga je od smeha. Komaj je izdaval: »Smešno. Maročani si domišljajo, ko silijo v Evropo, da gredo v boljši sistem, a resnica je, da se Evropa spreminja v Maroko. Na vrhu evropske piramide moči že sedi neizvoljeni kralj Van Rumpoy, novi Karel Veliki. Parlamente evropske države lahko kar ukinite, saj vaše vlade smejo le še kimati navzgor. Upreti se meču in križu ne smete več. Ste že v neo-fevdalizmu.«

Zvenelo je usodno. Dokončno.

Njegov smeh je zvenel groteskno.

A meni se ni zdelo smešno. Zdelo se mi je, da se dosti ne moti. Streslo me je, ko sem spoznal, kako je Maroko, ves muslimanski in tudi hindujski svet ujet v grozljiv monetarni sistem, v katerega tudi nas sili in ukaluplja naša vlada.

»Vaša vlada, vse članice Unije, so sužnje EU in ujetnice 'svetih treh kraljev'. Svetovne banke, Svetovne trgovske organizacije in Mednarodnega monetarnega sklada,« je mirno povedal Omar. »In bakšiš sistem je veliki cilj kreatorjev novega svetovnega reda, ki se danes skozi tajkunsko globalizacijo vsiljuje celemu planetu. In sistem se zdi neuničljiv,« je dodal, kot bi bilo brezpredmetno.

Zgrozil sem se. Stisnilo me je v trebuhu in zalila me je žalost.

Omar pa si je veselo žvižgal.

Opazoval sem ga zaprepaščen. Bil mi je uganka.

»Povej mi,« mi ni dalo miru, »kako se lahko smejiš in zabavaš, kljub dejstvu, da se zavedaš grozljive krivičnosti sveta okoli sebe? Kako si lahko neprestano dobre volje?«

»Že Hamid ti je lepo povedal, da se belci navadno jemljete strahno resno, a večinoma ste tako nesamostojni in nebogljeni, da je včasih prav smešno. Še stranišča ne znate najti sami,« se je zahihital, kot bi užival v naši slabosti. »Napihnjeni ste še bolj, kot ste debeli,« je vidno užival v svojih prisposodobah in se vse bolj zabaval. Nato se je hitro zresnil in mirno povedal kot neizpodbitno dejstvo: »Domišljate si, da ste boljši, ker ste bogatejši in da ste pametnejši, ker v šolah preživite več časa, kot večina nas. Sebi se zdite čudoviti, ker nas pomilujete, a od nas pričakujete le uslužnost in priklon.«

Opazoval sem v spominu vedenje večine turistov in nisem mogel oporekati, zato sem bleknil edino: »Ne vsi...«

Nasmehnil se mi je pomirljivo in prikimal, nato pa mi z resnim tonom razložil: »Domišljivost človeka, naroda, vere ali ceha, je duhovna bolezen. Povzroča družbene katastrofe. Le opazuj. Napuh povzroča brezsrčnost, ki uničuje medčloveške odnose, božje stvarjenje in tepta ljubezen. Prevzetnost bogu ni pogodu, inšallah,« je mehko dejal, me pogledal, zastal, nato pa je mi razkril srce: »Mene vsaka domišljivost 'zbode' in jo opazim. Od otroka naprej me poniževanje kogarkoli oplazi in zapeče kot kopriva. In ker poniževanja ne maram,

sem se od prevzetnosti pač ločil,« se je zasmel, »kot se ločiš od gnilega zoba, slabe navade ali družbe, ki te kvari.«

Pomolčal je, nato pa pristavil: *»Pa saj veš, o čem govorim. Tudi ti si se že ločil. Imaš izkušnje.«*

Debelo sem ga pogledal.

»Ali nisi nekoč pil in se potem ločil od alkohola? In opazil sem, da ne ješ mesa,« se je zarežal.

Utihnil je, prižgal vžigalnik, potegnil in ugasli džoint je spet zažarel.

»Ločitve od norosti družbe so včasih navidezno krute in boleče, normalnim ljudem čudne in nerazumljive, a so edina pot do svobode in človeškega dostojanstva,« je čez čas dodal.

Dal mi je čas za opazovanje povedanega, nato pa se je spet zahihital: *»Odkar sem se ločil od domišljavosti in sem samo svoj, samo Omar,« se mu je iz srca odvalil odkritosrčen smeh, »opazujem ošabnost okolja, a sebe ne jemljem preveč resno. In tudi norosti drugih ne jemljem več resno in predvsem ne osebno.«*

Streslo ga je od smeha, ko je ugotovil: *»Omarja ni več moč užaliti ali ponižati. Izgubil je samopomembnost. Je neranljiv. S tem, ko skozi poniževanje Omarja, hočejo povečati sebe, Omarju razkrivajo le svojo dušo. Svojo duhovno slepoto. Omar jih vidi kot duševne bolnike in se mu smilijo, kajti izgubili so pozornost, obzirnost in občutljivost, lastnosti, ki iz človeku podobne krute živali naredijo čudež. Skromno, človečno, dostojanstveno bitje.«*

Bilo mi je smešno in nenavadno, ko je o sebi govoril kot indijanski poglavar Vinetou, v tretji osebi, brezosebno. A govoril je smrtno resno in molk, s katerim je končal, je poglobil povedano. Bil sem vzhičen nad njegovim pristopom, njegovo odmaknjenostjo in realnostjo. Vedno bolj mi je bil všeč.

»Ker sem tvoj prijatelj, ti polagam nekaj na srce,« se je nenadoma sijoče nasmejal, »kar očitno že veš, saj uporabljaš, a ker si prej debelo gledal, očitno nisi o tem dovolj razmišljal in ne vidiš lepote ločitve.«

Spet me je pomučil s pavzo in nato ustrelil: *»Ko si rekel dovolj alkoholu in mesu, se je življenje spremenilo tebi in vsem okoli tebe, mar ne?«*

»Če bi ti povedal kako zelo...« sem se začutil vprašanega, a me je z roko ustavil.

Nekaj trenutkov je bil kot okamenel, kot bi zbiral misli, nato pa mi je zaupal: *»Ljudje imamo svobodno izbiro, nismo le igrača bogov, zvezd in usode. Nismo lutke.«*

Strmo mi je pogledal v oči in dodal: *»Nismo ovce brez lastne volje in bog nas ni zapustil. Bog nam je dal čudovito magično besedo in z njo izgubljenim otrokom odprl pot nazaj do sebe. Pot do skromnosti, ki odpira božja vrata.«*

Potegnili so globok dim, nato pa se je na svoj način pošalil z resnico: *»V vašem svetu je beseda "dovolj" skupaj s skromnostjo na robu izumrtja, zato vam bo od debelosti razneslo sklerozno srce.«*

Kar nekaj časa je moralo preteči, da ga je nehala tresti od smeha. Vzel si je čas, nato pa je prijateljsko smehljajoč se predlagal: *»Bodi si prijatelj. Naredi si uslugo. Vzemi si čas in pozorno prisluhni besedi 'dovolj'. Meditiraj njen strahovit pomen in njeno čudovito moč vsak dan. Ta lepa božja beseda je ena najmogočnejših besed. Brez nje ni ločitve, ne učenja, ne možnosti spremembe. Brez nje ne moreš slišati boga in ga povabiti v svoj dom. In kdor besede 'dovolj' ne spozna, je izgubljen,«* je mirno ugotovil. *»Le poglej. Beseda 'dovolj' spreminja svet in sanje. Ko je ponižanim dovolj trpljenja in tiranu rečejo dovolj, se svet spremeni. Ko ti je dovolj terorja žene ali moža, se ločiš in dobiš novo možnost najti ljubeče bitje. Ko se v zbiranju denarja ustaviš, stopiš v svet drugih vrednot in mogoče zaslišiš biti božje srce. Ko mesu rečeš dovolj, ti živali niso več le 'zrezek' in lahko dojameš njihovo božansko lepoto. Spremenijo se v čudovita bitja. Kadarkoli rečeš dovolj, dobiš v darilo svobodo, da stopiš na novo pot, v nov čas, v nov svet, v nove sanje...«*

S pavzo je poudaril predlagano.

»Ko zanemari besedo 'dovolj', otrok ni več svoboden človek. In ni več srečen človek. Zapustil je bil boga in izgubil skromno srce in z njim človeško dostojanstvo. Postane suženj požrešnosti. Večna lakota ga onesrečuje in speljuje v vse večjo, volčjo, nenasitno požrešnost.«

Z roko je zamahnil okrog sebe: »Poglej kako bogatim volkovom ni nikoli dovolj bogatije in moči. Sanjajo še več. Pozabili so, da je dovolj dovolj. Nenasitno zbirajo milijarde, tretjina pohlevnih ovc planeta pa gre lačna spat, a stoično sprejema lakoto, trpi poniževanje in se ne upre posilstvu.«

Utihnil je, čez čas pa ugotovil: »Na žalost lakota pohlepne volkove in pse goni še močneje kot stradajoče ovce.«

Naslonil se je nazaj in nepremično sedel.

»Ko bo dovolj ljudem dovolj...« sem ga slišal šepetati. Počasi je dihal, in se zibal, kot bi molil. Čez čas sem zaslišal: »Inšalah.« Nato se je umiril.

Premleval sem povedano in ga opazoval. Omar je bil miren kot kip. Pomislil sem že, da je zaspal, ko se je nenadoma zahihital in se naglas vprašal: »In kako se ob tej norosti lahko celo zabavam? Ohranim dobro voljo?«

Vprašanju je dal čas, da tudi v meni naredi nov prostor, nato pa tiho, počasi in razločno spregovoril, kot bi mi sporočil skrivnost: »Ko se otroku odprejo oči in prepozna grozljivi egoizem ljudi in se ga dotakne krutost okoljnega sveta, ga bolečina duše lahko ubije. Lahko ga žalost in obup in nemoč pahnejo v potrnost, duhovno moro, celo v norost in telesno bolezen. Ali pa ga bes in jeza spremenita v kruto zver,« je nizal možnosti otroka, nato pa dodal: »A to se zgodi le, če otrok izgubi stik z bogom. Tedaj pozabi na skromnost in postane slep za lepoto stvarjenja in čudovitost stvarstva. Za inšalah. Božji načrt.«

Obmolknil je, kot bi prisluhnil povedanemu in preverjal pomen izrečenih besed. Nato se je vrnil k sebi. Potrkal se je po srcu, se zasmejal in z igranim glasom spet v tretji osebi svečano dejal: »Omar ni izgubil stika z bogom. Omar se ni prepustil bolečini, žalosti in obu-

pu. Izbral si je veselje, ne joka. Izbral si je učenje, ne obupa. Izbral si je skromnost, svobodo duha in ljubezen, zato ga slepota ljudi zabava in uči bolj kot ga njihova krutost žalosti.»

Zasmejal se je odkritosrčno kot v potrdilo.

»Lahko bi neprestano jokal. A tako veselje kot solze so zdravilo duše. Veselje je Omarju ljubše in slajše kot jok. Zato se, namesto da bi jokal, smeje.«

Zvilo ga je od smeha.

Skupaj sva se smejala. Omar se je tolkel po kolenih.

Občudoval sem njegovo 'norost' in izbiro pristopa do življenja. Spreletelo me je, da do tega trenutka sploh nisem vedel, da imam izbiro. Bil sem mu hvaležen.

Povedal sem mu to.

Zamahnil je z roko: *»Hvaležen bodi bogu, inšalah.«* In zalil ga je nov val smeha.

Ko se je umiril, me je radovednost povlekla.

»Praviš, Omar, da vsi sanjamo, si domišljamo in izbiramo realnost, a očitno napol slepi in z zapacanimi srci, vsak drugačno čudno polrealnost. Kaj je realnost zate?«

Nekaj časa je zbiral misli, nato pa pričel z razlago: *»Različni ljudje isti dogodek vidimo drugače, saj ga prepoznamo v skladu s svojim stanjem zavesti, v skladu s svojo nerealnostjo, mar ne?«* se je zazrl vame in pritegnil: *»Revolucijo uporniki vidijo drugače kot tiran. In ženskam patriarhat pomeni ječo, moškim pravičnost. Opazuj, kako Američani objokujejo peščico svojih ubitih otrok, ki morijo od Vietnama do Pakistana, povsod po planetu, kjer imajo ameriški volkovi svoje 'interese', a milijone pobitih otrok v okupiranih deželah 'prepoznavajo' kot teroriste.«*

Obmolknil je in zaključil: *»Vse dokler nisi svoboden norih vzorcev družbe, si pristranski. In ne moreš prepoznati Resničnosti.«*

Nekaj časa je počasi dihal, kot bi izbiral besede, nato pa svečano izjavil: *»Moja resničnost je moj pogled na svet, moj odnos z bogom,*

moja družina in prijatelji. To je moj dom,« je poudaril. Pogledal me je, pomolčal in se zasmel: »Ko zapustim moj dom, mi je jasno, da skozi vrata svojih sanj vstopam med druge sanje. Med tisoče drugačnih realnosti. Vsak človek, ki ga srečam, je svoja realnost, saj sanja druge sanje.«

Pomolčal je in dodal: *»In da dosežejo sanjano, znajo nekateri biti peklenko kruti.«*

Potegnil je dim, pomislil in začel: *»Ko hodim med vsemi temi zasanjanimi ljudmi, opazujem njihove sanje in vidim dogodke, ki jih sanje povzročajo. Tako lepe kot krute dogodke, ki me obkrožajo. Opazujem smeh, veselje, bes in solze ljudi, in se učim prebirati dobro od slabega. Seme od plevela. Plevel puščam pred vrati svoje realnosti, svojega doma,«* se je iskrivo zasmel in z roko ponazoril gib, kot bi nekaj potisnil ven in zaprl vrata, potem pa končal: *»S semeni, ki jih izberem, pa krasim svoj dom in hranim sebe, svojo družino in prijatelje.«*

Utihnil je, me postrani nasmejan pogledal, čez čas pa prikimal in potrdil: *»Tako je. To je moja realnost.«*

Molčala sva. Bilo mi je jasno. Glava mi je nemela.

Vesolje je bilo svetlo. Čutil sem občudovanje in veselje.

Hotel sem mu to povedati, a je nenadoma otrpnil, kot bi se nečesa domislil in se sklonil k meni: *»Belci ste večinoma nesrečni, ker ste zaradi samoljubja izgubili stik z bogom in ne veste več niti kaj pomenijo beseda skromnost niti kaj je družina niti kaj je prijateljstvo...«*

Za trenutek sem se čutil napadenega.

»Kaj misliš s tem?« sem se postavil v bran. *»Imam družino in kup prijateljev...«*

Ustavil me je spet z roko in se zakrohotal: *»Ne izgublaj energije po nepotrebnem. Ne napadam te, le vzroke iščem za vaše čudovito duhovno stanje. Zato se ne brani. Raje se vprašaj in opazuj, kaj se dogaja, ko se srečate s prijatelji po nekaj dneh ali po dolgih letih? O čem teče beseda?«*

Nisem vedel kam meri.

»Obujamo spomine, pogovarjamo se o svojem početju, o spremembah v našem življenju, politiki, športu...« sem iskal besede.

»Ti bom povedal jaz,« me je odvezal napora. »Prekini me, če ni res. Vsi belci se na vse pretege hvalite, kaj ste medtem dosegli, nagrebli in kaj se vam je, prijetnega in neprijetnega, na poti dogajalo. A center vseh zgodb ste vedno vi sami. Vi. Vaši dosežki, vaše zmage, vaša navdušenja, vaša razočaranja, vaše bolečine, vaše zaljubljenosti, to je vse, kar delite s prijatelji, mar ne?« je z vprašanjem zabetoniral povedano.

Počakal je, če bom ugovarjal, a v meni ni bilo odziva. Nisem se mogel braniti. Začutil sem resnico v povedanem, zato me je tiho in upočasnjeno resno vprašal: »Vprašaj se, ali si resnično prijatelj nekemu, če mu podariš jarem zavisti, da mu izkrivi zavest in izključe srce?«

Nobena misel ni skalila boleče resnice, ki se je zrcalila v vprašanju. Opazoval sem nas, našo skupnost. 'Fovšarijo', gonilo slovenske družbe. Resnična dejstva našega domačega življenja. Opazoval, kako zavist do soseda, celo do brata in prijatelja, celotno družbo zahoda poganja v bolestno egoistično samoljubje in v tekmovalno norost, razbija v sovraštvo celo družine. Nemo sem zrl v grozljivo podobo naše egocentrične 'normalnosti', kjer prijatelj izkorišča prijatelja, bogati na 'prijateljstvu'...

Pustil me je pri miru. Pustil je, da me resnica cvre.

A darilo ni bilo pekoče. Ni bil Omar tisti, ki me je žgal. Pekel sem se sam. Žgalo me je v srcu in ogenj je gorel v mojih polslepih očeh.

Nekaj časa sva sedela v tihoti, nato pa je potegnil zaključek: »Večinnoma se vsi belci, čeprav se skrivate za Jezusovo skromnost, radi šopirite in postavljate pred sosedi in tudi pred prijatelji. V svoji samopomembnosti niste zavestni, da drug v drugem vzbujate le zavist in privoščljivost.«

Pomolčal je, globoko potegnil in polslušno zašepetal: »Prijatelju ne moreš dati pekočega darila, ki žge in mu krade energijo. Zato, ko se srečamo prijatelji v našem svetu, se nihče ne hvali z dosežki in ne razkazuje bogastva.«

Dal mi je čas, da zberem besede in da dojamem povedano. Nato se je zasmel, kot bi povedal šalo: *»V muslimanskem svetu je premoženje družine tako in tako skrivnost gospodarja družine ali klana. Nihče za nikogar iz druge družine ne ve, koliko je dejansko 'težak'. Bogastvo je skrivnost, zato med prijatelji nikoli ni predmet pogovorov. In dosežki nikoli niso osebni, čutimo jih kot našo skupno srečo,«* je poudaril in zastal.

Čutil sem, kako radovednost v meni narašča.

Pustil me je na trnih. Roke so mu oživele. Zopet je zvijal nova džointa.

Opazoval sem njegovo mojstrstvo. Ni potreboval oči. Roke so znale same.

Čakal sem ga, da v miru konča.

»Ob srečanju si prijatelji izmenjamo le izbrano, najboljše. Najboljši kif,« mi je podal prižgan džoint in se zasmel, nato pa resno dodal: *»In semena življenja.«*

Ustavil se je, kot bi zaključil in me pustil v temi, a čez čas sem zaslišal njegov iskreni smeh: *»Kadarkoli se srečate vi, se pretvarjate, da ste še isti prijatelji kot nekoč. Kadar se srečamo mi, si povemo, zakaj smo drugačni. Kaj nas je spremenilo. Zaupamo si vse, kar smo v odsotnosti spoznali. Kaj nas je življenje izučilo. Kar nam je razširilo zavest in srce. Razdelimo si darila, ki razsvetlijo, olajšajo in ozaljšajo naša življenja.«*

Zamislil sem se in še ko sem zlezal v posteljo, nisem mogel zaspati, čeprav so že pele prve jutranje ptice. Zgodba o prijateljih mi je dala vetra.

»Pri nas se res z redkih srečanj razidemo pametnejši, kaj šele modrejši...«, sem nerad priznal tik preden me je ob opazovanju slovenskih pijanskih 'žurov' in veselic odneslo v spanec.

Naslednji dan se je scena ponovila, le avtobus je stal v senci obzidja drugega hotela v drugem mestu.

Hamid je bil preko dneva sicer ustrežljiv, prijazen, koristen in občudoval sem njegovo bogato poznavanje Maroka. Crkljal me je, me trepljal in lovil moje roke, a na povečerek me ni več povabil.

Sedel sem na staro mesto. Omar je na svojem drobil hašiš.

Prvega sva skadila spet molče.

Odplavila sva čas. Zunanji svet in moj svet sta obmolknila. A vse bolj me je radovednost vlekla v njegovega.

Ni mi dalo miru. Moral sem ga vprašati.

Ko si je prižgal drugi džoint in se umiril, nisem več zdržal: *»Včeraj, ko si mi opisoval svojo realnost, svoj dom, si mi govoril o prijateljstvu,«* sem začel, *»in me pošteno požgečkal po srcu in očeh. Globoko si me zamislil. A omenil si tudi družino in odnos do boga. Povej mi kaj več. Rad bi spoznal vse vogale Omarjevega doma,«* sem se s šalo povabil.

Zasmejal se je in oživel.

»Prav. Omar ti bo povedal, kot vidi Omar, čeprav ti mogoče slišano ne bo vseč, a bog ti bo razkril resnico, inšalah, in te pripeljal domov,« se je klopnil po kolenu, kot bi povedal dober vic, nato se je resno obrnil k meni, globoko potegnil dim, malo počakal in dvignil roki. Zagledal se je med svoji roki, kot bi v njih držal stekleno kroglo, in zaigral preroško resen glas: *»Omar vidi...«* je začel, a igra ga je očitno tako zabavala, da se je najprej odsmejal in še enkrat zresnjen začel: *»Omar vidi, kako večinoma belci igrate, da imate radi otroke. In vidi, da ne znate vzgajati svojih otrok.«*

Spet ga je zlomil odkritosrčen smeh nedolžnega otroka in mehčal vzdušje, a izjava je izparila vse moje sproščeno veselje in zapolnila vesolje z grozljivostjo.

Bil sem šokiran.

Zaslutil je mojo stisko in mi brez sočutja povedal v obraz: *»Smilijo se vam vsi naši otroci, ki imajo revne starše. Pomilujete naše družine, ki imajo kopicco otrok. A ne smilijo se vam vaši lastni otroci, ki so*

ostali brez družine in staršev. Res ste polni dreka, slepi, in prav zato tako zanimivi, smešni in grozljivi hkrati,« je med smehom našteval.

Iskrica resnice v povedanem je pekla.

Nenadoma je popolnoma umirjeno in prijateljsko svetoval: *»Smiliti bi se vam morali vaši otroci, osamljeni in brez doma, ne naši, kajti naši otroci še tako revnih staršev, so bogati. Imajo dom. Imajo ljubečo mater, ki jih uči topline, nežnosti, odpuščanja in dobrote.«*

Zastal je, nekaj časa odkimaval in v smehu povzel: *»Brezobzirnost je vaša civilizacijska 'vrlina'. Poglej vašo družbeno realnost. Družinskih vezi praktično ni več. Starši so izgubili otroke in otroci so zapustili starše. Bratskost je mrtva. Vsak brat doživlja le sebe kot center veselja. In starši so mu le slabi znanci. Prijatelji se spreminjajo v konkurente.«*

Zasmejal se je: *»Niti moški in ženska, ki se sploh še preračunljivo odločita za mladiča, pri vas nista več skupaj eno in ne sanjata skupne realnosti. Družine. Sta le začasna partnerja, med seboj prepirajoča se rivala, prej v sporu za otroka, kot toplo ljubeznivo naročje, kamor naj bi se otroci rojevali.«*

Odkimaval je kot bi opazoval nedoumljivo.

»Omar vidi družino v vašem modernem svetu, polnem lepih besed o svobodi in ljubezni, razpadati. Starši ne vidite samih sebe in svojega početja. Ne vidite niti do lastnega otroka. Če bi se pogledali in videli, bi opazili, da ste vzgojili družbo skreganih zavistnih osamljenih samcev in samic. In v realnosti, ki jo sanja vaša mladina, zanjo nič ni dovolj dobro, a za otroke v njihovi realnosti ni več prostora. Postali so jim strošek. Luksuz. Nadloga.«

Zazdelo se mi je, da se bliža konec sveta.

Pomolčal je, potegnil dim in odkimajoč nadaljeval: *»Vaši moderni otroci nimajo več matere. Vzgajajo jih feministke, ki so izgubile materinsko srce. Kariera, denar, užitki, vse jim je pomembnejše od otroka in moža. Otrok in mož sta jim, samozadostnim kobilam, bolj motnja kot veselje. Nosijo uniformo moških. Hlače in kravato. A iz-*

gubile so svojo ženstvenost in milino in dobroto materinskega srca. Obnašajo se kot dedci.»

Obrnil se je direktno k meni: *»Vprašaj se, ali iz dejanj vaših otrok seva ljubeče srce?«*

Zastal je in me gledal iz polteme kot sova. Videl sem le svetle, smehljajoče oči.

»So prijateljski, topli, nežni?« me je presenetil z novim vprašanjem in novim valom topline in nato mirno ugotovil bolj kot vprašal: *»Le kje naj se sirote naužijejo iskrenosti, naučijo nežnosti in spoznajo srčno ljubezen, ko je srce matere mrtvo?«*

Zasmejal se je glasno. V smehu sem čutil nedolžno veselje, kot bi ga ugankarstvo zabavalo. A čutil sem, da ima prav.

Začutil sem oblak žalosti, kako gre skozme.

Nisem našel ne besede obrambe niti besede tolažbe. Molčal sem.

Zvezde in mesec so ugasnili. Molk je bil težak in veselje je postalo temno. Buljil sem v meglo.

»Premeri vas odkrito in pošteno,« mi je svetoval. *»Bolj ko ste bogati, bolj doživljate otroke le kot igračo, nadlogo, strošek. V našem svetu pa je družina svetost in otroci blagoslov boga, bogastvo družine, veselje staršev,«* je nenadoma preskočil v Maroko in islam. *»Naše matere obožujejo otroke in otroci obožujemo matere. Oče nam v muslimanskem svetu poda opis boga in opis sveta, a mati je boginja, ki nam otrokom odpre srce in je vzor in center našega doma. Skozi ta vzorec miline, dobrote in ženstvenosti, sinovi muslimanskih mater merimo in cenimo vse ženske,«* mi je razložil, nato pa se je navdušeno zakrohotal, kot bi sestavil Rubikovo kocko: *»Muslimanski dečki sanjamo ženo podobno materi, zato naše matere vzgajajo žrebce, vaše pa zmedene geje.«*

Osuplo sem ga pogledal.

Užival je v povezavah, ki so mu bliskale po glavi in v iskricah, ki jih je opazoval.

Parkrat je puhnil, nato pa umirjeno poudaril: *»Odnosi nas določajo. Materin ter očetov odnos do otroka določita otrokov odnos do vsega sveta. Če mati ne mara otroka in se sin boji lastne matere, se bo bal vseh žensk sveta.«*

Pomislil je in mirno ugotovil. *»Sinovi vaše feministične družbe ne marajo žensk. Bojijo se lastnih agresivnih mater in zato vsega ženskega. Niso užili materinih semen dobrote in brezpogojne ljubezni, zato jih milina in ženstvenost žensk ne gane. Jim ostane kaj drugega kot seks z moškim? Naj seksajo s kozami in ovcami? Saj vam tudi teh primanjkuje.«*

Razneslo ga je od smeha.

Očitno mu je bilo gejevstvo neskončno smešno.

Bil sem osupel. Njegova logika je bila neoporečna. Nikoli bi ne pomislil...

Bil sem zgrožen in nem.

Počasi, počasi se je umiril in zresnil, nato pa kot dokončno dejstvo zaključil: *»Moški belega sveta ste ženskam dali v roke denarnico in svobodo. In ostali sami in osamljeni. Izgubili ste družino, ženo in otroke. Postali ste nepotrebni. Odveč. Ženske vas potrebujejo le še za trenutni užitek in vidijo kot seme za njihove otroke.«*

Obrnil se je k meni in se mi prijazno nasmehnil. Z glasom, kot bi tolažil mlajšega brata, katerega je nevednost zavedla, je dejal: *»Rekel sem ti, da ne znate vzgajati otrok. Rezultati so vsem očitni. Vaša družba je družba ločencev, ki podkupujejo otrokovo prijaznost in naklonjenost z igračami. Družba samic in samcev v borbi za posedovanje in vzgojo otroka. Družba mater samohranilk, ki odganjajo očete od otrok in z otroci izsiljujejo očete. To ste postali vi, svobodna, napredna družba Amerike, Evrope, Avstralije. Samci v petek v gostilni upate na metek. Če se vas katera samica usmili. Kot nekoč Hamida.«*

Avtobus se je spet tresel od njegovega sproščujočega smeha.

Dal mi je čas, da dojamem in odpustim.

V gosti megli, ki se je valila iz najjinih ust, sem opazoval moj svet, naš svet, moderni svet, ki mi je bil do nedavnega še normalen, kako se sesuva v prah.

Nenadoma je resno vprašal: *»Ko vas turiste naša revščina gane in ko slišite za dogovorjene muslimanske poroke, si govorite, da živimo mi v peklju in domišljate si, kako doma živite v svobodi in nebesih?«*

Nisem mogel zanikati.

Naredil je pavzo in me presenetil: *»Zato najbrž težko dojamete, da vaš takoimenovani raj pomeni muslimanu najječji pekel?«*

Resno me je gledal, kot bi me preizkušal.

Pričenjal sem razumeti jedro problema med moderno družbo in muslimani. A Omar je bil že naprej. Ni zdržal. Posilil ga je smeh.

»Islamisti imajo radi čisto raso. Iskre žrebce in pohlevne kobilice,« se je zarežal. *»Zato demokratičen zahod, kjer ženske moške brcajo iz sedel, muslimanski moški tudi v Maroku vidijo kot grožnjo zase, kot napad na islam, kot Sodomo in Gomoro. Konec sveta. V strahu pred emancipacijo ženske in izgubo dominantnosti, vse bolj zahtevajo šeriatsko pravo, žene spet vse bolj pokrivajo in skrbno pazijo, da družina ostaja svetost v rokah očeta, da so otroci na vrvi in žena v kuhinji.«*

Začutil sem vzrok strahu muslimanskih moških pred ženskami zahoda.

Nekaj časa sva tiho sedela.

Nenadoma je tiho začel, kot bi mi razkrival skrivnost: *»Sistem muslimanske vzgoje temelji na stari berberski modrosti, ki uči, naj bo oče sinu najprej prijatelj, nato brat, nato učitelj in na koncu, v skrajnem primeru, kaznujoči oče. In mati hčerki najprej prijateljica, nato sestra, nato učiteljica in na koncu avtoritativna mama.«*

Malo je počakal in smeje dodal: *»In mladoporočenca naj bi prvo noč preživela kot mati in sin, drugo kot brat in sestra, tretjo kot prijatelja in šele četrto kot mož in žena.«*

Prisluhnil sem povedanemu in pustil, da pometa po moji zavesti. A ni mi pustil razglobiti pomen povedanega do konca.

Prekinil je tišino in me vrnil v naš svet. V našo moderno vzgojo.

»Vaša vzgoja otrok se začne z avtoriteto očeta in učitelja, zato se vam otroci uprejo in zbežijo. Nikoli ne pridete do bratstva in prijateljstva. Ali pa se greste otroku zaščitniškega služabnika. Ko se otrok rodi, mu najprej kupite čelado in ga zavijete v vato. In si domišljate, da ste sama dobrotu in ljubezen. Rezultat je razvajeno zmene, nesposobno realnosti dostojanstvenega bitja. Če jih ne strežete, so otroci jezni in vas brcajo. Izkoriščajo vas kot sužnje. In so šokirani, ko se jim svet, ko vstopijo vanj, ne klanja.«

Videl sem, da vidi prav.

A nisem imel časa razglablјati in se ukvarjati s sabo. Z nami.

Radovednost me je gnala naprej. Njihovi odnosi so me povlekli.

Nisem zmoęel, da bi ga ne vprašal: *»Kaj pa odnos oče hči in mati sin?«*

»Mati da srce vsem otrokom,« je zdrdral kot suro in se zasmejal, *»oče družini zagotavlja materialno in fizično varnost. Oče je zaščitnik hčere in poskrbi za njeno dobro poroko in mati je zaščitnica sinov in jim izbira dobre žene.«*

Videl sem, da me je postrani pogledal in se pričakujoče smehljal. Nenadoma se mi je zdelo, da ga bom 'našel' na levi nogi. Zato sem začel: *»Nikdar si nisem mogel predstavljati, da bi mi mama izbrala ženo. Dogovorjene poroke se mi zdijo krute. Prodajati hčerke za neveste....«*

Zastal sem, da bi poudaril nerazumevanje, nato pa ga vprašal: *»Ti si mi govoril, da imamo ljudje svobodno voljo. Kaj pa otrokova svoboda izbire?«*

»Seveda. Svoboda in ljubezen,« se je udaril po čelu kot bi pozabil in se zasmejal: *»Vi se poročate svobodni iz ljubezni. Otroci pri vas sami izbirate s srcem. Saj ste kristjani in vse o ljubezni vam je jasno že ob rojstvu.«*

Potem je zaploskal od radosti in smrtno resno povedal: »*Mladi samci pri vas samice izbirate po lepih obrazih, veličini jošk in riti. In ko pride mimo lepša ali mlajša rit, je ljubezni konec. In dekleta niso dosti drugačna. Kam vas je to pripeljalo? Imate srečne družine? Imate sploh še družino?*«

Spet se je krohotal.

Umiril se je in počasi in resno nadaljeval: »*Hormoni izbirajo partnerja pri živalih. Človek naj bi življenjsko družico izbral s srcem. Muslimanom je otrok človek, ne žival. Zato mu v času, ko mu hormoni zalivajo oči in poživinjajo srce, starši pri izbiri pomagajo.*«

Zasmejal se je in veselo dejal: »*Starši v muslimanskem svetu ločijo med hormoni in ljubeznijo.*«

Zvilo ga je. Solze so mu tekle od smeha in trajalo je, da je lahko mirno s poudarkom zaključil: »*Mati za sina, ki ga obožuje, v muslimanskem svetu ne izbira lepega obraza, jošk in riti. Mati sinu pomaga izbrati srce neveste. In oče hčeri pomaga izbrati moža, ki je dostojen in jo bo varoval in spoštoval. Zato so družine dobrih muslimanov večinoma tople in srečne bolj, kot jih vi vidite.*«

Nekaj časa je molčal, nato pa mirno ugotovil: »*A prav imaš. Niso vsi muslimani dobri ljudje in dobri očetje. In niso vse hčerke srečne. Nekateri pohlepni muslimanski očetje se spajdašijo s psi in volkovi. Izgubijo srce. Hčere očetovo požrtnost plačajo z življenjsko ječo in trpljenjem.*«

Nisem do kraja razumel njegovih prisposodob. A bilo je pozno. Odločil sem se, da ga o volkovih in psih povprašam jutri. Še vedno si nisem mogel predstavljati, da mi mati izbira ženo, a v njegovi razlagi je bilo veliko modrosti.

Ko sem vstajal s stola in se poslavljaj, me je prijateljsko prijel za roko in mehko povzel: »*Razmisli o čemer sva govorila. Ključ srca je skrit v bogu in starših. Dokler izbira srce, je v družini sreča in družina ima dom. Kadar pa izbirajo hormoni ali korist, doma ni. In srečne družine ni. Družine se spremenijo v ječe ali razpadejo v nesrečne oša-*

mljene individualce. Rodi se vaš svet. Svet nesrečnih osamljenih ljudi brez srca, ki se prepirajo za otroke, a z otroškimi glavami balinajo.»

Naslednji večer sva sedela na vrhu sipine. Avtobus je stal ne-daleč stran in Omar ga je imel venomer v kotu očesa. Pod nama je bila lesketajoča se puščava, nad nama zvezde in luna. Sploščena med nebo in zemljo sva prisluškovala večni pesmi veselja.

Vdihaval sem tihoto pokrajine in se raztapljal v polnosti lepote. A nisem bil miren. Čas je tiktakal v meni. Vprašanje me je žgalo.

Prvi džoint sem skadil hitreje kot ponavadi.

A Omarju se ni mudilo.

Pogledal me je, se mi nasmehnil in vlekel še počasneje.

Ko je neskončno počasi zmečkal filter, nisem več zdržal.

»Razkril si mi svoj pogled na dva vogala tvojega doma. Spoznal sem tvoje prijateljstvo in tvojo družino,« sem začel pogovor. »Ko si mi govoril o naši družbi, vaši družbi in sebi, sem zvedel veliko novega o sebi. O nas. O našem lastnem pogorišču. Vse bolj me zanima tretji vogal doma, tvoj odnos do boga, ki je očitno temelj tvojega doma in tvoje realnosti.«

»Ne do boga,« me je mehko popravil in pokazal zobe. »Odnos z bogom, inšalah.«

Nisem bil dovolj hiter in zasmejal se je mojemu zbeganemu obrazu.

»Odnos 'z' je obojestranski. Odnos 'do' je egoizem,« me je po strani pogledal. »Dokler imaš odnos do mene, nikoli ne moreš imeti odnosa z mano.«

Zakrohotal se je: *»Jaz nimam odnosa do boga, zato se z njim lahko pogovarjam.«*

Občudujoče sem ga pogledal in se v radosti nasmejal.

Njegov obraz je bil osvetljen z zvezdami. Oči so me radovedno veselo gledale. A ni spregovoril besede. Zato sem začel: *»Opažam, da vidiš napake družbe in laži različnih religioznih sistemov. In kritičen si tudi do islama, svoje religije, religije, sredi katere bivaš. Včasih*

rečeš mi muslimani, a včasih o muslimanih govoriš kot o 'onih', kot da niso del tebe, kot da se od muslimanstva ločuješ? Ni Alah tvoj bog?»

Zasmejal se je.

»Prepoznala sva se kot prijatelja. In peljal sem te v našo družino. Zakaj bi ti ne predstavil še svojega boga?» se je iskreno vprašal in se posvetil zvijanju. Na sredini se je ustavil in me resno vprašal: *»Kakšno podobo boga si je ustvaril tvoj razum?»*

Zahihital se je in me pogledal naravnost v oči: *»Te je strah in potrebuješ močnega zaščitnika?»* me je debelo pogledal. *»Se ti zdi svet krivičen in moliš k pravičnemu bogu? Se ti zdi svet krut in sanjaš ljubečega boga? Se zdiš sam sebi grešnik in moliš k odpuščajočemu bogu? Ali pa sanjaš podkupljivega boga, katerega sodba je odvisna od prilizovanja? Sanjaš darilo Dedka mraza, da ti zapolni lakoto osamljenosti? Je bog možakar z dolgo brado? Ženska s stoterimi prsmi? Otrok?»*

Še vedno me je sprašujoče gledal kot v dvomu in odkimaval.

»Je bog jajce?» se ni mogel ustaviti.

Bruhnil je v sproščujoč smeh.

Občutno je užival v igri z mojo radovednostjo.

Spet se je počasi zatopil v delo. Počasi je zvijal, kot bi zvijal načrt. Za boga si je očitno vzel čas.

Ko je prižgal prvič, se je obrnil svečano k meni: *»Če hočeš spoznati mojega boga, boš moral z mano malo potrpeti,«* in mi kot v tolažbo ponudil kadeč zvitek. Zahvalil sem se mu za trpljenje in oba sva se režala.

Prižgal je svoj džoint, se nagnil k mojemu ušesu, pomolčal, da je poudaril povedano, in šepnil: *»Če hočeš spoznati mojega boga, moraš spoznati mojo mamo.«*

Debelo sem ga pogledal.

Ko je videl moj zaprepadeni obraz, ga je razneslo od smeha in povaljal se je po sipini kot otrok. V smehu sem zaslišal otroško iskreno priznavanje potegavščine.

Občudoval sem ga. Bil je mojster tragikomike. Čisto neresen. In smrtno resen.

Privaljal se je nazaj in se mi zazrl v oči. Luna je sijala iz njegovih zenic, a okoli polmeseca je svetilo sonce.

Primaknil se je še bliže in mirno zaupljivo začel: *»Moj oče je indijski musliman, sufi, katerega je usoda privlekla iz Indije da sreča mojo mamo in ustvari družino. Moja mati je Berberka. Boga mi ni opisoval le oče, kot uči kodeks muslimanske družine. S svojim bogom me je seznanila in mi ga v srce trdno vsadila tudi moja berberska mati.«*

Pustil me je viseti v zraku.

Opazoval je okolico. Tihota puščave je bila umirjajoča, napolnjena z svetlobo in temo. Čarobna prostranost zvezdnatega sveta naju je skrčila v točki.

»Moja mati mi je pripovedovala našo berbersko zgodovino,« sem zaslišal njegovo zgodbo. *»Berberi smo bili tu davno pred Rimljani, ki so nas preimenovali v Barbare, ker smo se hrabro uprli njihovi barbarskosti. Tu smo bili že, ko je bila današnja Sahara še polna drevja in rodovitnih polj in so po gozdovih strašili leopardi in po savanah levi.*

Takrat, v tistih davnih časih, je plemenom severne Afrike kraljevala poljedelska kraljica z imenom Berberka. Naučila je svoje pleme poljedelstva in živeli smo vsi Berberi življenje vegetarijancev. Nismo ubijali živali, razen v samoobrambi. Nabirali smo sadeže in obdelovali polja. Moški in ženske smo bili enakovredni v družbi, gledali smo si v oči. Nihče ni gledal v tla. Moški smo šteli družine pred zvermi in skupaj z ženskami obdelovali polja. Berberi smo častili boginjo plodnosti Evo, ki je skrbela za našo hrano, za naše otroke in njihove starše, in zahvaljevali smo se ji za seme, sonce, vodo, zemljo in predvsem za srečno družino.

Toda iz mrzlih severnih krajev je na konju pridrvel kruti Arij, kralj mesojedih lovcev in živinorejcev, s svojo hordo pobesnelih pijanih divjakov.

Arijevi svet ni bil razumni svet poljedelcev, ki sejejo in žanjejo in spoštujejo življenje. Arijci niso častili življenja in dobrote boginje

Eve. Častili so smrt in ropali in pobijali z užitkom. Arijev svet je bil volčji svet brezsrčja, krvi, alkohola, ubijanja in smrti. Živeli so Ariji v predstavnem svetu, v katerem obstajajo le volkovi, psi in ovce. Volkovi krojijo igro sveta. S svojimi ostanke hranijo ubogljive pse, da jim čuvajo čredo in ne kradejo ovc. Kajti ovce so privilegij volkov in njihovega volčjega boga.«

Zastal je in globoko potegnil, potem pa nadaljeval: *»Pobili so mesojedi Ariji poljedelsko mladino, zaslužnili berberske kmete in onečastili njihove hčerke. Pobili so vse, ki so se upirali uživati trupla živali in piti alkohol, kraljico Berberko pa si je plenilec Arij na silo vzel za ženo. Berberka, dobrohotna kraljica, srce poljedelcev, je bila ponižana v Arijevo posest, sužnjo. Njene hčerke so postale Arijevo bogastvo. Blago. Hčerke so postale prodajni produkt,«* se je zarežal, ko je v svojo zgodbo vpletel moderni izraz.

Potegnil je spet dim in nadaljeval. *»Kralj Arij je 'uredil' tudi vero v glavah svoje ovčje črede. Poljedelsko in arijsko verovanje je združil v eno samo religijo. Našo rodovitno poljedelsko boginjo Evo so Ariji v nebesih,«* se je zasmel, in se popravil, *»v svoji domišljiji poročili s svojim mesojedim volčjim bogom Adamom.*

Vernim ovcam so priredili festival poroke med bogovi. Poroko so slavili v novem templju posvečenemu Adamu in Evi. A ker je kraljica Berberka kot darilo na poroko bogov v tempelj prinesla jabolko, ne daritvene ovce, je kralj Arij v jezi kraljico Berberko in njeno Evo, boginjo dobrote in rodovitnosti, preklel in volčjega Adama ustoličil za edinega boga v nebesih.«

Zastal je, pomolčal in ugotovil: *»Zgodba o prekletstvu boginje Eve se je širila. Verniki so povzdignili moškega v boga in ponižali žensko v prekleto grešnico. Uzakonili so patriarhat. In z njim v družbi moško ovčjerejo.«*

Pogledal me je, če mu sledim in se hudomušno nasmehnil, ko je videl moje zmedene oči. Ni ga zmotila moja zbežanost. Z istim

tonom je nadaljeval: *»Od takrat svetu vladajo Arijevi sinovi, ovce-jedi volkovi. Volkovi so si vzgojili podrepne pse, ki ovce grizejo in se volkovom klanjajo. In družba je od tedaj razdeljena na krute tiranske volčje kralje, njihove pse in nas ovce. Bakšišarje. Sinovi volkov in hčere požrešnih psov, ki se plodijo med seboj, tvorijo sloj privilegiranih, ki od prihoda mesojedcev naprej vlada vsem civilizacijam in veram. Tako v hinduizmu, židovstvu, krščanstvu in islamu prevladujejo arijanski moški mačistični bogovi in v družbi je ženska manjvredna moškemu.«*

Ustavil se je in pomislil: *»Edini moški, povzdignjeni v bogove, ki so čutili žensko dušo in živeli srce Berberke, so bili Krišna, Buda in Jezus. Naredili so zmedo v volčji staji, a volkovi so njihove podobe in učenja izkrivili v novo ovčjerejo. In pastirji pasejo ovce naprej.«*

Spet je zastal, kot bi opazoval povedano.

Prikimal si je in nadaljeval: *»Toda Berberkine hčere se niso dale ukrotiti Arijevemu krutemu meču. Niti njegovim volčičem Rimljanom niti Vandalom jih ni uspelo podrediti.«*

Omar je zastal in pustil da zadiham, nato pa nadaljeval: *»Za časa preroka Mohameda je bila nekoč rodovitna dežela postala puščava. A Berberke so obdržale svoja polja in enakopravnost v družbi. Ženske so posedovale nepremičnine, kraljevale oazam, poljem in družini. Posest se je dedovala matrilinearно. Moški so posedovali premičnine. Živino in tovor. In to je dedoval sin.*

V Meki so tedaj v templjih različna plemena častila 365 različnih skreganih moških in ženskih bogov. In sredi mesta, v Kaabi, je bil Evin oltar. Center vseh poljedelcev in vegetarijanskih Berberov.

Mohamed je hotel napraviti red in poenotiti skregane vernike različnih prepričanj. Ariansko zgodbo o ubogem Adamu in prekleti Evi je vzel za temelj svoje nove vere. Kot pred njim Židje.

Ukinil je vse znane bogove in ugasnil ognje v vseh, tudi v Evinem templju. Nato je v Kaabi in v nebesa ustoličil le enega, svojega, trgovskega boga, podkupljivega Alaha.

Moški Sahare in Arabije so dobili krila. Religija je bila napisana na kožo mačističnih moških in trgovcev s sužnjami. Evin greh je postal opravičilo moškim, da ponižajo žensko v grešnico in ji vzamejo pravico do posesti. Ženska je ostala na cesti. Odvisna od moških. Pred tujim moškim je morala zakriti obraz in pred svojim možem povesiti pogled. Dobrota srca je bila izbrisana iz normalnosti. In morala je s ceste v ilegalno. V hišo. Ostala je le v materinih prsih.«

Zasmejal se je svoji domisljici, nato pa nadaljeval: »Mačistična religija je navdihnila vse z mačizmom zastrupljene moške Arabije in afriškega severa, in islam je v stotih letih obkolil in že silil v Evropo in segel vse do Indije. Moški so, v čast arijanskemu Adamu, ki se veseli ovčje krvi, pobili na milijone dobrih ljudi in si s pravico prevaranega Arija, nagrabili prav toliko suženj.

A niti arijanski islamski sistem, ki je zgodbo o prekleti Evi izrabil za nadvlado žensk vsega muslimanskega sveta, Berberkam ni mogel pokriti oči. Vzel jim je sicer pravico posesti in vlogo v javnosti, a Berberke pred moškim nikoli niso povesile pogleda in zakrile svojega obraza. Zrejo jim naravnost v oči. Ohranile so dostojanstvo kraljice Berberke, njeno svobodno srce, duhovno moč, dobroto, znanje in modrost.«

Zajel je sapo, se nasmejal kot bi povedal šalo in dejal: »Omarjeva mati je Berberkina hči. In Omar je Berber. V njem bije materino srce. Zato moj bog, naj se godi njegova volja, ni podkupljivi Alah, bog mesojedega Arija, katerega kazni se boji, se mu klanja in ga s klanjem ovc časti in podkupi muslimanska mačistična čreda ovac.«

Pomolčal je in svečano dejal: »Ovce žrtvujejo ovce. A jaz sem človek. Zato moj Alah, inšalah, kateremu zaupam in čigar namigom sledim, ni mačistični črednik, ki sprejema k sebi le volkove, pokorne pse in zaslužne ovne, da jih nagradi z devicami. Alahova nebesa niso Omarjeva nebesa.«

Nekaj časa je molčal. Zdelo se mi je, da bo eksplodiral svet.

*»V nebesih mojega berberskega Alaha, naj se godi njegova volja,«
ga je spet popadel smeh, »je prostor za vso družino. Za mamo in hči,
za očeta in sina.«*

Strmo me je pogledal v oči in smeje dejal: *»Moj bog domuje v
dobrem materinem srcu.«*

Bil sem šokiran.

Opazoval sem ga in najraje bi ga objel in poljubil. A bil sem
kot vkopan.

V meni so se burkali svetovi, Omar pa je spet tihotno počasi
zvijal in se smehljaj vase. Kot bi se nič ne zgodilo.

Prizgal je, mi podal, se rahlo priklonil in nato kot najbolj jasno
na svetu dejal: *»Vsak človek si nedoumljivo energijo in pojavnost, ki
ji reče 'bog', predstavlja drugače. Po svoji podobi. Bogovi, ki jih je
bila ustvarila človekova domišljija, večinoma koreninijo v strahovih
in željah ljudi. Redki bogovi koreninijo v srcu. Po moje obstaja toliko
božjih podob, kot je ljudi. Mojega boga, inšalah, ker pač živim med
muslimanskim življenjem, iz praktičnih razlogov kličem Alah,«* se je
zasmejal, se zresnil in smrtno resno dodal: *»A beseda sama ni po-
membna. Besede bog ali Alah ali Jahve so tako le besede. Besede, ki jih
uporabljamo, so same po sebi nepomembne. Vsaka beseda je imitacija
božanske energije, ki nas živi in del katere smo. A beseda ni bog. Toda
ljudje častijo besede, ne srca, zato jih besede zavajajo in odpeljejo v
vojno za besedo, a ne opazijo nasvetov boga, inšalah.«*

Mislil sem, da je končal, a čez čas sem zaslišal: *»Duhovni ljudje
prisluškujejo bogu, inšalah. Postavljajo vprašanja in prisluhnejo in
opazujejo. In bog jim odgovarja.«*

Dal mi je čas, da se besede usedejo, nato pa me postrani pogle-
dal: *»A ovce ne sprašujejo boga, sprašujejo za nasvet pse in psi volkove.
Zato psi in ovce skačejo na besede. Umirajo na besedo. Ubijajo na
besedo za besedo.«*

Spet je utihnil.

Popolnoma se je umiril.

»Omar je svoboden človek,« je nenadoma dejal. »Ne pusti, da mu volkovi, psi in ovce polagajo v njegovo srce svoje svete besede. Božje besede si izbira sam.«

Pustil me je, da si ogledam povedano, nato pa nadaljeval: »Toplo srce in besede pozornost, iskrenost, zaupanje, prijateljstvo, obzirnost, prisluhnenje, sočutje, soupoštevanje, dovolj, hvala, izvoli, oprosti, to so besede Omarjevega boga in moje svete besede.«

Postal je, potem pa izjavil: »Omar ni ne ovca ne pes ne volk. Omar je človek. Navdih za življenje mu niso kratkoročni cilji, denar in užitki, ki dirigirajo vaš svet. Navdih najdem v sprotne spoznavanju božanskega načrta in čiščenju svojega doma, zato me neizbežnost usode ne plaši. Daje mi zaupanje v življenje in veselje do življenja.«

Čez čas je zaključil: »V človekovem življenju ni pomembna vera in beseda. Pomembno je le zaupanje. Zaupanje v boga in božje stvarstvo, v odkritosrčnost in v dobrohotnost obdajajočega sveta. Ko si bomo vsi ljudje zaupali ter si darovali semena...« se je zasanjal, »bomo razumeli in živeli 'inšalah', po božji volji in planu.«

Molče sva kadila. Tihota je bila popolna.

Omarjev dom je sijal, poln topline in svetlobe, oblit z zlato mehko zvezd, lune in sonca v Omarjevih očeh.

»Razkazal si mi Omarjev dom. Spoznal sem Omarjeve prijatelje, Omarjeve starše in Omarjevega boga,« sem se hvaležno smejal in ga v šali potegnil v pogovor, »a nekaj še vedno ne vem. Ali je Omar poročen?« me je potegnil firbec.

Pogledal sem ga in vprašal: »Imaš otroke?«

Omarja je bil sam smeh. Potegnil je iz denarnice dve sliki.

Pogledal sem prvo. Omar je imel mamine svetleče oči in očetov nasmeh in močatost. Pogledal sem drugo sliko. Zagledal sem mlado berbersko dekle, košatih las, iskrivih oči, s smehljajem do ušes. In punčko, ki se ji srečna smeji.

Odleglo mi je. Bil sem srečen. Prav kot Omar, ki je s strani škilil na podobe v moji roki in se smehljaj vase.

Sedela sva tiho v Omarjevih nebesih, sredi Omarjevega Alaha z materinsko dušo in ljubečim srcem. Svet je bil spet popoln. Vesolje je spet imelo pulz.

Obljubil sem, da ga nekoč obiščem.

Potrepljal me je in smeje povabil: *»Inšalah. Pridi. Kadarkoli. Pripelji družino. Prijatelje. Ko boste prišli, vam bo moja žena Berberka ponudila jabolko, ne ovce. Berberkini otroci ne jemo mrtvih živali.«*

Zazdelo se mi je, da mi koža temni in da postajam Berber. Objel sem Omarja kot brata.

Zadnjo noč sva dolgo kadila molče. Beseda ni skalila tihote. Bil sem v Omarjevem domu. Nikamor se mi ni mudilo. V meni je spal globok mir. Besede so bile nepotrebne.

Nenadoma je Omar dejal: *»Bilo mi je lepo in zabavno. Zanimivo.«*

»Tudi meni,« sem mu potrdil in ga pocukal: *»Kako si vedel, da ne bom zavrnil džointa in naredil 'kažin'. Prvi večer me sploh nisi vprašal...«*

»Videl sem, da si pravi hipi, ne prevzetan hipuzelj,« me je pogledal in se zasmel. *»Vidim srca ljudi in sledim božjim namigom. Ujela sva se pri prvem stisku roke. Nisi pohodil mojega dostojanstva, sprejel si me kot človeka, ne kot slugo. S tem si mi dal darilo svobode. Darilo prijatelja. Zato sem ti ponudil prijateljstvo, te povabil v svoj dom in ti podaril svoja spoznanja. Naj seme kali v dobri zemlji, inšalah,«* se je veselo zasmel.

Bilo mi je žal, da je potovanja po Maroku konec. Vedel sem, da mi bo manjkal njegov iskreni smeh.

Povedal sem Omarju, da bom pogrešal najine večere.

Zasmel se je: *»Življenje nas nosi po različnih poteh in kdor meri prijateljstvo po merilu prisotnosti, ni zavesten vseprisotnosti*

boga, inšalah. Razdalja in čas v prijateljstvu in pri bogu, inšalah, ne pomenita nič.«

Pogledal me je globoko v oči, se zasmel in dejal: *»Omar opa-
zuje svet in vidi, da je svet včasih majhen, temen in žalosten. Včasih
svetel, velik in vesel. Takšen je utrip življenja, dokler ljudje ne sanjamo
skupaj z bogom. A poglej naju. Spoznala sva se. Slovenija je bila nekoč
zame daleč. Sedaj mi je blizu. Rodilo se je novo prijateljstvo in planet
je postal manjši, lepši, bolj svetel,«* se je zasmel.

Zarežal se je samemu sebi in mi pomignil: *»Bog je trčil najini
glavi, inšalah, zato sem hvaležen,«* se je zahvalil in se od srca na-
smehnil: *»Zato Omar ne more biti žalosten, ko greš svojo pot. Vesel
je. Veselje je dobro. Veselje je dobro. Bog je velik. Inšalah.«*

Južna pravljica

Na poti domov sem premeleval slišano. Vse povedano in opaženo mi je stiskalo dušo in povratak v Evropo sem doživel kot civilizacijski šok. Čutil sem, kako je Omarjev pogled na svet spremenil nekaj tudi v mojem dojemanju sveta. Čutil sem odmaknjenost od 'normalnosti', v katero sem se vraščal celo življenje in mi je bila do nedavnega domača. Nisem bil več isti kot prej.

Omarjeva zgodba o mesojedcu Ariju, o volčjem bogu Adamu, poljedelski boginji Evi in njenem jabolku, mi je dala misliti. Vse se je poklapalo s pravljičami, ki sem jih poznal, pa vendar je bilo vse postavljeno na glavo. A ta 'narobe' mi je bil bolj logičen in razumljiv, kot židovska zgodba o prekleti kači, jabolku greha, ubogem Adamu in njegovem rebbru, iz katerega naj bi nastala prekleta Eva.

In nisem si mogel pomagati. Omarjev bog z materinskim srcem mi je bil bližje, bolj domač, kot pravičniški bog z belo brado, o katerem sem poslušal celo svoje življenje.

V meni je vrtal globok nemir.

Že na letalu me je mikalo odpreti darilo Omarjevega očeta, toda spoštoval sem Omarjev namig in pustil radovednosti, da me gloda do doma. Poslovil sem se od turistov, pohitel domov in v prvem trenutku samote odvil paket. Zagledal sem tri drobne zvezke, skrbno zložene v skupni ovitek, na katerem je pisalo **Južna pravljica**.

Podkuril sem trske, naložil na ogenj, sedel k toploti kmečke peči, radovedno odprl prvi zvezek in ulovil črke.

Južna pravljica

Sita

Nekoč davno je na otoku Cejlonu, današnji Šri Lanki, na jugu Indije, živela deklica Sita. Matere ni poznala. Umrta je ob njenem rojstvu. Očeta in dedka ji je vzel bog morja.

Od zgodnjega otroštva je obirala sadeže, nabirala užitne rastline in skrbno skrbela za svojo betežno in ostarelo babico. Vsak dan se je boginji rodovitnosti Parvati zahvaljevala za hrano in ji zaupala svoj strah, da bi z babico ostali lačni.

Boginja Parvati je slišala njene zahvale in strahove. Ljubezen deklice do babice jo je ganila. Svojo sestro Sarasvati, boginjo inteligence, ustvarjalnosti, umetnosti in obrti, je opozorila na dobro srce Site. Sarasvati je opazovala deklico in jo, prav kot Parvati, vzljubila. In boginji sta se odločili, da ji skupaj dasta darilo. Priliko, da se nauči poljedelskega znanja.

Naredili sta načrt, kako preveriti deklino srce.

»Če bo deklica v izobilju pozabila na zahvalo boginjam, darila ni vredna. Potem ljubi le ljudi in živali, božanska bitja. Če pa je njena ljubezen do nas boginj ista, potem je njeno srce čisto,« sta se strinjali.

Boginja Parvati je Sito zasula s hrano. Sita je bila spet srečna. Imela je veliko časa za svojo babico. Hrane je bilo dovolj in iz hvaležnosti do boginj, jima je vse več darovala. Od vsakega grizljaja je del vrgla nazaj v zemljo, ki jo je hranila. In več je boginjam darovala, več je bilo hrane. Čudila se je, zahvaljevala in opazovala.

Sita je začela opazovati seme, pot semena do semena. Opazovala je, kako je iz semena vzkli kalček, občudovala cvet in se zahvalila za sadež in novo seme. Nenadoma je dobila preblisk. Odkrila je skrivnost rastlinskega sveta: *»Če seme posadiš, ga zaliješ, ti boginji vrneta veliko semen.«*

Izbrala je semena najboljše hrane in jih naokoli posadila načrtno. Pričela je sadjariti, vrtnariti okoli hišice, ki jo je zgradila za babico in zase, in obdelovati polje.

Mesa ji nihče ni nikoli predstavil kot hrano. Živali je dojemala kot božanska bitja. Bila je ljubiteljica in prijateljica vseh živali. Višek hrane jim je darovala prav kot boginjam in opazila, da so jim njena darila všeč. Živali so ji prišle blizu in se udomačile. Postali so prijatelji in naučila se je njihove govorce. Celo tiger je začutil njeno dobro srce. Postala sta prijateljca.

A najljubša od vseh sta ji bila Kravica in bik Nandi. Prišla sta k njej prva, ko je bila še čisto nebogljenja in je lačna jokala. Kravici je lačni jok otroka zasmilil srce in prinesla ji je mleko. Hvaležna je Sita pila darilo in z njim pojila babico. Ljubila je Kravico. Bila ji je kot prijateljica, sestra, mati. In hvaležna je bila tudi biku Nandiju. Vedno ji je, veselo opletajoč z repom, pomagal nositi nabrano sadje in rastlinje, in ko je postala poljedelka, orati zemljo.

Boginji Parvati in Sarasvati sta se veselo smehljali, opazujoč delčko, Kravico in Nandija.

V Indiji so takrat živeli še nabiralci, imenovani Cigani. Živeli so v družinskih skupnostih in bratstvo jim je bilo največja vrednota. Potikali so se vsenaokrog in nabirali hrano. Moški vse, kar je bežalo, in ženske, ki so skrbele tudi za mladiče, so iskale sadeže in semena. Častili so ogenj in ognjenega boga Agnija ter Suria, boga Sonca. Njuni svečeniki so v templjih skrbeli za večni ogenj in prerokovali usodo ljudem iz drobovine žrtvenih živali in iz ptičjega leta. S prerokbami so usmerjali družbo.

Glas o lepem dekletu, ki živi v izobilju in prijateljuje z živalmi, je pričel potovati po deželi in pricurljal v osrednjo Indijo. In trije mladi bratje, sinovi poglavarja krdela Ciganov, so se odpravili na dolgo pot, da zaprosijo lepotico Sito za roko.

Kot darilo so ji vsi skupaj prinesli ogenj. Deklica se je razveselila darila. Ognja ni poznala. Pustila se je o skrivnosti ognja podučiti. V zahvalo je bratom razkazala svoj vrt, sadovnjak in polje, jim zaupala poljedelsko znanje in predstavila Kravico in Nandija.

Sita jih je postregla z najboljšim sadjem in sokovi, najboljšo zelenjavo in semeni, in jih opazovala. A ni se mogla odločiti. Ni poznala njihovega srca. Odločitev je zaupala boginjama in usodi.

Vsakemu od bratov je zaupala v varstvo bikca, mladiča Nandija in Kravice, in jim dejala: *»Moja babica ne more živeti sama. Ne morem je zapustiti. A bog smrti Jama jo že kliče in ko jo pospremim v svet mrtvih, pridem in izberem tistega, ki ima ljubeče srce. Vrnite se nazaj na celino in ne pojejte in izgubite mojih prijateljev nandijev. Skrbite zanje, kajti ko pridem, jim pripeljem kravice za par. Njihova poroka bo tudi moja poroka.«*

Za popotnico jim je dala vrečo sadežev in semen.

Bratje so se vsak s svojim nandijem in popotnico vrnili v Indijo. Najbližje otoku Sri Lanki, na indijski obali, stoji danes mesto Ramešvar, mesto, kjer hindujci praznujejo rojstvo boga Brame, boga razuma, moža boginje Sarasvati. Tam so bratje stopili s čolna.

Starejša brata sta, grizljajoč semena in sadeže, odšla s svojima nandijema proti severu, da najdeta svoje krdelo, očeta in mater.

Najmlajši brat, Arjuna, pa se je bil srčno zaljubil v deklico Sito. Občudoval je mladenič njeno lepoto, a tudi njeno znanje o rastlinskem svetu. Zdela se mu je čudovita in tako njeno lepoto kot njeno znanje je pil kot goba. Vsak njen gib je spremljal kot jastreb. Opazoval je njeno delo na vrtu in v sadovnjaku in se naučil logike semena. Všeč mu je bilo, kako so jo živali ljubile.

Ko so stopili s čolna se je Arjuna usedel na obalo in zrl nazaj proti otoku. Srce mu je ostalo pri Siti. Ni in ni se mogel premakniti. Sklenil je, da jo kar tam pričaka, ko pripluje s svojimi kravicami. Nandi mu je pomagal zorati zemljo in posejal je Sitina semena. Sadeže je počasi pojedel in posadil vse koščice.

Na obali je zakuril ogenj, mu zgradil streho, da bi ga dež ne ugasnil, in ga hranil živega, da bi ga ljubljena Sita videla od daleč in ne zgrešila. Tempeljček, ki je tako nastal, je posvetil lepoti in znanju deklice, ki jo je ljubil. V njegovi zavesti sta se rodila boginja Lakšmi, boginja lepote in ljubezni, in bog Brama, bog razuma.

Hrepenel je Arjuna po Siti, kuril ogenj, sedel na obali, božal in častil nandija, ki je bil njeno darilo, in strmeče čakal njen čoln.

Starejša brata sta našla svoje starše in pasla vsak svojega nandija.

Srednjega brata, Kamsa, je Sitina lepota prevzela, a njeno bogato poljedelsko znanje ga ni očaralo. Bil je starejši od Arjune in že vzgojen v lovca, zato ga rastlinski svet ni zanimal. Po njegovem je bilo vse zeleno področje žensk.

Razmišljal je nenehno o Sitini lepoti in o njenih besedah. Sklenil je, da bo nandija negoval in ji s tem dokazal, da jo ima rad. Vodil je bika na najboljše pašnike. Ujel mu je v veselje divjo kravo, ju sparil, in ji ukradel mladiča. Videl je, da se ga mladič nandija in divje krave ne boji. Bil je miren kot nandi. Bil je udomačen.

Ujel je Kamsa še več divjih krav in iz nandijevih otrok vzgojil čredo udomačenih krav in udomačenih bikov. Vse več je imel dela z živino, a sanje o Siti so bile vse redkejše. Krave so vse bolj meglile deključino podobo. Kamsa je postal živinorejec. Ljudje so ga občudovali in posnemali. Postali so še sami pastirji in Kamsa povzdignili v kralja živinorejcev.

Tudi najstarejši brat, Rama, pogumen lovec, je bil presunjen z lepotico Sito, a ob snubitvi so njegove oči videle le njeno lepo, gibko telo. Njeno žensko znanje ga ni zanimalo in hrana, ki mu je bila ponujena, mu je bila premalo. Pogled mu je neprestano lovil

le telo deklice in telesa živali, ki so se sprehajale okoli Site. Mikalo ga je, da bi katero ubil in si privoščil mesnato gostijo, a spoštoval je pravila gostoljubja pri snubitvi in se zadržal. Jedel je le ponujeno.

Ko se je Rama vrnil k družini, ga je divjad vse bolj vlekla v pogon. Sanjal je Sitino lepo telo, a njene besede so zvenele vse bolj tiho. Skrb za nandija je v njem popuščala. Lovska strast ga je premagala. Nandija je ubil in si naredil gostijo. Potem ga je odvleklo za sledjo. Družina je dolgo le včasih slišala kaj o njem. Postal je slaven, neustrašen lovec. Na daljnem mrzlem severu so ga ljudstva častila in klicala krajj Arij.

Deklica Sita je na Šri Lanki stregla svoji babici po najboljših močeh in znanju, a bog smrti Jama je bil neusmiljen. Pospremila je njeno dušo na pot, se poslovila od Kravice in Nandija, sadovnjakov, vrta, polj, prijateljic živali, vzela s seboj tri mlade kravice, sadje in semena za popotnico, in se odpravila v Indijo iskat moža.

Ko je plula proti indijski obali, je nastal strašen vihar. Veter in valovi so čoln dolgo odnašali proti jugu. Šele ogenj v templju Agnija, ciganskega boga ognja, je njen čoln potegnil varno na kopno. A namesto v Ramešvaram, najbližji kraj na celini, je Sita s kravicami pristala v Kanja Kumari. Na najnižji točki Indije. Daleč od Arjune, ki je na obali nalagal na ogenj, zrl v morje, božal njenega nandija in jo hrepeneče čakal.

V Kanja Kumariju je ciganski svečenik molil ob ognju v templju boga sonca. Prosil je boga Surio naj premaga bogove morja, dežja, vetra in razjasni nebo. Bog sonca ga je uslišal. Morje se je umirilo in zagledal je čoln, ki ga odnaša na odprto morje. Ko ga je potegnil k obali, je v njem našel lepo deklico in tri krave. Razveselil se je pojedine in lepe deklice, kajti vsako neporočeno deklo, brez zaščite družine, so Cigani dojemali kot svoj plen.

Sita je v srcu spraševala boginji Parvati in Sarasvati za nasvet. In boginji sta ji v srce položili odgovor. Prosila je svečenika za besedo in mu predlagala: *»Podari meni in mojim kravicam življenje in svobodo. V zameno ti ponujam darila. Sedaj sedi tukaj ves skrivljen in poskušaš uganiti usodo ljudi, a jaz ti zaupam skrivnost zdravega telesa in karme. Človekove usode. Skrivnost nesmrtnosti duše. Videl boš v prihodnost ljudi in sveta. A obljubi mi, da boš sadil le semena, katera ti podarim in da boš častil živali. Ne boš jedel njihovega mesa, prehranjeval se boš le s sadjem, zelenjem in dobroto ljudi. Boš učitelj skromnosti in telesnega zdravja. Naučila te bom joge. Potoval boš po svetu, učil jogo in skromnost, označujoč reinkarnacijo in karmo. In opeval boš dobroto boginje Parvati in inteligenco boginje Sarasvati ter lepoto ženske duše. Zaplodi družino in potujte vse dokler se karma ne izpolni. Zaupam ti tudi kravico. Neguj jo, spoštuj jo, in dajala bo mleko tvojim otrokom ter tovorila vaš živež in vodo na potovanjih. Imenuj se Jogi Sint, sveti jogi. In tudi tvoji otroci naj ostanejo sveti. Sinti.«*

Svečenik sonca in ognja je bil zadovoljen. V duši je bil popotnik kot vsi tedanji ljudje. Sedenje ob ognju mu je bilo pekel. In spoznanja usode sveta ni mogel zavrniti. Sita je prinesla darila. Najprej mu je dala semena in čilum: *»Semena, ki ti jih podarjam, so semena svete trave, zdravilne trave. Sadi jih povsod na poti in kadi njihove ženske vrhnjake. V dimu svete trave se skriva duša boginj.«*

V roke mu je dala še glasbeni inštrument z zadnjim nasvetom: *»Vdihuj skozi čilum, izdihuj skozi piščalko, ko častiš boginji in boginji ti bosta prisluhnili.«*

Prisluhnil je Jogi Sint Sitini modrosti, se ji zahvalil za darila, nato pa skupaj s kravico odšel na neskončno popotovanje. Vsak dan drugje je zakuril ogenj in s plesom in petjem počastil boginji Parvati in Sarasvati. Častlil je sonce, ogenj, boginjo mati, žensko srce, inteligenco, lepoto in sadil sveto travo. Ženam je igral na piščalko in jim pel o njihovi dobroti. Ljudem, ki so ga srečavali na svoji poti, je govoril o karmi, reinkarnaciji človeka in skrivnostih veselja, napovedoval

prihodnost sveta in osebno usodo. Sita je bila zadovoljna. Pesmi o njeni boginji materi so ji toplile srce. In boginjama Parvati in Sarasvati so v očeh sijale solze sreče.

Napotile so se proti severu. Sita in dve kravici. Prišle so na področje današnje Kerale in našle tam krdelo Ciganov, ki so množično umirali od pikov kač. Pokrajina je bila močvirnata, drevja malo in živali, ki so jih lovili lovci, redke. Cigani so neusmiljeno pobijali kače in kače ljudi.

Siti se je zjokalo srce. Videla je umreti človeka, babico, a nikoli prej ni videla ubijanja živali. Bilo ji je hudo tako za umirajoče ljudi kot za pobite živali. Prosila je boginji Parvati in Sarasvati za nasvet in našla je rešitev.

Poznala je rastline in živali. Vedela je, da imajo kače rade mleko in vedela je, saj je bila včasih dostikrat lačna, da imajo ljudje radi polne želodce. Pomolzla je kravico in sklicala skupaj ljudi in kačjo kraljico Nag. Pogostila je kraljico Nag z mlekom in ljudi z rižem. Ko so ljudje in kača pokusili in okusili ponujeno, jim je spregovorila: *»Pobijanje med kačami in ljudmi se lahko konča in zaživite v miru.«*

Nagovorila je ljudi: *»Namesto da pobijate kače, miši, opice, ptice in druge živali, boste sadili in želi riž. Zaupam vam semena in znanje.«*

Obrnila se je h kačji kraljici in ji ponudila: *»Namesto da pikate ljudi, boste varovale njihove kašče.«*

Obrnila se je spet k ljudem: *»In vi boste skrbeli, da bodo kače imele mleko. Zaupam vam kravico. Skrbite za kravico in z mlekom hranite kače. Živeli boste dobro.«*

Kraljica kač in ljudje so sprejeli njena darila.

Ljudje so prenehali preganjati in jesti živali. Skrbno so skrbeli za kače in kravico. Močvirja so ozelenela v riževa polja, sadili so sadje, zelenjavo, se veselili bogatih žetev, kače pa so lovile miši in jim varovale kašče. Kravico in kačo so proglasili za sveti živali, ju častili kot darilo bogov in postavili tempelj kačji kraljici Nag in boginjama Parvati in Sarasvati.

Ljudje in živali so bili srečni in v miru. V Kerali je zavladala blaginja. Sitrino srce je bilo spet lahko. Lahkotna je odšla s preostalo kravico naprej proti severu iskat njuna snubca.

Prišli sta v hribovje Dekanske planote. Prebijali sta se skozi gosto džunglo polno divjih živali, kateri je kraljeval tigar, kralj džungle. Dopuščal je plemenu Ciganov, ki je živel v njegovi džungli, da mu krade njegovo divjad. A nekoč so ubili njegovega sina. Od tedaj naprej Cigani v džungli niso bili več varni. Tigar jim je kradel mladiče in otrokom pobijal starše. Cigani so živeli v grozi.

Siti je srce spet krvavelo. Vprašala je boginjo Sarasvati za nasvet in prikazala se ji je rešitev. Sklicala je ljudi in povabila na sestanek kralja tigrov. Obrnila se je k Ciganom: *»Spor med ljudmi in tigri se lahko konča in vaši otroci bodo varni. Podarim vam svoja najboljša semena in znanje. Skrbeli boste za drevesa in zdravilne rastline, a meso živali prepustite tigrom. Imenujte se pleme Ajur, pleme zdravilcev. S svojim vedenjemboljšajte ljudem hrano, lajšajte jim bolečine telesa in skrbite za zdravje ljudi.«*

Obrnila se je k živalskemu kralju: *»Vse meso džungle je vaše, a tigri se ne boste vmešavali v življenje ljudi in kradli njihove otroke. Mirno boste kraljevali svojemu kraljestvu.«*

Tigar je bil zadovoljen. In ljudje so se strinjali.

Sita je naučila ljudi vrtnarstva in sadjarstva. Naučila jih je vse o skrivnostnih zdravilnih učinkih rastlin. Ljudje so začeli saditi zdravilne rastline, začimbe in zelenjavo. Povsod so zasadili sadovnjake. Družba je cvetela v zdravju. Ljudje so jedli zdravilno hrano. Bolezni so izginile. V človeška srca sta se naselila mir in sreča. In v živalski svet se je spet vrnil pradavni red.

Ljudje so se zahvaljevali boginji Sarasvati in boginji materi Parvati za njuno dobroto in zgradili so jima templje. Tudi kralju tigrov so postavili tempeljček in mu darovali zdravilne zeli.

Sitrino srce je spet bilo v veselju.

Novice potujejo. In Sitino uho je ujelo, kako si Cigani pripovedujejo o možu, ki v deželi Tamil Nadu, nasproti otoka Sri Lanka, z nandijem blizu obale orje zemljo, sadi in žanje. Slišala je, kako časti lepoto ženske duše in boginjino poljedelsko znanje v templju na obali morja. Ni vedela, kateri od bratov jo čaka, a vedela je, da jo čaka njen mož. Kralj tigrov ji je ponudil svoj hrbet in na tigru je deklica Sita s kravico pohitela na svatbo.

Arjuna in nandi sta ravno orala zemljo tam, kjer danes stoji mesto Čidambaram. Ko je do Arjune prišla vest o dogajanju v Kerali in na Dekanih, se je nenadoma ovedel, da deklica, o katere dejanjih so ljudje govorili kot o čudežih boginje, ne more biti drugo dekle kot njegova Sita. Zaplesal je od radosti in postavil tempelj bogu Šivi, bogu domišljije, plesa in radosti, nato pa sta z nandijem odhitela Siti in kravici nasproti.

Srečali so se tam, kjer stoji danes Maduraj, najsvetejše hindujsko mesto južne Indije. Bila je velika poroka. V nebesih in na zemlji. Na njej so se poročili smrtniki kravica in nandi, Sita in Arjuna, in boginja Parvati z bogom domišljije Šivo ter boginja Sarasvati z bogom razuma Bramom. Poročila in blagoslovila sta jih lepa boginja ljubezni Lakšmi in njen mož Višnu, bog modrosti. Sint Jogi je skrbel za veselo vzdusje. Mirno in pokončno je stal na glavi s prekrižanimi nogami, vdihaval skozi čilum sveto travo in pihal dim skozi piščalko, ljudje pa so plesali in prepevali o lepoti in dobroti boginj in deklice Site.

Modrost in lepota sta zavladata v Tamil Naduju, na Dekanih in v Kerali. Bogovi in ljudje so bili srečni. In živali so v miru živele življenje mimo ljudi.

Poljedelci so čistili svoje poljedelske boginje in bogove, se jim zahvaljevali za sonce, vodo, seme, ogenj, za sveto travo, kačo, kravo in nandija, rastline in živali, ki so jim lajšale in lepšale življenje. Boginja Sarasvati jih je naučila opazovati in razmišljati. Predvidevati in načrtovati. Pisati in meriti pridelek. Lepa Sita in razumni Arjuna sta vladala. Bog modrosti Višnu jima je svetoval.

Sito in Arjuno so ljudje pričeli nazivati Oče in Mati naroda. Skrajšano v OM, so jima povsod peli večno slavo. Najlepši črki abecede, 'Ooo', zvok otroškega čudenja in hrepenenja Arjune in 'Mmm', zvok ugodja in dobrote deklica Site, so povezali v hvalnico življenju.

Boginja mati je srečnima Siti in Arjuni poklonila ducat hčera in sina. Poimenovali so ga po ljubečem bogu Krišni, zavetniku otrok in družine. Mati Sita mu je podarila toplo srce in ljubezen do živali, oče Arjuna mu je podaril ljubezen do lepote ženske duše in poljedelsko znanje. Boginja Parvati ga je obogatila s svojim duhovnim znanjem in boginja Sarasvati z inteligenco boginj.

Bil je čudovit otrok. Smeh in srečo in modrost je delil vsem naokrog.

Jug Indije je cvetel. Poljedelstvo je prineslo blagostanje. Lakota je izumrla. Ajurvedski zdravniki so zdravili ljudi bolezn. Sveti Sinti so potovali po deželi, učili jogo, sadili semena svete trave in oznanjali vrlino skromnosti, lepoto ženske duše in častili dobroto, inteligenco, lepoto boginj in žena. Moški so častili ženske, se navduševali nad njihovo lepoto in dobroto in jim tkali pesmi. Maduraj, poročno mesto bogov, je postal center južnega kraljestva vegetarijancev. Poroke in rojstvo otroka so bila vseljudska slavja. Sveti Sinti so igrali. Otroci, starši, živalski svet in bogovi so se radostili. OM je odmeval po vsej deželi.

Boginja Parvati se je smehljala. Vsi njeni otroci so bili srečni.

Toda starejši Arjunov brat Rama ni nikoli čisto pozabil podobo deklice Site. Na lovskih pohodih je bil osamljen in v sanjarjenje mu je bog Šiva, bog domišljije, večkrat pripeljal njeno lepoto in vse bolj pogosto njeno lepo telo. Odločil se je, da se vrne domov v Indijo in jo poišče.

Sedaj ni bil več Rama. Imenovali so ga Arij, kralj mesojedih pijancev. Bil je strašen poglavar lovcev. Na mrzlem severu se je boril z nenasitnimi volkovi in se spremenil v volka. Volkovi so mu zamrznili srce. Užival je v alkoholu in živalski krvi, in niti kri ljudi ga ni prizadela. Bil je krut, neusmiljen in kot volkovi si je v svoji pijani požrešnosti domišljal, da si lahko upleni vse. Da je ves svet njegov plen. In da je njegova tudi Sita.

Ko se je vračal na jug, je Arij najprej naletel na kraljestvo srednjega brata Kamse, živinorejca. Pogostil je mlajši brat starejšega brata s kravjim mesom in Rama-Arij je bil sit in zadovoljen. Objel je svojega brata in Kamso povabil na svojo poroko z Sito, ko jo seveda najde.

Ko je Rama-Arij slišal, da sta na jugu Indije lepotica Sita in brat Arjuna ustvarila poljedelsko kraljestvo srečnih vegetarijancev, da živita mirno in v ljubezni, mu je zavrela volčja kri. Dvignila se je v njem jeza na mlajšega brata.

»Kako si upa?« je zarenčal, »Sita je moja.«

Poslal je bratu Arjuni zahtevo, naj mu nemudoma pripelje Sito. Sita da je njegova lastnina po pravici starejšega brata in po prepričanju močnejšega. In zahteval je, naj mu Sita kot poročno darilo pripelje kravico, nandija in kačo.

Zahteva in grožnja je srečo Site vrgla v prepad in ljubečega Arjuno v duhovni pekel.

Sita je le nemo sedela. Ni je premagala groza. Ni razmišljala o svoji usodi. Le malega Krišno je stiskala k srcu, obkrožena s hčerami in gledala je v Arjunov obraz, sedaj skremžen od groze, drugače vedno nasmejan in srečen. Ni si mogla predstavljati svojega svobodnega, pokončnega, pozornega in dobrosrčnega moža ponižanega v bratovi ječi. A niti si Arjune ni mogla predstavljati mrtvega. Zato je poskusila: *»Hoče mene. Če grem, bo dobil svoje in ti pustil kraljestvo. Mogoče boš lahko branil ljubljenega Krišno in zagovarjal svoje ljudstvo.«*

Arjuni se je vrtelo v glavi. Slišal je govorice o bratovi strašni vojski morilcev in posiljevalcev. Slišal, da so Ariji ženske dojemali kot plen in lastnino, vse ljudi razen svoje nasilne tolpe, kot svoje pse, svoje sužnje. In s sužnjami so bili nadvse kruti. Arjuni je srce krvavelo. Site si ni mogel predstavljati v bratovih nasilnih rokah. Videl je le dve možnosti.

»Upreti se bratu in ga ubiti ter zaščititi ljubezen in poljedelsko srečo, ali poklekniti v bratovo volčjo ječo in dopustiti, da ljubljena Sita, sin Krišna in najine hčerke živijo v suženjstvu,« je glodalo v Arjuninem poljedelskem nenasilnem srcu.

Ni se mogel upreti z nasiljem.

Obrnil se je k Siti in jo ljubeče pogledal: *»Ne morem te zaščititi s plugom. Niti z mečem. Ne morem ubiti niti živali in sedaj naj ubijem brata? Pobjam ljudi?«*

Arjuna se je odločil, ko je gledal obraz ljubljene žene: *»Boljše smrt, kot življenje sužnje.«*

Zazrla sta si v oči in drug v drugem gledala večnost. Videla sta svojo usodo. Zazrla sta se v sina Krišno. Vedela sta, da zreta v usodo sveta. Nenadoma jima je bila skupna usoda jasna. Brez besed sta poljubila in blagoslovila sina Krišno in vse hčerke, se objela in odšla na pot.

Ko je kralj Rama slišal, da se mu brat Arjuna prihaja priklonit, da mu pelje lepo Sito in da vozi voz za darove, je bil zadovoljen. Veselil se je srečanja z bratom, pijuckal žganico in sanjaril o Siti in specialitetah juga. Srečnih kravah. Srečnih bikih. Srečnih kačah, kot so jih klicali na jugu.

Pričakal ju je v svojem kraljevem šotoru, okrašenem s trofejami pobitih živali, obdan z naropanim bogastvom. Sedel je na prestolu, opit od žganice in nestrpen od čakanja. Gledal je Sito in Arjuno prihajati. Čutil je Rama bratsko vez, a začutil tudi bes nad bratom, ker si je bil prisvojil njegovo žensko. Sitino telo je bilo še vedno lepo. Željno jo je gledal.

Poklonila sta se. Arjuna kot pred starejšim bratom. In Sita kot pred velikim kraljem. Potem sta odkrila voz z darili.

Rama je bil osupel.

Riž keralskih kmetov se je vsul z voza in kokosovi orehi so častili tla pred njegovimi nogami. Sadeži in semena Tamilnaduja, zdravila in začimbe Dekanske planote so ležale pred nogami kralja. Zazrl se je zaprepadeno v bogastvo poljedelskega juga.

A nikjer ni videl ne kače, ne nandija, ne kravice.

V Rami je zavrel alkohol in zbudil spečega Arija. In kruti vladar volkov je bil besen. Bratska vez in lepota dekleta mu nista pomenila nič več. Čutil je le razočaranje. Čutil se je prevaranega. Moral je kaznovati nekoga. Kaznoval je najbližje.

V pijanem besu je Sito in Arjuno z mečem razsekal na koščke.

Odložil sem prvi zvezek. Bil sem šokiran.

Spraševal sem se, kaj ima ta pravljica skupnega z Omarjem, njegovim očetom, z Marokom, muslimanstvom.

A pravljica o Siti in Arjuni me je pritegnila in pretresla.

»Prva Romeo in Julija v človeški zgodovini sta se žrtvovala na oltarju ljubezni,« sem žalosten pomislil. A v pravljici mi marsikaj ni zvenelo prav. Poznal sem hindujske bogove, zgodovino hinduizma, Vede.

»Rama v indijski zavesti ni zapisan kot kruti volk brez srca, ki ubije brata, temveč junak, ki svojo ljubljeno ženo Sito reši iz krempljev hudobnega demona na Šri Lanki,« mi je govoril spomin. In spomin se ni motil. Ep Ramajano vedno pripovedujem turistom v Indiji.

A zdaj mi nič več ni bilo jasno.

»In Arjunov dvom, 'ubiti brata ali pred njim poklekniti', skozi Bagavadgito, pozna ves svet. A tam gre poljedelec Arjuna v boj in ubije brata,« me prešine.

Zgodba pred mano je moj svet, vse kar sem mislil, da vem, postavljala na glavo.

Zgodba o poljedelcu Kajnu, ki ubije živinorejca Abla, na kateri temelji Stara zaveza, židovstvo, krščanstvo in muslimanstvo, se je spreminjala v laž. Zgradba, v kateri je do sedaj počival moj mir 'vseveda', se je tresla. Temelji so mi uhajali izpod nog. Vse kar sem mislil, da vem, se je sesuvalo v prah.

Iz brezna zmede me je potegnila radovednost.

Spet sem nahranil ogenj in odprl drugi zvezek. Črke so mi potegnile pozornost nazaj v svet stare Indije

Krišna

Kruti Rama je zavladal mlajšemu bratu Kamsi in celotnemu živino-rejskemu življu. Vsem mesojedcem severnega sveta. A ker je cenil junaštvo, ga je junaška smrt najmlajšega brata in Site šokirala in na nek način navdušila.

»Prišla sta na oltar žrtvovanja sama,« mu je kljuvalo v srcu. Ni mu in ni dalo miru. Srce brata je še brlelo v njegovem volčjem srcu.

Bolj je občudoval bratovo smrt, bolj ga je bratomor začel žgati. V njem je začenjalo kljuvati obžalovanje, zato bratovega otroka Krišne ni pobil in kraljestva juga Indije ni požgal in uničil. Dopustil je poljedelskemu kraljestvu svobodno častiti svoje bogove in boginje. In živeti vegetarijanstvo. Ljudstvo na jugu Indije je še naprej živelo v miru in medsebojni ljubezni.

Arjuna in Sita sta izpolnila svojo usodo. Njuna žrtev je v krutem Ariju spet zbudila Ramovo bratovsko srce. Njune hčerke niso padle v suženjstvo in njun sin Krišna je živel. Njuni poljedelci so živeli v miru. Peli so pesmi v čast svojima junakoma, dobri kraljici Siti in zvestemu Arjuni. OM je oznanjal dobrohotnost sveta. Krišna je ljubeče vladal, boginja Parvati in bog Višnu pa sta mu modro svetovala.

Kralj Rama se je počasi umiril in opustil alkohol. Sedaj je bil vladar in vse se je dogajalo po njegovi volji. Lovska strast ga je zapustila in iz brezsrčnega lovca, ki sledi žrtev, se je počasi prelevil v opazovalca, ki spoznava skrivnosti opazovanega in se uči.

Opazil je, kako vegetarijanski jug, upoštevajoč Krišnove modre nasvete, živi srečno in veselo, na mesojedem severu pa je videl le pijanost, strah, krutost in klanje. Njegovi volčji pijani Arijci so brezsrčno pobijali živali in ljudi, posiljevali in kradli sužnje in mučili ljudstvo po svoji volji.

Prisluhnil je besedam mladega kralja in začel proučevati bogove južnih plemen. Bolj ko jim je prisluhnil, bolj so mu ugajali. Pričel

je častiti Krišnovega modrega Višnuja, boginjo Parvati in domišljijo boga Šive. Posadil je prvo sveto travo.

Bratova smrt ga je bolj in bolj krivila. Zgradil je mavzolej bratu Arjuni, mu nosil cvetlice, na grobu prižigal ogenj in prosil brata, Sito in bogove, naj mu oprostijo, ker je uničil Arjunino in Sitino srečo. Srce se mu je mehčalo in bogove je prosil, da ga navdihnejo z ljubeznijo nečaka Krišne. Principu ljubezni, povezujoči sili veselja, je postavil velik tempelj.

Postajal je vse bolj moder in dobrohoten kralj. Nekoč ga ni bolelo niti klanje in mučenje ljudi, a nenadoma ga je zbolelo vsako trpljenje. Vsako pobijanje živali. Arij v njem je bil mrtev. Vse nasilje v njem je umrlo. Odločil se je narediti red v svojem mesojedem kraljestvu nasilja.

Najprej je zgradil mesto Patno. Prepovedal je alkohol in svojo volčjo bando s kruto arijevske roko prisilil spoštovati življenja, ne le arijska, življenja vseh bitij. In spoštovati tuje ženske. Zapovedal je monogamno poroko in enakost med spoloma. S tem je ustavil po-boje in posilstva. Ljudstvo je svobodno zadihalo, se pričelo veseliti in svojega dobrega kralja so pričeli častiti.

Opazovanje ga je naučilo veliko skrivnosti in postal je moder mož. Od poljedelcev se je bil naučil poljedelskega znanja o naravi in njihove pisave. Od živinorejcev, 'števecv repov', se je naučil vse o številih. A sam je bil lovec. Vedel je vse o luni, zvezdah, soncu, vesoljnem redu. Združil je vse to znanje. Usedel se je za svojo kraljevsko mizo, vzel gosje pero in začel pisati. Opisal je vesoljni red in zapovedal red na zemlji. Nastale so Vede.

Vsem svojim mesojedcem je zapovedal častiti boginje in bogove juga. Po celotnem kraljestvu so učeniki širili njegovo znanje in kamnoseki klesali templje boginjam Parvati, Sarasvati in Lakšmi, bogovom Višnuju, Šivi in Brami. In postavil je prvi tempelj bogu ljubezni Krišni. Povsod je zasadil sveto travo. Povabil je duhovnike

iz templjev južnega kraljestva in potujoče Sinte, da učijo njegovo nepismeno ljudstvo o ljubezni Krišne, o dobroti boginje Parvati, o božanskem in človeškem redu.

Rama je postajal vse bolj moder in dobrohoten kralj. Vegetarijanstva ni mogel zapovedati, a vedel je kako živinorejce počasi prisiliti v poljedelsko življenje in jih potisniti proti vegetarijanstvu. Prepovedal je lovstvo in prepovedal je ubijati nandije, kače in kravice. Krave so v celi Indiji postale svobodne, Svete krave. Živinorejstvo je izginilo. Mesojedstvo je počasi zamiralo. In povsod je rasla sveta trava.

Njegovo kraljestvo je bolj in bolj postajalo podobno jugu Indije. Nasilje v njegovem ljudstvu je ugašalo in kralj Rama je bil zadovoljen. Svojo divjo deželo je spremenil v Sitine in Arjunine sanje. Njegovo poslanstvo je bilo skoraj končano. Storitni je moral le še eno. Poklical je k sebi nečaka Krišno, ga prosil odpuščanja, ker mu je ubil starša in mu prepustil kraljestvo.

Krišna je že dolgo opazoval spremembe na severu in v srcu svojega strica. Po delih kralja Rame je spoznal njegovo dobrohotno dušo. Videl je kesanje čistiti stričevo volčje srce in iz srca mu je odpustil greh, ki je iz Arija 'ustvaril' svetnika. Blagoslovil je stričevo dobro srce, sprejel njegovo darilo in kralj Rama je pomirjen zapustil svet, veseleč se srečanja s svojim bratom. In upal je, da ga tudi Arjuna v nebesih pričaka kot brat brata.

Modri dobrosrčni Krišna je postal kralj celotne Indije. Poljedelsko ljudstvo juga je praznovalo. Veselili so se skupaj s svojim kraljem in slavili s svojimi boginjami in bogovi. In tudi v templjih severa se je praznovalo in se veselilo. Vesolje, mladi Krišna in njegovo ljudstvo so zveneli v harmoniji.

Parvati in Šiva, Sarasvati in Brama, Lakšmi in Višnu, bogovi zemlje in vesolja so opazovali in se veselili skupaj s Kravico in Nandijem, Sito in Arjuno. Veseli so bili za svoje ljudstvo.

Zaprl sem drugi zvezek.

Vse bolj sem bil zmeden.

»*Rama, najprej bratomorilec, sedaj pisec Ved?*« mi je odzvanjalo v glavi. »*Kruti Arij se je spremenil v dobrohotnega modreca in svetnika? Ustoličil ljubezen kot vrhovni princip?*«

A dojel sem pomen pravljice. Opazoval sem pot človeka, ki je moral doživeti pekel in spoznati greh, da je našel pot v nebesa. Opazoval sem, kako je obžalovanje greha očistilo Arijevo srce in Ramov zviti razum.

»*In Krišna, sin Site in Arjune, naj bi postal kralj Indije?*« mi ni šlo v glavo.

Zagledal sem se v uradno zgodbo. Krišna, hindujski bog ljubezni, naj bi bil rojen v ječi strica Kamse. Ta naj bi ukradel kraljestvo starejšemu bratu, brata in njegovo nosečo ženo pa vrgel 'stran', globoko v svoje kleti. A ženske boginje naj bi dečka zamenjale za deklenco in ga rešile pogubljenja. Mali Krišna naj bi odraščal pri tretjem bratu med živinorejci, kradel maslo majericam, jim neprestano nagajal, piskal na piščal in zabaval dekleta. Ko je odrasel, naj bi vrgel strica Kamso s prestola in očetu vrnil kraljestvo. A ostal je v hindujski zavesti zapisan le kot zabavljac žena, igravec na flavto in izdajalec ljubezni, saj naj bi ravno on Arjuno nagovoril v bratomor.

Vse je bilo obrnjeno na glavo, a zdelo se mi bolj resnično od moje dosedanje 'resničnost'. Nikoli se nisem mogel do kraja sprijazniti z uradno zgodbo.

»*Ljubezen naj bi svetovala uboj brata?*« mi nikoli ni šlo v račun.

Še vedno mi ni bilo čisto jasno, kaj ima pravljica z Omarjem, a tretji zvezek mi je kar skakal v roke. Zgodba sama me je vse bolj vlekla. Hitro sem dal ognju jesti, da je veselo zaplapolal in razsvetlil votlino v gorečem peklu peči, nato pa pričel prebirati.

Mahavira in Buda

A nekateri niso praznovali. Vsi niso bili srečni. Kamsa, Krišnov stric, je pil žganico in preklinjajoč klečal pred svojim oltarjem. Pričakoval je, da bo po Ramovi smrti, kot mlajši brat kralja, zavladal sam. »*A Rama, brat, je zapustil kraljestvo mulcu Krišni,*« ga je žrla jeza. Čutil se je prevaranega. Razjedalo ga je razočaranje, srce so mu krivile jeza, sovraštvo, zavist.

Ob ustoličenju je Krišna hotel popraviti vse krivice, najprej v lastni družini. Strica Kamso je pogostil z najboljšim sadjem in mu vrnil kraljestvo in žezlo, ki mu ga je bil vzel nekdam kruti Rama. A stric Kamsa, nekdanji kralj mesojedih živinorejcev, sedaj kralj poljedelcev, vegetarijancev, ni bil zadovoljen. Preklinjal je vse poljedelske bogove, preklinjal svoja brata Ramo in Arjuno, predvsem pa je preklinjal Sito in Krišno. Bil je zavisten Krišni, ker so ga ljudje častili in mu peli pesmi. Zavidal je tudi bratu Arjuni. Ljudje so ga v pesmih častili kot modrega moža in mučenika. In bil je strašno besen na brata Ramo, ker je kraljestvo prepustil Krišni.

A najbolj je preklinjal Sito. Njo je kot krivko obtoževal za vse svoje ponižanje in nanjo usmerjal svoje sovraštvo. Prekletel jo je že, ko si je izbrala za moža Arjuno. Prepričan je bil, da jo je on zaslužil bolj kot brata. Rama je nandija ubil in pojedel, Arjuna ga je izkoriščal za oranje, le on je skrbel za njenega nandija kot se spodobi skrbeti za darilo. Priskrbel mu je celo divjo kravo za zabavo.

Čutil se je ponižanega toliko bolj, ker so Sito častili kot svetnico. In rodila je tega mulca Krišno, da mu spelje kraljestvo. »*Če bi ne bilo nje...*« je sanjal in jo preklinjal, ko je pijan prižigal dišeče paličice v svojem skrivnem templju svojim bogovom in skrivnim boginjam, ki jih je pričel častiti že davno, in jih je klical v pomoč.

Ko je postal gospodar novega-starega kraljestva, je vedel, da nima niti moči Rame niti Arjunove modrosti in še manj priljubljenosti Krišne, a bil je zvit pastir in znal je pasti čredo. Sklenil je spremeniti ljudi v ovce in uzakoniti živinorejsko kraljestvo po celotni Indiji.

Nenehno je tičal v svojem templju, pil žganico in prosil boga Šivo za domišljijo in boga Ramo za načrt. Boginjo Kali, boginjo jeze, in boginjo Durgo, boginjo maščevanja, pa je prosil, da mu dasta moč maščevanja.

Ker vsi bogovi vedno odgovarjajo na vprašanja, so mu bogovi prišepnili idejo in Kamsi se je posvetilo. Nenadoma se je ovedel, da ne more spremeniti vesoljnega reda, a videl je načrt, kako spremeniti red na zemlji. Bil je zvit pastir in nekoč se je bil naučil obvladati in voditi ter pasti krave. Kako bi ne mogel tudi ovce.

»Ukinil bom svetost Svete krave in navadil ovce jesti mesno hrano. Potem bom v vseh glavah kraljestva uničil spomin na Arjunovo junaštvo in Sitino dobroto. Nato pa uničil smrkavega kralja Krišno,« je zorel načrt v govedorejski glavi. *»A najprej moram skrivaj udomačiti slona.«*

Ukradel je slonici slončka Ganeša in ga skrivaj udomačil. Nosil mu je najboljšo hrano, se z njim igral, ga crkljal in umival kot mati. Slonček mu je kmalu pustil, da mu je sedel na hrbet. Medtem ko se je ukvarjal s slončkom je razmišljal, kako je bil občudoval moč in junaškost svojega mogočnega brata Rame nekoč, ko je bil še Arij in na severu. A ko je prijezdil s svojimi volčiči, mu vzel kraljestvo in ga ponižal v vazala, je občudovanje v njem umrlo. Brata je zasovražil. Ko mu je razpustil črede, uzakonil svetost krave in podpiral vegetarijanstvo, ko je prepovedal uporabljati njegovo živinorejsko znanje, njegov izum, ga je zasovražil še bolj. Iz strahu ni jedel mesa, lakota po kravjem mesu in po maščevanju pa ga je vse bolj preganjala. A tlačil je v sebi svoj gnev, saj ga je bratova kruta moč na smrt plašila. Sedaj je bil Rama mrtev. In zanj ni bil junak, temveč tiran. A ljudje so ga častili kot dobrega kralja, modrega kralja, pisca Ved. Ni ga mogel pred ljudmi ponižati.

Nenadoma je vedel za pot k uspehu.

»Ker ga ne morem ponižati, ga bom še povišal. Ramo bom iz skromnega modreca naredil za bogatega junaka, in bog ljubezni Krišna bo krivec bratomora,« se je sovražno smehljal. *»Naredil bom zmedo v glavah ljudi. Iz zgodbe o treh bratih, deklici Siti in otroku Krišni, bom naredil*

dve zgodbi. V zgodbi bom podtaknil dve laži in resnico zamolčal,« se je odločil zviti Kamsa in dvignil čašo žganice v zdravljico.

Začel je pisati zgodbi svojih bratov, Arjune in Rame. Dve ločeni, polresnični, nepovezani zgodbi. Skoval je ep o starejšem bratu. Ramajano. V njem Rama, arijanski junak, rešuje svojo ženo Sito iz rok hudobnega duha na Sri Lanki. In spesnil je Bagavadgito. Arjunovo dilemo 'ubiti brata ali poklekniti v suženjstvo', je ohranil v jedru, a spremenil je scenarij in postavil dejanje v drugo okolje, da zapelje vernike. Za voznika bojnega voza, ki Arjuno vozi na odločilno bitko z bratom, je postavil boga ljubezni Krišno. V pesnitvi bog ljubezni Krišna junaka Arjuno prepriča, da gre v boj in ubije brata.

Pojavil se je pred ljudmi jahajoč na slonu. Ljudje so padli na kolena. Proglasil se je za božjega glasnika in svoji pesnitvi kot glas boga. Po celem Kamsovem kraljestvu so pevci peli pesmi o junaku in ljubečem Rami, o grešnem Arjuni, o izdajalski ljubezni Krišne. In o slonu Ganešu, najsvetejši živali sveta.

Vse bolj so ljudje pričeli pozabljati na resnične dogodke preteklosti. Vse zgodbe v glavah so se jim zmešale. In dobrosrčni Arjuna, ki je izbral smrt raje kot ubil brata, je vse bolj postajal bratomorilec v zavesti ljudi Kamsove Indije. Bratomorilec Rama je v zavesti ljudi postal Rama, ljudski junak, ki ljubezen rešuje pred zlom. In za ovce je bog Krišna postal izdajalec ljubezni. Ljubezen prevara. Ovce Kamsovega kraljestva so zavrgle ljubečega boga Krišno in njegovega svetovalca, modrega boga Višnuja.

Kamsa je bil s svojim delom zadovoljen. Prvi del njegovega načrta je bil izpolnjen.

»Zgodba o ljubezni Site in Arjune in dobroti boginj se opeva le še v Krišnovem vegetarijanskem kraljestvu. Moje ovce so zmedene in čas je, da jim obrnem glave in usmerim oči,« je zaključil. Kamsove oči so se vse bolj volčje svetile. Zatrta mesojeda agresija volka je v njem naraščala. *»Čas je da ubijem svetost krave. In se maščujem nad ženskim svetom,*« se je odločil.

Ukinil je svetost vseh živali razen slona in dovolil lovstvo ter alkohol. Vsi nasilno spremenjeni v vegetarijance pod dobrosrčnim Ramo, vsi bivši pastirji in lovci in volčiči, potomci Arijevih volkov, so se veselili kraljevega ukaza in kralja Kamso hvalili in žgali žganico. Odvrnili so se od vegetarijanstva. Polovili so in privezali svobodne krave in nandije. Ali jih zgnali v črede. V Kamsovem kraljestvu je spet zacvetela živinoreja, pričelo se je popivanje in kri živali v Indiji je spet stekla.

Kamsa je slišal, kako mu moški v njegovem kraljestvu vzklikajo. Imel jih je na svoji strani. S svojim delom je bil zadovoljen. Žvečil je meso krave, ga zalival z žganico in vse bolj je častil besno boginjo Kali in maščevalno Durgo.

Začutil je, da je prišel čas za ureditev države. Porušil je Patno, Ramovo poljedelsko prestolnico. Postavil je svoje novo mesto Benares ob Gangesu, sveti reki poljedelcev. V centru svoje govedorejske religije je zgradil templje boginjama Durgi in Kali. Od južnih bogov je ohranil le boga Šivo in boga Ramo, kajti potreboval je domišljijo in znanje za svoje maščevanje. Vse poljedelske boginje in Višnuja, boga modrosti, pa je pregnal prek meja kraljestva.

Z zakonom je družbo razdelil na 'dobro' in 'slabo'. Moški so postali 'dobri del družbe' in vse žensko je označil za 'slabo'. Moški so hodili le v moške templje Šive in Brame, kjer so jim svečeniki pridigali o izdajalski ljubezni in grešni ženski, krivi za trpljenje moškega, za vse zlo v družbi. In v templjih Durge in Kali so svečeniki pridigali ženam o njihovi grešnosti, o njihovem grehu in pravičnosti kaznovanja žensk.

Ženske, prej enakovredne moškemu, so v očeh moških postale zaničevane grešnice. Postale last moškega. In Kamsove ovce so bile pripravljene na obredni zakol. Zapovedal je brezsrčni Kamsa obred »sati«. Skupaj z umrlimi možmi so pričeli v Kamsovem kraljestvu zažigati tudi njihove žive žene. Jok in obup žena je napolnil govedorejsko kraljestvo.

Kamsa je bil zadovoljen s svojim maščevanjem. V vsaki goreči ženi je videl goreti prekleto deklico Sito in vsak ženski smrtni krik mu je zvenel kot hvalnica boginji Durgi, boginji maščevanja. Prvič po Arijevi vrnitvi s severa je bil spet ponosen nase. Počutil se je kot pravi volk med ovcami.

»Uspelo mi je ustvariti živinorejsko kraljestvo. In čas je, da ga zapečatim za večno.«

Postavil je zakone. Z njimi je ustoličil piramidni kastni sistem. Na vrh piramide je postavil 'pastirje'. Sebe, kralja, in moške ženomrznе svečenike. V drugo kasto je določil 'pse čuvarje'. Arijeve volčiče, sinove Arijevih pijanih volkov iz severa, je podkupil z žganjem v svojo kruto vojsko, ki je nadzirala njegovo 'ovčjo kasto' – poljedelce in živinorejski živelj. Ukinil je monogamijo in v deželi dovolil množestvo in hareme.

Uporabil je splošno vero o reinkarnaciji, skozi Ramove Vede vcepljeno v vse glave Indije, in vanjo vpletel izmišljeno kastno reinkarnacijo, kastno darmo (dolžnost) in kastno karmo (usodo).

»V katero kasto se rodiš, v tisti umreš. Za časa življenja ne moreš zamenjati kaste. Če pridno izpolnjuješ svojo cehovsko darmo v tem življenju, se v naslednjem življenju lahko rodiš v višjo kasto,« so razglašali svečeniki novo sporočilo bogov vernikom. Kamsa pa se je zlobno smehljajal: *»Kralj bo rojeval kralje, svečenik svečenike, vojak vojake, govedorejci govedarje in poljedelci poljedelce. Volkovi bomo volkovi, psi psi in ovce ovce. Moja piramida bo stala večno.«*

Sedaj ga je čakalo še zadnje dejanje. Zbral je svoje pijane volčiče in napadel kralja Krišno. Ko so ga obkolili, se jim je Krišna ljubeče smehljajal. Ljubil je vsa bitja sveta. Celó svoje pijane morilce. Blagoslovil jih je in se pustil posekati do smrti.

Krišnov nasmeh ob smrti je Kamso še bolj razkačil. Maščevati se je hotel do konca. Hotel je zatrei vse Sitino seme. Poslal je svojo vojsko, da polovi in pobije vseh dvanajst princes poljedelskega kralja. A njegovi volčji psi so zaman iskali hčerke Site in Arjune po

širni Indiji. Zbežale so in se umaknile v daljni svet. S seboj so na pot vzele Parvatina semena življenja. Povsod so sadile semena ljubezni in dobrote in po različnih deželah so jih pričeli častiti in jih povzdignili v boginje rodovitnosti.

Boginje in bogovi poljedelcev so žalostno opazovali dogajanje v Kamsovi pijanski govedorejski deželi. Jok in kriki mučenih žena in živali so zalivali njihova ušesa in cedili solze v njihova srca. Sita, Arjuna in Rama so obupani zrli v usodo poljedelskega naroda. Le bogovi Parvati, Sarasvati in Krišna so skupaj tiščali glave in se pomenkovali. Nenadoma so vedeli kaj storiti.

Kralj Kamsa je kruto zavladal nad kraljestvom nečaka Krišne in zvito vladal svojemu živinorejskemu pijanskemu narodu. Po celem kraljestvu si je izbral trinajst lepotic in boginja Parvati mu je podarila dvanajst čudovitih hčera in kot zadnjega, sina. Z ženskim svetom se ni ukvarjal. Žene si je jemal brezčutno kot sužnje. Častil je sina Ašoko, svojega dediča, in srce očeta se mu je pričelo prebujati. A ne le do sina. Ženske je brezčutno uporabljal le kot strežbo, a do svojih hčera ni bil brezčuten. Ponosen je skrivaj gledal svoja dekleta cveteti. Poročil jih je s svojimi arianskimi psi, da bi utrdil moč in ustvaril meč kraljestva. Bil je zadovoljen. Maščeval se je Siti in vsem ženam sveta. Poslanstvo, ki ga je gnalo, je bilo končano. Sita je bila pohojena. Arjuna izdajalec. Krišna mrtev. In on je sedaj postal kralj celotne Indije, v svoji zvitosti močnejši kot je bil Rama-Arij kdajkoli s svojim mečem.

A ko je bilo njegovo maščevanje končano, so kralja Kamso minili ves srd, jeza in zavist. Sovraštvo v njem je umiralo v preteklost. Vsi načrti v njem so utihnili. V njegovi staji se je dogajalo vse po njegovi volji. Bil je miren. Bil je končno prost. Svoboden preteklih čustev in brez konkurenta. Počutil se je bog na zemlji.

Nenadoma so mu sli prinesli novico. Njegovi prepirljivi zetje, pijani volčji psi, so se sprli in pobili med seboj. Z njihovimi trupli so po obredu 'sati', ki ga je zapovedal sam, zažgali tudi vse njegove hčere. Zajel je sapo. Spreletelo ga je. Srce se mu je ustavilo. Začutil je strašno bolečino. V mogočnem kralju je zakrvavelo očetovsko srce. Odprle so se mu oči in nenadoma je prepoznal morilca svojih hčera. Zagledal je svoje grozljivo stvarjenje. Z grozo je gledal posledice svoje jeze, uspehe svojega sovraštva. Jok svojih hčera in vseh zažganih žena je segel v njegovo dušo in njihova bolečina mu je zaparala srce. Zajokal je in solze so čistile njegovo srce in dušo. Sprevidel je, v kaj je vzgojil svojega sina in komu je žrtvoval svoje hčere. Mogočni kralj se je sesul vase in na njegovem mestu je stal zlomljen oče. Ni mogel več živeti in ni mogel umreti. Duša ga je bolela in v srcu ga je peklo. V roke je vzel palico in odšel, da najde odrešenje bolečine, ki ga je žgala. Ni mogel pogledati sinu v oči. Ni se poslovil. Nihče več ga ni videl.

Ašoka, Kamsov sin, je dolgo iskal očeta, nato pa prevzel kraljestvo in mirno vladal. Pastirska piramida, ki jo je bil postavil oče, je delovala sama. Svečeniki so begali ljudstvo in služili bogastvo v templjih bogov Šive in Brame, ki so ju oblegali moški pijani verniki. In pretepe ne vernice so drle darovat boginjama Kali in Durgi. Arijanski psi čuvaji so nadzorovali ovce in v staji je bilo mirno. Družba ga ni potrebovala.

A Ašoka ni imel miru. Več je imel časa zase in za razmišljanje, bolj se je spraševal o očetu in njegovem izginotju ter žaloval za svojimi sestrami. Pričel je preklinjati 'sati', običaj, ki mu je uničil družino. Bolj ko je opazoval pijano agresivno mačistično družbo, bolj ga je bolelo srce. Opazil je, kako alkohol poživinja ljudi in se mu sam odpovedal. Prenehal je hoditi v tempelj in prositi za odgovor bogove, ki so mu umorili sestre. A razen bogov in svečnikov ni mogel vprašati nikogar. Ostal je sam s sabo in v sebi iskal odgovor. Vse bolj ga je žgalo popraviti napako očeta, a ni vedel kako.

Vzel je popotno palico, se preoblekel v navadna oblačila in blodil okrog kot popotnik. Iskal je trezne ljudi in se z njimi pogovarjal. Vse več je srečeval razumnih poljedelcev in vse bolj spoznaval pravičnost poljedelske logike. Pravičnost karme. Nekoč je slišal, da blizu Benaresa v gozdu živi moder starec. Okoli njega da se zbirajo živali in ljudje. In asket Mahavira, kot so ga klicali ljudje, jih je učil pravičnega življenja z učenjem, z modrimi nasveti in z osebnim vegetarijanskim življenjem. S svojo skromnostjo in dobroto. In slišal je, da z njim živi slonček, ki blagoslovi vsakogar, ki ju obišče.

Kralj Ašoka je pohitel k modremu asketu, da mu izlije svoje srce in ga vpraša. Upal je, da dobi odgovor. Ko se je svetemu možu približal, je pred seboj zagledal očeta. Oba presenečena sta se objela in se od sreče zjokala. Oče je posedel sina pod drevo in mu izpovedal srce. Ašoka je jokal, ko ga je oblivalo Kamsovo sovraštvo. Jokal, ko je čutil očetovo bolečino ob pomoru hčera in spoznanju lastne zablode. In jokal je, ko je videl bolečino kesanja, ki je očetu izjokalo srce in dušo. Prisluhnil je očetu in njegovi razboleni duši in prisluhnil je očetovi poti iz bolečine nazaj do dobrote in modrega, a razburkanega in neutolažljivo žalostnega srca. Potem je očetu izlil srce nesrečni Ašoka. Govoril mu je o svoji želji, do katere ne vidi poti. Vprašal je očeta za nasvet.

»Znal sem prevarati ljudi in jih začarati. Zbegal sem jim pogled na resnični svet, a odčarati jih ne morem. Ne znam jim odpreti oči, da bi videli lepoto sveta, modrost bogov in prepoznali lastno slepoto. Ustvaril sem monstruma, ki je večji od mene,« je dejal žalostno oče in nadaljeval: *»Ponižal sem in ubijal žensko. Proglasil ljubezen za laž in ubil živo ljubezen, dobrega in srčnega nečaka Krišno. Nenasilne vegetarijance sem premamil v krute mesojede predatorje in jim z žganico zalil možgane. Naučil sem ljudi opravičiti uboj in zagovoriti laž. Ustvaril sem kasto pastirjev, psov in ovc. In vidiš lahko kako pastirji danes po templjih in v palačah izkoriščajo pse in ovce. Psi ubogajo pastirje in grizejo ovce na ukaz. Ovce sem naučil jesti ovco,«* je Mahavira žalosten našteval svoje grehe.

Očetu in sinu je od bolečine in krivice pokalo srce. Oba sta jokala.

»Dobre ljudi, srčne ljudi, kot so bili dobra deklica Sita, srčni Arjuna, modri Rama in ljubeči Krišna, sem žrtvoval na oltarju svoje užaljenosti in napuha. Svoje kraljestvo sem pahnil iz resnice v laž in zdaj vsak svojo laž vidi kot edino resnico. Vsi ljudje živijo v nerealnem svetu. Njihov svet je svet prevare. Maye,« je zaključil samoobtožbe Mahavira.

Odpeljal je sina pod tisočletno drevo, imenovano banjan.

»Poklekniva v moj tempelj,« je povabil Aško h koreninam drevesa. *»Zahvaliva se in vprašajva skupaj, kako ljudem pomagati iz zmede.«*

Ašoka je pokleknil poleg očeta in ga nemo opazoval. Zahvalil se je Mahavira boginji Parvati za njena darila in jo prosil za nasvet. Potem je oče svečano nadrobil v čilum sveto travo in zapel OM. Dvignil je čilum k ustom in dim ga je skrnil v meglo. Čilum je podal sinu in sin nazaj očetu. Ko je ogenj ugasnil, sta se oba zahvalila in skupaj prisluhnila.

Boginji Parvati, Sarasvati in Krišna so se smehljali. In tudi Siti, Arjuni in bratu Rami so se od veselja svetile oči. Boginja Lakšmi z možem Višno, ter bogova Brama in Šiva, pa so od strani opazovali.

Mahavira in Ašoka sta skupaj opazovala človeško družbo in videla, da v glavah zmedenih, pijanih, z mačizmom zastrupljenih ljudi, ni jasnosti razuma. Da jim srca v brezčutnost ubijajo strah, oholost, pohlep, zavist in sovraštvo. Da ne poznajo stanja svobode duha, saj živijo v laži, razdvojeni, v sporu s samim sabo, v sovraštvu z ženo, v vojni z okoljem. V duhovni zmedi in v stresu.

»Iz enega človeka sem naredil dvojno bitje. Razdvojeno bitje. Zavest sem ljudem razdelil na 'dobro' in 'slabo',« je sinu žalostno razlagal Mahavira, *»in jim zločin prikazal kot 'dobro', dobroto kot 'slabo'. Zavest cele Indije je zato v ječi zaničevanja, poniževanja, sovraštva, bolečin. Kri ljudi in živali zaliva tla dežele in ljudje so sužnji oholosti, strahu, želja, jeze, zavisti in pohlepa.«*

Nekaj časa sta molče sedela in Ašoka je opazoval povedano.

Nenadoma je videl kaj je pravilno in kaj je napačno, kaj je boizen in kaj vodi v zdravje.

»Kadar čustva, ki se rojevajo v spominu in temeljijo na laži, ukradejo srce in razum, je pekel v človeku, v družini, v družbi,« je svoje spoznanje predal očetu, *»kadar pa srce vodi razum, je rajanje veselja, harmonija, sreča. Ko Sitino dobro srce vodi razumnega Arjuno, je raj na zemlji.«*

A videla sta, kako daleč je družba od dobrega srca in razuma.

»Razumarski preračunljiv živinorejec kravo, vsako žival, vidi le kot denar, kot dobiček. A na čustvenem nivoju, kot lovec in mesojedec, jo doživlja kot strah ali kot krvav 'šnicel',« je Mahavira opazoval svoje delo. Potem pa izdal svoje sedanje srce: *»A inteligentno, pozorno, občutljivo bitje gleda in vidi in prepoznava s srcem, zato kravico, slončka, vse živali vidi kot čudovita božanska bitja.«*

»Človek torej ni dvojno bitje,« se je razveselil Ašoka. *»Človek je trojno bitje: občutljivo, razumno in čustveno. Srce živi v večni sedanjosti. Razum živi za prihodnost. In čustva so življenje preteklosti, mrtva, dokler ne planejo v našo zavest kot 'sedanjost' in nam ukradejo razum in srce.«*

»Čustva morajo umreti, da srce lahko vodi razum,« sta dahnila spoznanje istočasno.

Opazovala sta, kako strah, jeza, želja, sovraštvo, pohlep, zavist, mučijo ljudi in jim kradejo realnost, razum in srce. Opazovala neznansko moč preteklosti, ki človeku krade sedanjost in z njo srce in srečo. A oba sta vedela, kako težko je prestrašenemu najti zaupanje, reči 'dovolj' pohlepu, sovraštvu, jezi, in najti duhovni mir in dobroto srca.

»Ljudje potrebujejo svobodo duha, ljubeče srce in razum. Zmede v zavesti ljudi in njihove čustvene ujetosti v preteklost ne moreva razrešiti midva, to bo moral narediti vsak sam,« sta skupaj ugotovila, *»a lahko jih na njihovo duhovno bolezen opozoriva. In lahko jim pokaževa, kako iz ujetosti. Po poti srca in po poti razuma.«*

Nenadoma sta oče in sin vedela, kaj storiti.

Mahavira je ostal pri svojem drevesu, naprej živel s svojim slončkom skromno, mirno, srečno, preprosto vegetarijansko življenje med živalmi, ki so ga obkrožale. S svojo dobroto, modrostjo, ljubeznijo do vsega živega je ljudi neposredno navdihoval in jim čistil srca. Dobro

srce se mu je umirilo. Bil je srečen in še bolj je hvalil boginjo Parvati, lepoto sveta in pridigal svetost življenja. Vse več ljudi ga je posnemalo. Poimenovali so se Jainisti. Vegetarijanstvo in nenasilje in sreča so se skozi njega širila po Indiji. OM je zopet krasil ozračje dežele.

Ašoka pa je odšel domov in kot mogočen kralj z zakoni naredil red v državi. Prepovedal je alkohol. Ukinil je kastni sistem in zapovedal enakost med spoloma in cehi. Enakovrednost vseh ljudi. Prepovedal je obred sati, zažiganje živih žena. Zaprl in porušil je vse templje, tako južne kot severne, in iz dežele pregnal vse svečenike, ki so pridigali neenakost spolov.

Ženski svet je spet zacvetel, a verniki so ostali brez vseh bogov.

Ni bilo templjev, kamor bi se zatekli, ne svečnikov, da jih vprašajo za nasvet. Bili so zbegani. Ašoka jih je razumel, saj je bil nekoč tudi sam zapustil vse templje in ostal sam s sabo. Na mestu porušeni templjev je zato dal postaviti velike stolpe, stupe, kjer so častili duhovno svobodo človeka in razsvetljenje. V senci stup so glasniki razkrivali resnico: *»Vaše življenje je 'maya'. Prevara. Kar slišite ni resnica in kar vidite ni resničnost. Vaša dela ne vodi ljubeče srce, zato ste drug drugemu v breme. Vaše oči vidijo, kar prepozna strah ali jeza ali sovraštvo, zavist ali pohlep. Vaša ušesa slišijo le, kar vaši trenutni resnici ugaja. Toda vaša resnica je umazana kot vaše srce. Častite boginjo Parvati. A ne postavljajte ji templjev. Vsako drevo, vsaka žival, vsak človek je žarek, ki seva lepoto in dobroto, energijo boginje. Pojdite na sprehod, opazujte lepoto sveta, prisluhnite boginji Parvati in srca se vam bodo očistila.*

Vsakdo lahko vrata v naročje matere, v objem očeta, bratov in sestra, najde le sam. Svoboden. S srcem. Ne ubogajte in ne ponavljate trditev drugih. Preverjajte spoznanja drugih in svoja spoznanja in čistite svoja srca plevela. Kar ostane je dobrota. Darujte si le dobra semena in bodite kot bratje in sestre.«

In zmedenim ljudem je Ašoka nakazal pot razuma. Pot proti razsvetljenju. Opisal je svojo zgodbo in zgodbo svojega očeta v eni sami prirejeni zgodbi. Napisal je zgodbo o Budi, prvem prebujenem,

budnem človeku, ki je iz zlagane preteklosti stopil v svet svobode, modrosti, ljubezni in večnosti.

Zgodba o Budi je zgodba o mladem kraljeviču, ki razjeden od bolečine in krivičnosti sveta, zapusti kraljestvo očeta, ženo in sina, zapusti bogastvo, žezlo in moč, zapusti vse, kar so si 'normalni' ljudje tedaj želeli. Brez imetja, brez vsega, kot 'sanjasi', sveti popotnik, po trpljenja in odrekanja polni poti končno doživi razsvetljenje in najde vrata nazaj v mirno in ljubeče vzdušje naročja dobre boginje Parvati.

Glas o razsvetljenem Budi je zakrožil po Indiji. Ljudje so poslušali zgodbo o razsvetljenju in mnogi so pričeli slediti Budova učenja. Ljudje so prenehali iskati le materialno bogastvo, vse bolj so častili skromnost in iskali duhovno pot k sreči, svobodi in ljubezni. Rodil se je budizem.

Vedno več je bilo potujočih sanjasijev, asketskih popotnikov, ki so se odpovedali vsemu materialnemu in iskali pot ven iz ujetosti v kolo življenja, ven iz kamsovske zmede. In mnogi so našli stanje zavesti, ki ni niti ovčje, niti pasje, niti volčje. Svobodo duha. Vzdušje brezmejne sreče.

Oče in sin, Mahavira in Ašoka, sta se zahvaljevala boginjama Parvati in Sarasvati ter bogu Krišni za nasvet. Ašoka je bil zadovoljen in srce mu je pelo. Uspelo mu je pokazati ljudem pot iz zmedene realnosti, v katero jih je nekoč zavedel njegov zviti oče Kamsa, živinorejski kralj, davno preden je postal Mahavira, prvi sanjasi in razsvetljeni človek Indije.

Poljedelski bogovi Parvati in Šiva, Lakšmi in Višnu ter Sarasvati in Brama so se smehljali. Deklica Sita, Arjuna in Rama so bili srečni skupaj z Mahaviro na zemlji in se veseli pripravljali da ga objamejo, ko na zemlji izpolni svojo darmo in karmo. Bog ljubezni Krišna pa je veselo vlekel dim iz čiluma in pihal v piščalko.

Sedel sem in buljil v prazno. Celoten pomen pravljice in Omarjevega očeta mi je postal jasen. Pred mano je bila razprta skrivnost piramidne družbe v kateri živimo. In piramidne zavesti, ki nam je vsiljevana. Videl sem vso volčjost, pasjost in ovčjost naših odnosov. Zabil sem se v tiransko volčjo piramido meča in kamsovsko piramido križa, prevare, v katerih je ujeta vse človeštvo. Opazoval sem zablode drugih in svoje zablode, ki sem jih bil slepo sprejemal od avtoritet, od kamsovskih svečenicov, ki kraljujejo po univerzah, templjih, cerkvah in mošejah, od koder zapovedujejo hierarhijo in ponižnost. Red v 'štali'. Prepoznal sem vse pastirje, pse in volkove, ki nam pišejo zgodbo usode. V sebi sem čutil neznosen pritisk in nenadoma je planilo iz mene. A nisem se mogel odkritosrčno smejeti norosti družbe, tako kot Omar. Iz mene so planile solze in jokal sem kot ploha.

»Kako ustaviti to norijo?« je vprašanje zavrtalo v sam center srca.

Vse mi je bilo nenadoma jasno. Svetovna zgodovina, slovenska kvazi osamosvojitve in sedanje stanje. Opazoval sem, kako so slovenski volčiči in kamsovski svečenički uničili poskus tovariške, prijateljske, bratske, sočutne socialistične družbe, v kateri najsiibkejši člen določa hitrost karavane. Kako so v dvajsetih letih 'samostojnosti' povzdignili egoizem v nebo in uspeli ubiti v ljudeh vse tovarištvo, prijateljstvo, dostojanstvo, vso človečnost, ki je bila nekoč v socializmu živa. Opazoval sem, kako je vlada iz dobre matere mutirala v hudobno mačeho. Kako je celo z zakonom prepovedala enakovrednost, prijateljstvo, dobrososedske odnose. Kako so Slovencem tajkunski volkovi pokradli vse nekdaj 'skupno bogastvo'.

Zagledal sem, kako smo nekoč Slovenci, v zdaj prekletem socializmu, delali za dostojno plačo, s katero si je lahko vsak delavec zgradil hišo in najbolj pridni še vikend. In streslo me je, ko sem opazil, da delavci danes nimajo več niti za kruh in za davek za hišo. Presunilo me je spoznanje: *»Zlati besedi socializma sta bili delo in zaslužek. Delavec je bil človek. V prvem desetletju samostojnosti je*

Slovenijo prevzela beseda 'dobiček'. Ljudje so pričeli častiti 'izžemek', a delavec je postal 'strošek kapitalista'. Vsak strošek je kapitalistu postal prevelik in vsak dobiček premajhen. A danes Slovenci, kot ves beli svet, častijo besedo 'izplen'. Častijo plen, plenjenje, plenilce.»

Zgrozilo me je.

»In ne vidijo, kam jih besede in plenilci vodijo?« nisem mogel dojeti.

Opazoval sem svojo 'dobro družbo'. Gledal sem planet, na katerem je 'izplen' beseda stoletja. Opazoval sem, kako je plenjenje uzakonjeno, plenilci zaščiteni kot medvedje, a ljudstvo je 'kolateralna škoda', ovce, katere tajkunski bankirji in ekonomisti v imenu križa in meča, strižejo po mili volji. In vse to je postalo 'normalno', ker tak 'red' plenilska elita zakonsko zapoveduje kot 'normalnost'.

Prepoznal sem matriks in simboliko v istoimenskem filmu. Videl sem pastirsko in lovsko piramido v kateri živimo. Če kralj umre, se na vrhu piramide pojavi nov kralj. In če umre papež, ga zamenja 'isti'. Nov grebatorski pes ali ovca, da zapolni piramido. In grebatorjev nikoli ne zmanjka.

Videl sem vse vzroke socialne, ekonomske in ekološke krize, ki pometajo po svetu, kajti videl sem, kam vodita arijanski in kamsovski hierarhični matriks svet in naše otroke. Gledal sem v prepad, v katerega svoj voz potiska zmedeno človeštvo, vse ovce in psi tega sveta. In videl sem požrešne oči volkov in čekane, kako se jim svetijo. A nisem vedel kaj bi s tem.

Vstal sem in hotel pospraviti zvezke v zavoj, ko sem na dnu zagledal list papirja. Obrnil sem ga k očem in zagledal naslov: **Codex Alimentarius**.

Pričel sem loviti besede in nenadoma spoznal, da imam pred seboj volčji načrt. In svetovno dogajanje mi je postalo jasno. V času imperializma so nam volkovi in pastirji vzeli zemljo in nas spremenili v ponižne ovce. Zavladal je meč in križ. V fevdalizmu so nas držali v temi in nam sproti pobirali vse bogastvo. V kapitalizmu so nam

ukradli vso zemeljsko bogastvo in izvore energije in nas kot cunje oželi do konca. In sedaj zahtevajo še našo vodo, našo kri, naša telesa. Lastijo si našo energijo, naše gene in gene semen matere narave. In pripravljajo se na veliki zakol. Preživela naj bi ena od desetih ovc.

»Pripravljajo nam holokavst, a ovce jih častijo...« mi je spoznanje zamrznilo misli.

Zrušil sem se in istočasno dojel Omarjeve besede, da ima človek, ko se mu sesuje svet, izbiro. Ko spozna dogajanje in stanje sveta in svojo nemoč, lahko le umre od šoka, znori od bolečine, se zapre v kot in joka do smrti, ali pa se z vsemi silami upre. Dvigne roko proti pijani nori družbi.

»Ali pa se vsej norosti smeje, ker v njegovo vzdušje miru ne more zagristi noben pes, niti volk,« me je iz brezna potegnil Omarjev nasmeš in začutil sem, kako mi manjka, a tudi kako me polni. Začutil sem, da nisem sam in srce mi je postalo svetlejšo, duša lažja.

A žalost me je glodala. Jokalo mi je srce, ko sem opazoval, kako dobrosrčne, nenasilne otroke, ki nočejo tekmovati kot besni psi in s tem poniževati drugih in sebe, naša 'olimpijska' družba in starši zaničujejo. Otrok, ki ni zmagovalc, je 'luzer'. Čutil sem duševno stisko otrok, ki nočejo za dosego cilja ubijati, krasti, lagati, ponižati brata. Videl sem jih, kako v bolečini razočarani zdronejo v sod piva ali padejo na igle. In kako jih kamsovi svečeniki odpeljejo v norišnico. Proglasijo za duševne bolnike. In ko jim glavo naravnajo v predatorsko smer popadljivega psa ali ubijejo v ovčjo topost, rečejo, da je otrok zdrav. Ko sprejme pastirstvo in pijano agresijo ter hierarhični red kot normalnost, so zadovoljni.

V meni se je pričelo prebujati nešteto vprašanj, ki jim nisem videl konca. Nisem mogel čakati. Vzel sem telefon in poklical Omarja. Prisluhnil mi je, se zasmejal in dejal: »Pridi, inšalah. Moj dom te pričakuje. Oče in mati se te veselita in moja Berberka že obira sadeže.«

Poklical sem potovalno agencijo in rezerviral karto.

Semena življenja

Pričakal me je na letališču, me smejoč objel in stlačil v taksi. Potem ko je usmeril taksista, nisem več zdržal. Prijel sem ga za roko in iz mene je planilo: *»Kdo si? Kdo je tvoj oče? Odkod mu pravljica? Odkod vama vse vajino znanje?«*

Omar se je obrnil k meni: *»Vidiš me. Sem musliman, govorim kot musliman, celo molim k Alahu kot musliman.«*

Debelo sem ga gledal in moj pogled ga je spravil v smeh, a je hitro nadaljeval: *»A midva oba veva, da Omarjev raj niso muslimanska nebesa in da je Omarjev Alah življenje samo, ne le beseda v koranu.«*

Gledal me je in jaz sem gledal njega.

Še vedno nisem razumel.

»Poznaš Omarja,« je smeje namignil nase. *»Omar je pomočnik soferja in skrbi za avtobus in turiste, toda Omar je veliko več od tega.«*

Razumel sem pomen njegove prispodobe. Pokimal sem. A še vedno sem bil v zraku.

»Rekel sem ti, da je moj oče sufi, musliman,« je dejal in me pogledal.

Nastala je tišina. Omar je izbiral besede in me vlekel za ušesa.

»Moj oče ni nič od tega. Obleka, nazivi, obnašanje, je le fasada,« se je zasmel, »Obleka dela imidž človeka, predstavo o človeku, a človeka naredi srce. Saj veš, največje barabe nosijo najlepše kravate in škrlat,« nato pa popolnoma resno, s spoštovanjem v glasu dejal: »Moj oče je veliko več od fasade,« je preprosto pojasnjeval: »Moj oče je Omarjev prijatelj ter dober mož, oče, svak in dedek.«

Zakrohotal se je in solze so mu tekle po licih od iskrenega smeha. Zjokal sem se v smehu še sam. Šele sedaj, ko sva se spet skupaj smejala, sem spoznal, kako zelo sem pogrešal njegov humor in nalezljivi smeh. Objel sem ga čez ramena.

Nekaj časa sva se tiho vozila.

Razmišljal sem o njegovem humorju in o tem, kako me neprestano vleče za nos in mi še vedno ni odgovoril na vprašanje o očetu, ko me je ustavil njegov resni glas: »Moj oče je Jogi Sint, ključar skrivnosti karme in človekovega delovanja. Je učitelj joge in skromnosti, brat vsem živim bitjem. In moja mati je varuhinja semen. Vprašaj ju, kar te muči in jima prisluhni.«

Stisnilo me je v želodu. Nisem vedel, kaj naj si mislim. A ko sem videl Omarjev smejoč nasmeh in iskrenost na dnu zenic, sem se pomiril in se mu nasmehnil še sam. Zaupal sem mu kot bratu.

Na vratih lične hiške, v urejenem predmestju Essaouire, so se mi nasproti zasmejale svetleče nasmejane oči Omarjeve žene Berberke. Takoj sem prepoznal njeno pokončno glavo, črno grivo, vitko postavbo in čudovit iskren nasmeh s slike. Objela naju je oba z Omarjem in naju najprej odpeljala za hišo, na svoj vrt. Znašel sem se sredi raja. Nos mi je božal nežen osvežujoč vonj po limonah. Sočne pomaranče so zorele v svojo sončno lepoto. Dve datljevi palmi in arganovo drevo so senčili mizico sredi vrta. Oljke in datlji so se vzpenjali proti soncu. Čebele iz Omarjevega čebelnjaka so brenčale

in obletavale zdravilne rože Omarjeve matere. Zelenjava v garteljčku je pokala od zdravja.

Okolica je bila čudovita.

Moral sem pohvaliti v kako lepem delu mesta živijo.

»Ko smo prišli sem, je bila tukaj puščava,« se je zasmejala. »Ko smo lepo uredili vrt, so nas ljudje posnemali. Sedaj živimo v najlepšem delu mesta.«

Prijela naju je z Omarjem za roko in kot svoja otroka odpeljala v hišo. Ponudila nama je sveže sadje in vroč metin čaj.

Vstopil je oče.

Bil je droban kot Omar. Istih potez. Za svojih sedemdeset let je bil neverjetno vitalen. Premikal se je lahkotno, kot brez teže. Objel nas je vse po vrsti in se obrnil k meni: »Omar ti je odprl vrata in ti razkazal stebre našega doma. Dobrodošel. Njegov dom je tudi moj dom, dom vseh živih bitij.«

Dolgo me je gledal. V njegovem pogledu ni bilo presojanja ali ocenjevanja. Gledal sem v zaupanje in dobrohotnost.

Žulilo me je nešteto vprašanj. Občutil je mojo stisko. Nasmehnil se je pomirjujoče in me prijateljsko objel.

»Pridi,« se je zasmegal, »najprej materina dobrodošlica in zahvala.«

Nežno mi je pomagal najti pot do blazin, ki so mehčale pod v sredini sobe. Posedli smo na tla in nenadoma se je med nami tiho pojavila Omarjeva mama, skupaj z Omarjevo hčerkico Sito.

Hotel sem skočiti pokonci in ju pozdraviti, a Omar me je s pogledom ustavil.

Obsedel sem in ju opazoval. Mati je bila mojih let, a veliko lepša kot na Omarjevi fotografiji. Zdela se mi je brezčasna. Iz nje je sevala milina majhne deklice, zrelost matere in modrost starke. Prisedla je v krog med Berberko in njeno hčerko Sito, ki se je stisnila k babičinim nogam. Berberka je iz obredne vaze vzela vrhnjak indijske konoplje in jo podala Omarjevi materi.

Opazoval sem vsak njihov gib. Deklica Sita je mirno sedela in nepremično opazovala babico in mamico z zanimanjem v očeh in s smehljajem na ustih. Bila je drobna, temnih dolgih las, z angelskim obrazom, popolnoma zamaknjenim v dogajanje. Zdelo se mi je, da gledam tri boginje v počasnem posnetku. Milina gibov, eleganca in lepota teles, obrazov in jasnost oči vseh treh me je prevzela. Vzdušje svečanosti me je vsrkalo vase.

Omarjeva mati je osredotočeno počasi drobila v visok čilum, se nežno zibala v ramenih in pasu in tiho prepevala besedo OM. Zaslutil sem obredno molitev. Opazil sem, kako se je vsa družina počasi prepustila njenemu ritmu in zdelo se mi je, kot da se vsi skupaj nekemu zahvaljujejo.

Ko je bil čilum pripravljen, sem zaslišal skupen »hvala«. Mati se je priklonila in ponudila čilum možu nasproti. Nežno je odklonil z roko in ji nakazal prednost. Nasmejala se je veselo kot deklica, dvignila čilum nad glavo in svečano dejala: *»Dobrota boginje Parvati hrani tako vegetarijance kot predatorje, tako morilce kot dobrosrčne. Do vseh otrok je mama enako pozorna in radodarna. A človek ni bil prepoznal njene dobrote in lepote. Zato mu je boginja dala seme, v katerem se skriva modrost karme, zakon pravičnosti in skrivnost svobode, ljubezni in modrosti.«*

Pomolčala je, da je poudarila povedano nato pa nadaljevala: *»A mesojedi človek je zavrgel semena in mater preklel. Spustil je živali v svojo dušo in živi agresivno in krvoločno kot besna žival. Kot nenasiten volk pobija vse naokoli. Živali in celo lastne brate in otroke.«*

Tišina, ki je nastala, je bila polna bolečine.

»Živalskost v ljudeh pobije in požre na milijone ljudi in štiristo milijard živali letno,« sem zaslišal šepetati Omarjev glas v svojem ušesu. Obrnil sem se k njemu. Presenetil me je tako njegov glas kot podatek. Bil je popolnoma resen in v njegovih očeh se je solzila iskrena žalost. A nenadoma se je naglas zasmel: *»Kakšen ogromen*

zrezek. Kakšno morje krvi za volčjega boga Adama. Kakšen holokavst. Je čudno, da se mati Parvati v krčih zvija?»

Bil sem šokiran. Zaslišal sem rjoveti vulkane, začutil tresenje zemlje in se zagledal v rušilne cunamije, ki si jih sadimo v svojo karmo.

»A vsak človek, vsak otrok ima možnost izbire,« me je materin glas rešil iz brezizhodnosti pogubljenja, v katerega sem bil zazrt. »Lahko si izbere življenje mesojede živali. Lahko si izbere pogojno ljubezen razumarskega očeta. Ali pa živi brezpogojno ljubezen matere Parvati.«

Oče je svečano pokimal in dejal: »Mati je zemeljsko utelešenje boginje. Vse otroke ima enako rada, nahrani tako poredne kot pridne. Zato Sinti častimo materinsko srce.«

Pritaknil je ogenj k čilumu in obdal nas je oblak dima. Mati je zadržala dim globoko v sebi, nato pa nežno in počasni z dimom ovila obraz Omarjeve hčerke Site in Omarjeve žene, kot bi ju blagoslovila in obdarjala. Nato je podala čilum meni.

Posnemal sem Omarjevo mamo. Sklenil sem roki, dvignil čilum, zavil glavo rahlo nazaj navzgor in previdno potegnili dim iz dlani. Zalil me je val breztežja. Zazdelo se mi je, da obstajamo le še mi, naš krog in veselje. Nisem se mogel spomniti, kaj se skriva za vrati. Zunanji svet v meni je kot odmrli.

Vrnil sem čilum Omarjevi materi in zazdelo se mi je, da ga podajam boginji Parvati. Čilum je zakrožil. Mati ga je podala očetu. Od očeta je potoval k Omarjevi ženi, ona ga je podala Omarju, Omar materi, mati meni...

Čilum je potoval naokoli, veselje se je obračalo in zdelo se mi je, da sam krožim z njim.

Ko je ogenj v čilumu zamrl, se je najprej naglas vesoljni materi zahvalila mama in nato vsa družina. Odložila je nežno čilum pred sebe in se obrnila k meni: »Dobrodošel v naš dom. Omar mi je pripovedoval o tebi. Prihajaš iz drugega sveta, iz sveta volkov, psov in ovc, s svojimi vprašanji. Videl si naš obred in obraz ti kaže, da potrebuje razlago,« se je zasmejala in v njenem smehu sem zaslišal Omarjev odmev.

»Zahvalili smo se skupaj za tvoj prihod in za odgovore. Za odgovore na vprašanja, ki jih tebi zastavlja srce,« je pojasnila in se zasmejala: »Na prvo vprašanje ti bom odgovorila kar jaz.«

V sobi je bila celotna pozornost vseh obešena na njena usta. Mala Sita jo je gledala kot začarana.

»Oče ti je dal prebrati skrivno zgodovino Indije, zgodovino ljubezni, ki so jo volkovi zamolčali, da lahko s polresnico nadzorujejo pse in ovce. Ko si jo prebral, ti je postalo jasno, da je družba okoli tebe družba volkov, psov in ovc, ki brez vsakega etičnega kompasa morijo, ropajo, kradejo, lažejo. Da živiš v Arijevem svetu smrti in v Kamsovem svetu prevare in izkoriščanja. In da se imajo tako volkovi, kot psi, kot ovce, za dobre in svobodne in pomembne ljudi. In postalo ti je jasno, da obstajajo vrata, izhod iz zmedene zavesti, in raj, v katerem Arijev in Kamsov svet ni realnost. In da je to naša edina realnost.«

Zastala je in se zasmejala. *»Če smo jo pripravljene sprejeti in živeti.«*

Pomolčala je in nato dodala: *»Če smo pripravljene živalskost v sebi odpustiti.«*

Pustila me je predihati povedano, nato pa se je spet spremenila nazaj v svečenico in se mi rahlo poklonila: *»Z nami si pokadil sveto travo. Zato je prav da izveš njeno celo zgodbo.«*

Pogledala me je s svetlečimi očmi in z nasmeškom začela: *»Seznanjen si s Sitino zgodbo. Ne bo ti težko. Boginji Parvati in Sarasvati sta s pomočjo srčne Site učlovečili Arjuno, prvega moškega z nedolžnim srcem ljubečega otroka. In z razumom, ki seje dobra semena, zre v lepo prihodnost. Arjuna je pričel orati zemljo. In oranje je bilo Arjuni težko. Boginja Parvati mu je preko Site in preko svetega moža Jogija Sinta poslala dve darili. Umetnost joge in sveto travo. Jogo, da mu okrepi in olepša telo, in sveto travo, da mu v srce vliwa mir in radost, lajša bolečine telesa in utrujenost duha. Čilumi, indijske pipe miru, prijateljstva, veselja, so goreli in razsodno in skromno Arjunino ljudstvo je, kljub težkemu delu, pelo in se veselilo.«*

Zastala je za nekaj trenutkov, nato pa nadaljevala: »*A sivi volk Arij je na peklenskem severu zvaril pekoči alkohol. 'Volčjo kri'. Alkohol človeku da energijo in pogum, a vzame mu razum in omrtvi srce.*«

Nastala je tišina. Opazovala je povedano, pokimala in zaključila, kot bi povedala recept: »*Sveta trava blaži bolečino telesa, sprošča telo, budi srce in inteligenco duha, alkohol je le navidezno zdravilo za strah in kratkotrajno blažilo za bolečino. Sveta trava človeka dviguje v sproščenost in igrivost duha, alkohol ponižuje človeka v žival. Po prvem kozarcu prestrašena miška postane strašen lev in bi se tepla z mačko. Po drugem kozarcu se trezen in rzsoden človek prelevi v opico. In po tretjem se kot svinja valja v lastnem blatu. To je dejstvo. Enega kot drugega.*«

Dala mi je čas, da malo zadiham, nato pa me peljala naprej: »*Volkovom je bila sveta trava od vedno trn v peti. Prav tako kot Sinti in Sitine hčerke. Vseh treh se bojijo in jih preganjajo. Že kralj Kamsa je Sinte in Sitine hčerke preganjal in izgnal iz Indije in jih razkropil po celem svetu, a svete trave v Indiji ni mogel populiti. Sitine hčerke in Sinti smo semena raznesli po celem svetu. Ker tudi današnji globalni volkovi še ne morejo iztrebiti svete trave, je po celem svetu prepovedana. Alkohol pa zaliva pamet in srce še zadnjim treznim glavam planeta. Vlivajo ga volkovi v usta danes skoraj vsem otrokom sveta.*«

Nekaj časa je boljčala v prazno, kot bi gledala v daljavo, nato pa odkimala: »*Vse bolj pijano človeštvo izgublja razum in srce. In lepo prihodnost.*«

Obrnila se je k meni: »*Spreminjate se v pijansko družbo levov, opic, svinj, ovc in psov. Izgubili ste skromnost in človečnost. Pripravljene ste, človeštvo sveta, za volčjo gostijo. Klanje in žrtje v alkoholni omami. Volčji bog Adam si že brusi čekane.*«

Zaprl sem oči in globoko izdihnil. Zdelo se mi je, da sem sprejel sporočilo in skoraj sem že preklel alkohol, ko je v mojo temo zazvenel njen mirni glas: »*Alkohol je droga ubogih, prestrašenih, razbolenih ljudi. Z njim omilijo bolečino rane ali pekočino duše, utišajo strah in*

vsaj za trenutek umirijo srce. Dobra boginja Parvati ga je nekoč kapnila na jezik trpečemu otroku, ki je na mrzlem severu, po bitkah z volkovi, lizal svoje rane. Lizal naj bi kapljice, a ker je bil požrešen kot volk in je pil zdravilo iz čaš, mu je darilo boginje vzelo razum in srce. Postal je volk brez srca. S srci se je hranil. Klicali so ga Arij, kralj Pijancev.»

Pogledala me je in se navihano zasmejala in smejala se je vsa družina. Skupaj z otrokom.

Sam se nisem smejal. Bil sem šokiran, nem in očaran. Nisem več vedel ali sem v pravljici ali je pravljica resnična. Ali je Omarjeva mati le mati, je pravljíčarka ali boginja.

Ko so se ji umirila ramena, se je spet spremenila v svečenico in kot neizpodbitno izjavila: *»V pravih odmerkih droge spreminjajo zavest človeka, zdravijo duha in telo in usmerjajo pozornost človeka. Za vse bolezni zavesti in duha, kot za rane telesa, obstajajo ajurvedska zdravila matere Parvati. Sveta trava sprošča telo, lajša srce in zdravi razum. Od svete trave ne more umreti nihče. Vsakomur umiri njegovo razbolelo telo in razvedri utrujen razum. Alkohol pa ubija srce in mrtvi razum. In vedno vodi v agresijo. Razbil je nešteto družin, iztrebil sveto travo časteče poljedelce po vseh kontinentih, zavojeval ves svet. In pustil za seboj milijarde pobitih in ranjenih in izrabljenih dobrih ljudi, posiljenih otrok, jokajočih mater, očetov in sirot.»*

Mati je utihnila in v trenutku me je prestavilo v našo družbo. Opazoval sem pijane mladince na maturantskih in absolventskih izletih, kako agresivno uničujejo vse okoli sebe. In zgrozilo me je, kako starši vse to z nasmeškom opazujejo in jim je to normalno, a če najdejo pri otroku le en sam džoint, ga obtožijo kot narkomana, kriminalca, propalico.

Mati je počasi nekajkrat izdihnila, kot bi nekaj odpustila, odložila, nato pa zaključila: *»V alkoholni megli besneči Arij ne pozna niti lastnega brata. In pijani Kamsa lastne hčerke žrtvuje na oltarju sovraštva in pohlepa. To je resnica.»*

Materin glas je utihnil in cela družina, vsi so zaplesali v pasu in ramenih in sledil sem njihovemu ritmu in OMu. Zdelo se je, da se obred končuje. Zahvaljevali smo se. Mati je vstala, me objela, pogledala od daleč, nato pa še enkrat stisnila in smeje dejala: *»Zahvalili smo se za odgovor, ki si ga želel in za tvoje naslednje vprašanje.«*

Iz mene je vrelo nešteto vprašanj, a ustavila me je z objemom: *»Časa je še dovolj. Vsa semena te čakajo. Zdaj spij čaj in pojej malo sadja, da se osvežiš. Potem te dobi v klešče Omarjev oče. Sintov prasin.«*

Bil je lep večer. Zvezde so se počasi prižigale in nebesno ozadje je postajalo vse temnejše. Vetrič z morja je prijetno hladil in rahlo zibal veje stare oljke pod katero smo sedeli v krogu, tokrat le moški. Oče, sin in jaz, sinov prijatelj.

Ko je oče napolnil čilum, ga je dvignil nad glavo. Svečan melodičen glas je napolnil tihoto vrta: *»Svet vodijo volkovi. In volkovi pišejo psom in ovcam zgodbe življenja. A ni treba biti niti ovca niti pes niti volk. Lahko si Človek. Dostojanstveno bitje.«*

Zaprl sem oči in prisluhnil njegovim besedam. Olajšale so mi glavo in srce. Pot iz pekla se mi je odpirala in mi odprla oči. Omar je ravno dvignil ogenj in oče ga je potegnil globoko vase. Oba sta izgini-la za trenutek v oblaku dima. Iz megle se je prikazal čilum in dvignil sem ga visoko v zrak. Sveta trava je zakrožila svoj pomirjujoči ples.

Ko je bil obred zahvale boginjam končan in je Omarjev oče odložil čilum, se je še enkrat zahvalil in mirno obsedel.

Nasmehnil se je veselo: *»Besede, katere pojemo, so mantre. So skuppek besed, ki energetsko delujejo v nas in iz nas. Opominjajo nas na naše poslanstvo, nam pomagajo ostati v ravnotežju skromnosti in ohraniti človeško dostojanstvo, dostojanstvo živega bitja, svobodnega bitja.«*

Čakal sem, da še kaj reče, da začne, a kmalu sem opazil, da on čaka mene.

V glavi sem imel na tisoče vprašanj. Jasno sem pred seboj videl bedo naših življenj. Bedo naših medsebojnih odnosov. Agresijo pijancev in mesojedcev. Še vedno sem bil z glavo v brezsrčju Arijeve vojaške krvave piramide. Sprehajal sem se po Kamsovem živinorejskem prevarantskem šotoru. In jasno sem videl tudi Sitino in Arjunino družbo skromnih, razumnih, ljubečih, srečnih, zjogiranih in od svete trave razsvetljenih poljedelcev. Miroljubnih vegetarijancev.

Bolj ko sem zraven tlačil in opazoval našo ljubo domovino, Evropo, Ameriko, bolj sem videl brezsrčni matriks v katerem živimo. Pijansko agresivno družbo zblojenih egoističnih ovc in prepirljivih psov, zazrtih vsak v svojo individualno nerealnost, ki se kanimo pokrasti, izropati, pobiti med seboj. Videl sem, kako izplen in volčji pogled v krščanskemu svetu meglita pogled in srce večine ljudi. In kako Sitine in Arjunove poljedelske vrednote, ponazorjene z 'Ne ubijaj!', 'Ne kradi!', 'Ne laži!', 'Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe!', v svetu krščanstva vse bolj postajajo mitologija. In gredo v pozabo. Kot je šla deklica Sita.

»*Požrešnost bele rase je neznanska,*« me je grozilo. Hotel sem vedeti, zakaj se nam vse to dogaja.

»*Zakaj...?*« sem začel, a me je takoj ustavil s kretnjo.

Obnemel sem. Bil sem zbegan.

Zasmejal se je in obraz mu je oživel v pojasnilu: »*Čakal sem te, da ti ujamem prvo vprašanje. Da vidim, kaj te dejansko muči.*«

Debelo sem ga pogledal.

»*Vprašanja kažejo, na kaj imaš vezano srce...*« je zastal in smeje pojasnil: »*Zakaj sprašujejo le radovedni otroci in mistiki, ker sprašujejo po vzroku posledic. Odrasli sprašujejo le po smeri bega in kako zbežati od posledic.*«

Nisem se imel časa ubadati z njegovimi ugankami. Nisem več mogel zdržati. Tiščalo me je in moral sem izpljuniti: »*Zakaj smo belci tako agresivni? Kaj je z nami narobe?*«

Vprašanju je sledila tišina. Oče se je nekaj časa počasi zibal, nato pa začel: *»Belci, ljudje severne poloble, požrtni arijci, so živeli v dolgih mrzlih zimah. Postali so, kot prerijski svizci, neutrudljivi zbiralci. Pohlep volka in pridnost svizca sta se združili, in nič, pohlepni in ošabni kot so, ne znajo odpustiti. Niti alkohola niti moči niti lastnine niti ukaza. Še manj znajo odpuščati zamere in strahove. Pozabili so besedo dovolj. Le zbirajo in zbirajo - a vse le zase. Znanje, bogastvo, moč. Belci kradejo energijo sobitjem ali jo menjajo: 'dam, če daš', 'rad te imam, če ubogaš', 'ti povem, če mi plačaš', a nikomur nič 'sebe' ne dajo zastoj. Na drugi strani pa jim alkohol krade dolgoročni spomin, zato pozabijo celo to, kako so sami preklinjali krivičnost, zaničevanje in teror, dokler so bili še živi, še uporni otroci,«* se je zasmejal. *»In so do otrok krivični tudi sami še naprej. Alkohol jim preprečuje učenje. Le vse bolj debeli vse bolj glasno nerazumljivo žebrajo eno in isto v svoji pijani glavi.«*

Oče je zastal in ujel sem njegovo in Omarjevo zamaknjenost. Omar je bil kot prej hčerkica Sita. Lovil je vsako besedo očeta in prisluškoval povedanemu.

Nenadoma pa se je obrnil k meni in mi pogledal v oči: *»Človečno bitje nič ne pozabi in vse odpušča. Za nič se ne drži...«*

Bil sem zmeden.

»Ljudje smo zbegani,« sem začel v opravičilo bele rase, vseh ras, *»in mnogi se svoje zbeganosti zavedamo, a vsakdo se sebi zdi premajhen in nemočno bleja, laja ali renči. A ne vemo večina niti zakaj in na koga renčimo, niti kaj blejamo, niti kako zelo smo slepi,«* sem pričel uporabljati njihovo terminologijo.

»Beli človek živi v veliki zablodi. Domišlja si, da je več od drugih ras. V zadnje pol tisočletja je naredil gigantski skok v znanosti, stopil na luno in odkril skrivnost kromosoma,« je začel razlagati oče.

»In se tepel za lastništvo lune in kromosoma,« se je zasmejal vmes Omar.

Oče ga je s pogledom nežno pokaral za vskok v razlago in se mu

istočasno nasmehnil v strinjanju. Mirno je nadaljeval: »A znanost ni naredila ljudi nič boljše, nič bolj srčne, srečne in ljubeče. Znanost belemu človeku celo škodi. Naredila ga je še bolj krutega in prevzetnega. Od petnajstega stoletja naprej, z blagoslovom Vatikana, v imenu ljubezni, Jezusa, krščanski svet nenehno osvaja, pobija, podreja in ropa vse ostale rase. In še danes vam je to, kristjanom, 'normalno'.«

Ustavil se je, pomislil malo in pojasnil: »Kenijski modri predsednik Keniata je nekoč povedal resnico: 'Ko ste bili belci še v Evropi, smo Afričani imeli svojo zemljo in belci biblijo. Potem ste prišli k nam pridigat ljubezen. Dali ste nam v roko darilo in dejali: 'Zaprte oči in molite.' Ko smo odprli oči, smo mi imeli v rokah vašo biblijo, a vi ste nam medtem ukradli našo zemljo.'«

Čutil sem resnico in bolela me je v prsih.

»Za svojo požrešnost boste plačali velik davek,« je dejal oče z glasom preroka.

»Vrniti boste morali Afričanom in drugim njihovo zemljo, bogastvo in samostojnost, se jim globoko opravičiti in za kazen živeti po bibliji,« se je Omar zvil od smeha.

Oče pa me je resno vprašal: »Koliko tistih, ki se hvalijo, da so kristjani, je to pripravljeno res storiti?«

Poduk mi je bil jasen in resnica o kristjanih in prihodnosti grozljiva.

»Poznaš sploh koga?« se Omar kar ni mogel ustaviti.

Hotel sem zakričati: »Ja, Toma. Toma Križnarja.«

A ena priča ni pomenila prav dosti.

Oče je Omarja miril z mirnim nasmeškom in nadaljeval: »Egoisti hočejo vse imeti zase. Človečno bitje pa nič ne zadržuje zase, vse deli z drugimi. Ne lasti si sveta in ne zbira moči, zato ne vzame 'vse kar si upa' in posledično 'pušča dihati' tudi drugim.«

Oče je zastal, pomislil, naredil načrt in začel: »Poglejva za trenutek zdravo človekovo telo. Vsaka celica nesebično sodeluje z okoljem, s prav vsako celico telesa. Neverjetno, kakšna božanska harmo-

nija, ali ne? Pretok energije se nikjer ne zaustavlja. Nobena celica ni bolj pomembna in ničesar, kar neobhodno ne potrebuje, ne zadržuje egoistično zase.»

Oče je zastal in pogledal Omarja, kot bi mu predal besedo.

»A pojavi se,« se je sin nasmehnil očetu in povedal z neizbežnostjo v glasu, »v tem sozvočju le ena sama narcisoidna celica, en 'požeruh', en egoistični povzpetni kralj, ki hoče prevzeti komando nad telesom, ta rakova celica sčasoma izmaliči in razje celo človekovo telo. In na koncu propade še sama.»

»In zdaj si oglejva telo bolnika, ki se imenuje človeška družba,« mi je usmeril pozornost oče.

Zagledal sem se v vse gostejšo množico vse bolj povzpetnih egoističnih 'rakcev', zajedavcev, ki bi sosedu in celo bratu radi postali 'šef' in mu prodali ali spili kri. Opazoval, kako vsak posameznik ostaja 'sam s sabo'. Osamljen v predatorskem vzdušju in brezdušnem okolju, prestrašen pred sosedom in pred naravo, ki mu 'grozita'. Zato vsakdo 'pridno' pohlepno zbira le zase. Čimveč. Denarja in moči. Navidezne varnosti.

Omar me je pogledal v oči in se nasmehnil: *»Človečna bitja, Sinti nikdar nismo izgubili srca, iskrenosti, radovednosti, inteligence, otroškosti, zato nismo prestrašeni zbiralci, a imamo vedno vsega dovolj in dovolj ustvarjalne energije za razdajanje svoje pozornosti, svoje ljubezni soljudem, živalim, rastlinam, planetu, vesolju, stvarnosti...«*

Omarjeve besede so izzvenele v tihoto večera in zazdelo se mi je, da so prižgale na tisoče zvezd. Lepota pomladnega večera me je božala po očeh in duši. Pomislil sem, kakšen neverjeten umetnik je narava.

»Narava,« je začel nenadoma oče, kot bi mi bral misli, »je ustvarila človeka in izbrusila njegovo zavest. Mrzli sever je ustvaril krute lovce in pridne zbiralce, tropi lenobne nabiralce. Reke so ustvarile poljedelce in pašniki živinorejce.

Nekoč so bile te logike med seboj ločene.

Lovci so brezsrčno ubijali božanske živali. Živinorejci so jih brezvestno izkoriščali in pobijali. In nabiralci so vse koristno posvojili. Le poljedelci so razmišljali o semenu. O setvi in žetvi. O celem letu. O cellem življenju. O življenju po smrti. O karmi. O pravičnosti. O ljubezni.«

»A bog je v Babilonu zmešal jezike,« je vskočil Omar in se smeje sklonil k meni: »Od Babilona naprej imate v glavi zmešnjava, ki sili vaša dejanja v shizofreno norost.«

»To je ena od resničnih zgodb v židovski knjigi zaveze,« je potrdil oče. »Ko so arijci zavzeli poljedelski Babilon in si kruto podredili nenasilne vegetarijance, poljedelce, se je predstavniki svet človeštva spremenili. Nastala je nova zavest. Prej skregane 'cehovske' logike so se znašle skupaj v glavi vsakega posameznika. In postale vse pravilne. Glava novega arijanskega Babilonca je bila pribita na križ, pahnjena v zmedo štirih 'dobrih' logik. Nabiralniške, poljedelske, živinorejske in lovske.«

Oče je utihnil in mi dal predah, da ga ujamem. Zagledal sem se v razčtetverjenega človeka, v svojo zavest, v zavest nas vseh. Opazoval sem križ, ki nas trga.

»In še danes,« me je vrnil v svojo razlago oče, »če ubiješ, najdeš opravičilo v lovski logiki 'ubij, da preživiš'. Če ukradeš, najdeš opravičilo v nabiralniški logiki 'vse kar najdem, je moje'. Če izkoristiš ali prevaraš, najdeš opravičilo v pastirski logiki 'vse kar lahko pasem, je moja živina'. In če posadiš dobro seme, najdeš zadovoljstvo v poljedelski logiki.«

»In če zbiraš milijardo na milijardo, triumfira debeluharski zbiralec s severa,« je zažvrgolel neutrudni Omar. »A če je slaba letina, ker si sejal semena zla, kriviš za katastrofo boga,« se je cepal od krčev smeha.

Oče je dobrohotno gledal sina, kako se smeji naši norosti. Ko se je umiril, je Omar mirno vprašal: »Kako naj otrok potem najde pravo pot, če so očetom vse prave?«

Vprašal je moje vprašanje. Snel mi ga je z ust.

Zastal je, kot bi ne vedel odgovora in me smejoč pogledal, a oče je resno in svečano dejal: »Otrok se običajno rodi v varno, zaupljivo

materino 'žensko' vzdušje tankočutnosti, brezpogojne ljubezni, topline in nežne varnosti. Nato pa se prebija skozi življenje proti trenutku smrti skozi brutalni svet odraslih alfa samcev, ki tekmujejo, kdo ima večjega. V vaših demokratičnih logih pa se rodi v svet alfa kobil, ki pretepajo samce,« se je zasmel in me vprašal: »Ni to usoda otrok današnjega sveta?«

Malo je zastal, da mi da čas, da prebavim.

Nihče mu ne bi mogel oporekati.

Nekajkrat je globoko izdihnil in odkimal, kot bi ne mogel verjeti, nato pa nadaljeval: *»Vsaka neodrasla družba odraslih otroka agresivno stiska, zatira, posiljuje, poneumlja. Pred seboj vidi otrok tri možne poti. Prva je, da se v tekmo in pretep spusti še sam in postane kruti zmagovalec džungle, Arij. Druga pot je pot avtoritete, kimaštva, papagajstva, žlobudranja utrjenih resnic. Otrok postane ovca kamsovskega pastirskega kraljestva. Tretja pot je negotova, a ustvarjalna 'boemska pot' svobodnih umetnikov, ki samostojno pozorno opazujejo in raziskujejo obdajajočo prisotnost. To je pot učečih bitij. A sami neustvarjalni, starši v ustvarjalnost in v otrokove talente nimajo zapiranja. Zato pri vzgoji naredijo vse narobe.«*

Oče je zastal in pogledal Omarja, ki je kot uročen prisluškoval njegovim besedam. Nasmehnil se je oče sinu in dejal: *»Le redkim otrokom se uspe izogniti pomoru semen, talentov, ki jih boginja inteligence Sarasvati daruje otrokom ob rojstvu.«*

Omar se je veselo zasmel in oči so mu žarele.

Čez čas je oče nadaljeval: *»Sistem v katerem živite, pozna in prizna le tri napačne vzgoje.*

Permisivna vzgoja otroka scrklja v 'princa', saj starši igrajo otroku sužnja in mu dovolijo vse. Ker ne znajo reči »dovolj«, vzgojijo objestnega volka Arija brez srca, ki vsako nepokornost svojemu 'božanstvu' kruto kaznuje. Posrka življenjsko energijo sužnjem in jim spije energijo kot vampir. Hotel bo vsem določati misli, pot in jim ukrasti ves čas.

Olimpijska vzgoja otroka sprogramira v povzpnetega agresivnega volčiča, ki nenehno objestno 'žre' in brezčutno podreja brate.

Avtoritativna vzgoja otroka 'ubije' v nesamozavestno, s strahom napolnjeno ubogljivo ovco, v zastrašenega ponižnega služabnika volkovom in kamsovskim svečenikom, ki še danes, v 21 stoletju, prevzeto in objestno ceremonizirajo po cerkvah in gradovih in univerzah in sodiščih in bankah.«

Oče se je zopet nagnil k meni in nadaljeval: *»Otrok se ob vstopanju v odraslo pasjeovčje življenje vse bolj in bolj izgublja v megli 'povprečnosti' in 'normalnosti' in 'brezjajčnosti'. Pozornost, radovednost, zaupljivost – otroške lastnosti, ki so 'orodja' umetnikov, v njem zamrejo. Poklekne. Sprejme družbo za normalno. Sprejme, da je brat rival, ki ga mora premagati ali celo ubiti. Sprejme, da je krava zrezek. Da je cekin edini vzrok in posledica človekovega bivanja. Da je prosto-dušnost norost. Ljubezen iluzija. Postane brezčuten do okolja, slep za božanskost narave in slep za notranjo lepoto soljudi, živali, rastlin...«*

»In njegova realnost?« se je vprašanju zasmejal Omar. *»Normalno mu postane, da pastir pase in da psi kaznujejo neubogljive ovce.«*

»Da preživi telesno, otrok žrtvuje srce. Človeško dostojanstvo. In postane normalen. Odrasel. Steber kamsove piramide, v kateri ukaz potuje navzdol in energija, zlato in moč navzgor, na vrh, od koder kraljujejo volkovi,« je zaključil oče.

Omar mi je namignil na zavitek z zvezki, ki ga je oče imel ob sebi, in resno dejal: *»Vodoravnega pristopa, enakovrednega odnosa, prijateljskega, ljubečega vzdušja matere Parvati, Site, Arjune, Mahavire, živali ne poznajo. Volkovi nočejo biti človeku enaki. Hočejo ga gristi. In zahtevajo hierarhijo. Piramido meča in piramido križa.«*

Zgrozil sem se. Začutil sem nemoč. Nemoč in žalost vseh otrok, ki vstopajo v psihotični svet odraslih brez srca in zdrave pameti.

»Pot srca je otroku že od rojstva naprej prepovedana,« je ugotovil oče. *»Dovoljeno je otroku postati plenilec v gradu, banki. Pastir v*

cerkvi, univerzi. Ali ubogljiva ovca, ki verjame, da je kravica zrezek, da je Eva kriva in da so vsi 'drugačni' sovražniki.«

Odvezal je meni znan zavitek, segel vanj in podal mi je zvezek, podoben trem, ki sem jih prebiral doma. Svečano je izjavil: »Človek ima oči, da vidi božansko lepoto stvarstva, ne le cilja pred sabo. Človek ima ušesa da prisluhne resnici, ne da skozi njih poslušno uboga ukaze ali korist. Poslušnost dela ovce, prisluhnenje sliši šepet resnice. A le srce najde pravo pot.«

Poškilil sem na naslovnico in prebral: **Solza sočutja.**

Z roko me je ustavil in se mi nasmehnil.

»Zahvalimo se, potem pa si vzemi čas in preberi,« me je povabil in svečano dejal: »Vsi ljudje sveta, zavestno ali nezavestno, sanjamo tri cvetlice. Svobodo, ljubezen in modrost. Brez njih ni pravičnosti, prijateljstva, bratstva, doma, sreče. Brez njih je življenje ječa.«

Zaplesal je v pasu in ramenih in zaslišal se je OM. Nato sta skupaj z Omarjem zapela: »Ni ljubezni brez svobode in modrosti. Ni svobode brez ljubezni in modrosti. Ni modrosti brez svobode in ljubezni. Vse je v enem in eno je v vsem.«

Obred je bil končan.

Komaj sem čakal, da odprem zvezek. Svetovi moje realnosti so se podirali, a jasnilo se mi je pred očmi. Južna pravljica mi je odkrila skrivnost piramide. Vseh piramid. Človeška družba, naša piramidalna psiha, mi je odkrila nešteto zablod, ki nas živijo in blokirajo v slišnosti svojega srca. Otrokovega srca. Materinega srca.

Umaknil sem se v sobico za goste. Balkonček je božal svež vetrič z morja.

Postavil sem si stol med veje bogenvileje pod luč in neučakan začel brati.

Solza sočutja

Nefretete in Ehnaton

Sitine hčerke, varuhinje semen, Gea, Demetra, Eva, Izis, Ištar, Cera, Mamapače in druge so se razbežale po svetu in učile ljudi poljedelstva. Ostale so v spominu ljudi kot boginje matere, boginje rodovitnosti ali boginje poljedelstva. A najmlajšo in najlepšo med njimi, Nefretete, je doletela posebna usoda.

Ko sta s sestro Izis pred Kamsovimi psi pribežali v Egipt, sta se znašli v podobni pastirski piramidi, iz katere sta zbežali. A tu ju niso iskali in preganjali, zato sta sadili semena in učili ljudi poljedelstva. Kmetje so občudovali njuno znanje in še posebej Nefretetino lepoto.

Tedaj je vladal v Egiptu faraon Amenhotep IV. Bil je še mladenič. Njegov dedek in oče sta v kraljestvu vzpostavila red in kraljestvo je živelo v miru. Očeta je izgubil kot otrok in mati je v njegovem imenu vodila mirno deželo. Vzgajale so ga mati in njene sestre in postal je 'ženska', umetniška duša. Srce mu ni zamrlo v faraonsko koristolovsko krutost. Hodil je po kraljestvu in opazoval s srcem. Videl je veliko slabosti in razmišljal je, kako bi izboljšal in olepšal življenje ljudem.

Slišal je govorice o lepi in modri deklici Nefretete in se odločil, da jo obišče. Zaljubil se je vanjo. Nefretete je videla dobro dušo mladega princa. Odprla mu je srce in zaupala svoja semena.

Mladi faraon je bil šokiran in srce mu je zajokalo. Nenadoma je videl piramido zla, na vrhu katere sedi. Zbolela ga je prevara kamsovih magov v templjih boga Amona, boga domišljije, v tem-

pljih boga Ptaha, zavetnika znanja, in vseh drugih nešteti templjih. Videl je kako svečeniki izkoriščajo nevednost ljudi. Kako jim določajo pogled na svet in jih držijo v 'šahu' s strašnim trizobom, z bolečino, strahom in željo. Videl je vso zmedenost ovc in bolečino ponižanih. Odločil se je, da konča z bolečino, izkoriščanjem in nasiljem.

Umaknil se je iz Luksorja, centra Amonovega čaščenja in v puščavski oazi zgradil novo mesto, Amarno, z le enim templjem, posvečenim principu ljubezni, bogu Atonu. Preimenoval se je v Ehnatona, častilca boga Atona. Zapovedal je enoboštvo in ugasnil vse ostale templje po deželi in razpustil vse svečenike. Osvobodil je sužnje v rudnikih srebra in zlata, in razpustil vojsko. Ukinil je državo, piramido magov, in upal, da bo ljubezen zaživela in vzcvetela. Umaknil se je v družino in častil svojo lepo ženo Nefretete in sina Tutankatona. Ljubil ga je kot Arjuna svojega malega Krišno.

Toda država je začela propadati. V deželo so začeli vdirati volčji Hetiti. Ljudstvo je bilo zbegano. Rudniki so bili brez rudarjev in vse blagajne prazne. Vojaki in svečeniki, ki so izgubili službe in moč, so izkoristili paniko ljudstva. Ubili so Ehnatona in Nefretete in pohabili atletskega Tutankatona v kriplastega faraona. Preimenovali so ga v Tutankamona in v njegovem imenu vrnil v templje stare bogove. Potem so ubili malega princa ljubezni, porušili mesto Amarno s templjem ljubezni in izklesali Ehnatonovo ime iz vseh templjev Egipta in iz spomina svojih ovc. Ehnatona kot da nikoli ni bilo.

A pustil je mladi faraon Ehnaton naslednikom svoje sporočilo. Postal je, za Arjuno, prvi moški sejalec dobrih semen. Seme dobrote je vklesal v zid svoje grobnice. Na steni je zapisal svoje zasluge, po katerih Maat, egipčanska boginja pravičnosti, odloča o posmrtni poti.

»Nisem ubijal. Nisem kradel. Nisem lagal. Nisem varal. Nisem poniževal. Nisem kratil svobode,« so besede, ki so odkrivale njegovo srce in glavo.

Mojzes in pravičnost

Mojzes je bil sin poljedelke, faraonove sužnje. V času njegovega rojstva je bil brezsrčni faraon, gospodar nad življenjem in smrtjo sužnjev, v strahu pred prihajajočim padcem, ukazal bircu Goljatu pobiti vse dečke poljedelskega rodu. Toda sestra Mirjam je bila, nebogljenu bratcu Mojzesu, rešila življenje pred rablji faraona. Podtaknila ga je bila nerodovitni faraonovi hčerki v rejo.

Ker faraonova hči ni bila imela mleka, je Mojzesa še naprej hranila njena sužnja, Mojzesova prava mati. Duhovna mati je Mojzesa vzgajala v božansko odmaknjenost od sužnjev, ga klesala v faraonsko vzvišeno brezčutnost, v statistično doumevanje sveta, a bolj ko je pil dojiljino mleko in čutil njeno srce, bolj je Mojzes sočutil bolečino trpljenja telesne matere, ki ga je bila rodila in dojila. Bolela so ga tudi brezsrčno bičana pleča bratov po krvi ter kruto posiljevanje sestra. Bolela ga je nemočna, brezvoljna vdanost suženjske zavesti v od faraona določeno usodo. Faraonova 'živina' je vedno bolj in bolj postajala njegova srčna družina.

Vzgajali so ga skupaj s mladim faraonom Ramzesom in postal je njegov zaupnik, svečenik. Proučeval je stare zapise, hodil tudi po grobnicah in se nekoč znašel v grobnici faraona Ehnatona. Zagledal se je v napisano, opazoval dejanja faraona in vse bolj razmišljal o ljubečem bogu, ki je vodil Ehnatona. Ehnatonovo seme je vzkliko.

Mojzes se je pričel odvrčati od ustaljenega verovanja tedanje dobe. Jeziti se je pričental na krivične egipčanske bogove, ki so bili zapovedali kaste in faraonu dajejo moč in udobje, a sužnju nalagajo le večno trpljenje. V njem sta se pričela rojevati srce in skromnost. Postajal je nevzvišen do soljudi in hkrati neponižen faraonu. Ni več zmogel biti slepo brezčuten, a ravno tako ni mogel sprejeti brezizhodnosti suženjstva. In razpeta na križ med dvema materama, razpeta med dve kasti, med dve skrajnosti, je njegova duša postajala vse bolj razbolena zaradi krivice, razcepljena od sočutja.

In uprl se je faraonu. Da bi preprečil smrt, obvaroval življenje svojega brata po krvi, sužnja Arona, je ubil krutega faraonovega birača Goljata. Njegovo dejanje je bilo iztrgalo brata iz rok gotove smrti, obudilo že obsojenega, mrtvega brata nazaj v življenje.

Mojzes je zastavil svoje življenje za bratovo in z rešitvijo brata je bil greh bratomora Arija njegovi duši odpuščen. V grozi ubijanja je Mojzesu utripnilo srce in mu v glavo šinilo spoznanje: *»Ne ubijaj! Kadarkoli ubiješ, vedno ubiješ brata!«*.

S spoznanjem: 'Vsi smo bratje in sestre!' je arijanska ukletost v Mojzesu zamrla. Urok smrti je izgubil moč nad njim; in stal je poljedelčev sin nenadoma popolnoma sam, razgaljen, eden-edini razbolen in rahločuten človek, stal sredi krute, brezdušne, brezsrčne družbe. Čutil je trpljenje vseh zatiranih in se zgrozil nad kamsovo piramido, iz katere je bil izstopil. Videl je krivičnost sistema in se zazrl v nasprotje, v pravičnost.

Že drugič zapisan smrtni obsodbi faraona, je zbežal proč od krivičnega faraonskega sveta in se zatekel v puščavo, kjer je sanjal o ljubečem bogu, o pravičnem bogu in o pravični družbi, o bratskem vzdušju. Razpet na križu med svojo nebogljenostjo in 'neznanim bogom' ter med svojo nemočjo in goljatovsko močjo faraonovega uroka, se je počutil kot jagnje, ki ga, kamorkoli gre, pot vedno vodi v klavnico. Do roba napolnjen z žalostjo in brezupom, a prost uveljavljenih bogov Egipta in zato odprt in dojemljiv za vse neznano, je nenadoma opazil komaj rojeno jagnje, blejajoče poleg mrtve matere. Osamljenost jagenjčka mu je pritegnila pozornost in mu nenadoma postala blizu. Kot on sam, je bilo tudi jagnje izgubljeno, brez mame, brez varnosti, izpostavljeno orlom neba.

Njun obup in njuna bolečina sta se zlili v skupno žalost.

Milost mu je ganila srce, roka se mu je zganila kar sama in sočutno je pobral jokajočo siroto v naročje ter jagnje materinsko nežno stisnil k sebi v zaščito. In jagnje se je stisnilo k njemu in mu podarilo svojo dušo v zaupanje. Ženska duša v Mojzesu je, ganjena ob nepričakovanem zaupanju, presunjena vztrepetala, srce Mojzesa

je oživel in 'oživel' je tudi jagnje. 'Žrtveno jagnje' je v Mojzesovi zavesti dobilo dušo. Prenehalo biti 'zrezek', hrana. Svetost sveta in življenja se je pretresenemu Mojzesu nenadoma spremenila.

»*Zaupanje*,« je obupano dahnil in pogled mu je splaval okrog.
»*A komu?*«

Pozornost Mojzesove duše se je iz ječe žalosti vprašujoče obrnila ven v prisotnost večne prisotnosti in božje stvarstvo pred njim je zaživel. Zagledal je raj na zemlji in boginja Parvati je Mojzesu spregovorila.

Mojzes je krutega faraona, svečenike in sužnje nenadoma pogledal iz 'božje perspektive', 'na vse otroke enako'. Videl je, kaj vsem ljudem manjka. A videl je tudi, da ne faraon, ne svečeniki in ne sužnji ne vedo, kaj je svoboda, kaj je modrost in kaj ljubezen. Videl je vso zablodo človeštva in videl je rešitev. Pravičnost.

Kljub faraonovi goljatovski moči in kljub svojemu smrtnemu strahu, se je Mojzes vrnil nazaj v Egipt po brate in sestre. Soočil je sužnje in 'veliki Egipt' s slabostjo faraonovih krivičnih bogov, jih seznanil s svojim pravičnim bogom, ki krutost vrača s krutostjo in dobroto z dobroto, ter prepričane odpeljal ven iz podrejenosti faraonu.

Napotil jih je proti svobodi, modrosti, ljubezni. Proti vzdušju, kjer ni izkoriščanja in torej ni trpljenja. In jim za popotnico dal dobra semena, ki tja vodijo: »*Ne ubijaj. Ne laži. Ne kradi. Ne ponižuj brata in sestre. Ne krati nikomur svobode.*« In upal je, da bodo njegovi bratje in sestre razumeli in našli tri cvetlice, ki ozdravijo srce, razum in dušo.

Mojzes je naravnal svoje 'ljudstvo' na pot v skupnost enakovrednih bratov in sestra, v sožitje, proti pravičnosti in demokraciji. Najprej proti demokraciji voljenih volčičev, ki je v modi danes. In končno v družbo pozornih in občutljivih ljudi, ki si prisluhnejo, se slišijo; in besede postanejo nepotrebne.

In v svobodo duha je vstopil prvi Buda.

Modrost je našla Sokrata.

In ljubezen je oživel Jezus.

Buda in rojstvo učečega bitja

Buda se je bil ločil od bogastva in moči. Postal je skromen sanjasi. Odpustil je tako strahove kot želje kot sovraštvo, ki koreninijo v spominu. Izstopil je iz omejenega 'določujočega' znanja staršev. Ločil se je od 'starega sveta', koristolovskega dojemanja narave, in se ozavedel tudi 'nekoristnega dela' sveta. Nenadoma je na okolico pogledal celostno. Okolje je zagledal kot lepoto in dobroto ter opazoval z novimi, 'naravnimi' očmi, ki niso več poznale razdvajanja in lokalnosti.

Opazil je, kako vse tradicije zapovedujejo kastni sistem, hierarhijo, pa naj bo na vrhu močen general, pameten znanstvenik, zvit trgovec ali verski fundamentalist. Opazoval je, kako vsaka avtoriteta vsiljuje svojo 'vizijo' vsem drugim z lažmi, strašenjem in nasiljem. Spoznal je, da vsaka tradicija betonira svet v 'vedno' in v 'edino pravo pot', pot podrejanja. In prebudil se je v zavestnost, kako malo dejansko vemo, a si domišljamo, da vemo vse. Kako malo opazimo, a si domišljamo, da vidimo VSE. Kako 'slišimo' le koristno.

Prenehal si je domišljati, da karkoli ve. Postal je učeče bitje. Učenec, ki se uči in spoznanja deli z drugimi. Pričel je opazovati, spoznavati in razmišljati samostojno. In živeti na podlagi le lastnih spoznanj.

Odpovedal se je vsaki avtoriteti. Avtoritetam 'nad sabo' in avtoriteti 'nad drugimi'. Odpustil je iz sebe kastni sistem. Niti vzvišen nad preostalimi ljudmi niti ponižen pred komurkoli, je Buda postal samosvoje, skromno, vse-upoštevajoče bitje, razpeto med bolečino in lepoto sveta. Bitje, ki nemo opazuje celoto in se vsemu čudi. In se nenehno uči iz čudeža narave. Čudeža življenja.

Svojim prijateljem je razlagal: *»Svoboda je vzdušje zavesti, ko človeku akcije ne usmerja več korist, poistovetenje in spomin. Ko zgodovina osebnih izkušenj, bolečin in užitkov kot pogonska sila akcije umre. Takrat pozornost ostane neusmerjena, razpršena, vsevidna. Skoči čez bivšo ograjo 'našega kraljestva' in se, prosta omejujočega znanja in zavaja-*

jočih čustev, znajde onkraj egoistične koristi in onkraj lastne bolečine. V neopisljivi veličini, bolečini in lepoti celotnega življenja.»

Mnogi so ga razumeli in rahločutna pozornost do vsega prisotnega je postal 'karakter' budistov.

Sokrat in pot k modrosti

Dvom v stare, lokalne, tradicionalne 'svete resnice', učitelje in bogove, dvom, ki je bil speljal iz okov tradicije v razsvetljenje in neomejenost Budo, je tudi energija, ki je bila iz temine 'sveta bogov' v iskanje resnice, v filozofiranje, pognala Sokrata, a tudi iz absolutizma v 'demokracijo' popeljala staro Grčijo.

»Obstaja Svoboda in Lepota in Ljubezen!« je govoril Buda in širil vzdušje, energijo svobodnega in ljubečega bitja.

Sokrat ni, kot je bil to storil Buda, zavrgel vse staro in stopil v rajski svet lepote.

Sokrat se je svoboden za svobodo in pravičnost in ljubezen tudi boril.

Delfsko preročišče je Sokrata, revnega kamnoseka, označilo kot najmodrejšega zemljana. Sokrat preročišču ni verjel, saj se ni bil nikoli imel za modrega, zato je celo svoje bivanje z vprašanji prereševal vsakogar, ki je kaj vedel, da bi našel modrejšega od sebe. Upošteval je vse povedano, a na cedilu srca in poljedelske logike, na tehtnici logike pravičnosti, nenehno pretehtaval zmote, 'pral' laži in zablode iz svoje zavesti in zavesti poslušalcev. Luščil je neprestano plevel od semena. Zbiral je dobra semena in jih sadil v glave in srca sogovornikov.

S svojimi vprašanji je čistil pomene besed in s tem čistil družbo MORALE ter silil someščane v ETIKO, v krepostno življenje. S tem ko je tehtal in majal staro razumevanje sveta, je rušil stari avtoritativni

družbeni red in vero v olimpijske bogove, sejal dvom v pravilnost človekovega zaznavanja sebe in sveta okoli sebe.

Krepostni, radovedni Sokrat je iskal umazanijo v vseh besedah in luknje v vseh zakonih, saj se je bil obrnil proti vsem nepopolnim, ki se proglašajo za 'modrost'. Razkrival je omejenost resnic in laži v trditvah prevzetnih avtoritet, spoznaval meje omejenosti ter oddvojeval človeško od božjega. Kritiziral je krivični red atenske suženjske demokracije, pristranske politike in pristranske sodnike. Prisluhnil je bil namreč tudi 'jeziku sužnjev', ne le besedam 'svobodnih', zato je, obsojen pohujševanja mladine, moral ali preklicati svojo radovedno resnicoljubnost ali spiti strup trobelike.

A Sokratu smrt ni bila sovražnik, temveč prijateljska svetovalka celo življenje, ki ga je bil preživel na meji znanega oziroma neznanega. Neznano ni dojemal kot 'sovražno'. Smrt je videl kot prijateljico. Radoveden kaj je skrito zadaj, po fizični smrti, je raje prostovoljno spil strup, kot ponižno sprejel laž za resnico. In kot Kristus nekaj stoletij kasneje, je brez laži umrl za novo vizijo pravičnega, človečnega sveta.

S Sokratom se je rodila filozofija in majevtika. Iskanje resnice in prave poti po metodi prebiranja semen. Majevtična metoda, s katero se je Sokrat notranje očiščeval in se bližal resnici, je pot preporoda vsakogar, pot, ki vodi od lokalne Morale k celostni Etiki in prinaša duhovno spreminjanje.

»Vem, da nič ne vem. Več od drugih vem le to, da kar ne vem, si tudi domišljam ne, da vem,« je govoril Sokrat in s tem definiral skromnost učečega bitja, ki temelji na zavestnosti nepopolnosti lastnega in človeškega znanja.

»Zanikanje lažnega je osnova samostojnega in nepogojenega razmišljanja. Dvomite v vsako besedo, v vsako 'resnico', dokler je logos in srce ne očistita navlake laži,« je učil svoje učence. *»Filozof je človek*

spoznanj, a vsako spoznanje je zanj le 'vmesna postaja', trenutna orientacija v zmedu prostora in časa...«

Jezus in humanizem

Jožef Sint in Marija, čuvarica semen, sta otroka Jezusa vzgojila v svobodnega, ljubečega in modrega otroka. Marija mu je dala svoje srce in semena. Oče ga je vpeljal v modrost karme, joge in v skrivnost piramide meča in križa. Postal je zdravitelj in učitelj. Videl je vso krivičnost družbe. Tolažil je trpeče, zdravil njihova telesa, zaslepljene oči in razbolene duše, in vsakomur govoril: *»Bodite kot bratje in sestre. Bodite prijatelji. Ne obstaja gor in dol. Ne obstaja delitev. Obstaja Enost. Bog ni le v nebesih. Nebesa so tudi na zemlji. Odprite svoja srca za lepoto stvarjenja. Za ljubezen stvarstva. In predvsem drug za drugega. Za 'tujca'. Vsi smo Eno v bogu.«*

Poznal je križ, na katerega je razpeta človeška duša. Opazoval je križ, na katerega je pribita človeška družba. In videl je svoj križ že, ko je bil še otrok. In vedel je, da mu ne more uiti. Izpolniti je moral svojo karmo. Umreti javno in v trpljenju.

Kamsovim svečenikom v templjih je nenehno pričal o njihovih zablodah in iz templjev je podil zlato časteče goljufive bankirje. Obsodili so ga na križanje. Sodili so mu židovski svečeniki volčjega boga Adama, arijanski rimski psi in zavedene slepe ovce, njegovi bratje in sestre.

A njegova smrt ni bila zaman.

Čas se je ob njegovi smrti spremenil. In spremenila se je zavest človeštva.

Pred Jezusom so bila vsa plemena med seboj skregana in klicala so druga drugo 'tujec'. Jokali so za svojimi soplemenjaki in se veselili smrti vseh tujcev. Sovražnikov.

Ob Jezusovi smrti in za Jezusom so jokali mnogi posamezniki vseh plemen, tako Židje kot Grki kot Egipčani, celo Rimljani. Ljudje vseh kastnih slojev. Od berača do kralja.

Jezus je razvezal križ.

Solza žalosti in obupa je ob njegovi smrti povezala vse žalujoče v skupno žalost. Sožalje. In sožalje je prej tujce povežalo v zavezo sočutja, obzirnosti, soupoštevanja, harmonije, prijateljstva. Rodilo se je prakrščanstvo in humanizem. Kjer 'tujci' ne obstajajo. In kaste ne obstajajo. Obstajajo le enakovredni prijatelji.

Jezus je razvezal plemensko zavezo in povežal plemena v človeštvo. S svojo smrtjo je svojo človečnost razmnožil v tisoče semen. In razdvojil je ljudi na človečna bitja, ki mislijo s srcem, in na 'normalne' ljudi, ki še vedno brez srca živijo ujeti v piramidi laži in piramidi strahu.

Jezus je rekel: *»Ne ubij niti muhe. Ljubi vse. Še najbolj sovražnike. Saj ne vedo kaj delajo!«*

Papež je rekel: *»Če vidiš heretika ali zlato, ubij v imenu Jezusa. In jaz, papež, ti bom odpustil!«*

In Jezus je dodal: *»Po delih jih boste prepoznali.«*

Crkljali smo se s Sito in Omarjem. Ob sladkem metinem čaju smo grizljali mandlje, pistacije in si točili med iz Omarjevega čebelnjaka na sveže pečen dišeč sezamov berberski kruh.

Jutranji vetrič mi je hladil prežgano glavo. Nisem bil ravno naspan.

Prebiral nisem dolgo, a zaspati mi ni dalo. Posebno zadnji stavek v zvezku. Kamsovska vatikanska piramida mi ni dala zatisniti oči.

Opazoval sem naše ljubo krščanstvo. Svečenike, ki egoistično molijo k bogu 'daj mi...' in molijo roke v 'daj mi...' in jim nikoli ni dovolj. Opazoval sem, kako je Vatikan pomagal zrušiti socializem, humanizem, brezkastno družbo enakovrednih tovarišev in prijateljev, prvi priznal kamsovski matriks nove Slovenije in postal največji fevdalist in kapitalist naše dežele. In še jim ni dovolj. Hočejo vse. In opazoval sem slepe vernike, kako nosijo svečenikom, kateri v imenu Jezusa prodajajo grehe. V imenu Jezusa in ljubezni blagoslavlajo orožje in otroke, da gredo ubiti brata. V imenu Jezusa skrivajo v zakladnicah neslutene naropane zaklade. A tretjina žrtvenih ovc planeta gre spat lačna.

»In si domišljajo, da so dobri ljudje,« mi je v zavest sekal Omar. Stal sem pred uganko.

»Kako končati versko norijo? Kako vernikom predočiti duhovno zablodo, ki jih dela ovce? Kako jim v srca in glavo vcepiti zdravilen sokratski dvom?« me je grizlo tja do zarje.

Zjutraj sem najprej na vrtu naletel na Omarja. Iz mene se je vsulo kup vprašanj. Omar se je s kazalcem le dotaknil mojih ustnic in me smeje ustavil. Odpeljal me je najprej k zajtrku. A takoj ko je prisedel Omarjev oče, nisem več zdržal.

»Zdaj vidim vzroke, dojemam zakaj in kako se vse dogaja, a ne vem, kako prekiniti to norijo volkov, slepoto vernikov, brezobzirni duhovni terorizem pastirjev,« je bruhala iz mene moja nemoč.

Nekaj časa je razmišljal, potem pa dejal: *»Sočloveka lahko gledaš navzdol ali navzgor ali naravnost. To je človekova izbira. Vsi pastirji*

vedno gledajo na ovce navzdol in ovcam pridigajo ponižnost in spoštljivost in moralo. Noben Kamsov svečenik ne pridiga skromnosti in etike. Če bi, bi verniki hitro ugotovili kako neskromni, oholi in požrtni, kako neetični so vsi pastirji.«

»Toda vernik ne opazuje in ne povezuje na novo sam,« je v smehu dejal Omar.

»Vsaka ovca si domišlja,« je razložil oče, »da edino njen učitelj ve pravo pot v nebesa in je edino njegova vera 'prava'. Ker verjame, ne dvomi. In to je sveta resnica.«

Nekaj časa je razmišljal, iskal besede, nato pa dejal: »Če opazuješ družbo lahko vidiš, da človeštvo in posameznik živi v treh svetovih.«

»V zmedi treh svetov,« je takoj pritegnil v smehu Omar.

»Vsi odrasli, ki so sprejeli kamsovsko piramido in volčjo realnost kot svojo realnost, živijo v svetu klicajev in pik, v svetu ukazov in trditev, v svetu meča in križa,« je nemoteno nadaljeval oče, »le otroci in redki mistiki smo še učljivi in radovedni vprašajčki, ki še ne vedo resnice in jo še iščejo.«

Zasmejal se je: »Če pogledaš družbeno piramido, opaziš na vrhu piramide ohole Klicaje, ki si domišljajo, da 'sužnjem' lahko ukazujejo. Srednji sloj so prevzetne Pike, intelektualci, katerih omejen domet omeji zavest otroka. In na dnu lestvice smo otroci in mistiki. Vprašajčki.

Klicaji ukazujejo moralo Pikam in zatirajo Vprašaje. Pike živijo v svetu trditev, morale, ki jih zapovedujejo Klicaji. In ker si domišljajo, da vedo vse, zatirajo Vprašaje.«

Omar se je zasmejal: »A Vprašajčki, otroci in mistiki smo edina evolucijska sila sveta. Odgrinjamo skrivnost časa, prostora in smisla poti. A ker 'nažiramo' tako omejenost Pik kot privilegije Klicajev, nas tako meč kot križ preganjata in zatirata.«

»Zato so v vseh religijah, tako v cerkvah kot v univerzah, prepovedali vprašaj,« je prikimal oče. »Če otrok vpraša, je kaznovan. V šoli s tem kaže svoje neznanje in dobi slabo oceno. V cerkvi, ker dvomi, dobi pokoro.«

»In dvomiti v svečenika pomeni dvomiti v boga,« se je zakrohotal Omar.

»Filozofija je vsem vernikom Satan. Samostojno opazovanje in razmišljanje na podlagi lastnih spoznanj, je v vseh religijah greh,« je spet Omarju pritrnil oče.

»Avtoritete 'starega' sveta vsa nova spoznanja vedno napadejo kot herezijo,« je spet vskočil Omar. »Glasniki resničnega sveta, sveta boginje Parvati, že celo zgodovino umirajo pod točo kamenja, na križu, na grmadah, od strupa, meča ali krogle, le redki so jo odnesli le s sramotilnim stebrom,« me je mirno gledal v oči.

V trebuhu sem začutil rahel krč, a ni mi ukradel pozornosti. Vprašaji, pike, klicaji, so mi odmevali po glavi. Bilo je tako otroško preprosto. Svet naše piramidalne zavesti mi je izgledal vse bolj jasen in enostaven. In vse bolj so se mi smilili otroci, ki so pozabili na svoja vprašanja. Ki so izgubili stik s 'sabo'. Ki so postali odrasli. Sedaj jim vampirski sistem določa cilje, pastirji s trditvami določajo domet in volkovi z ukazi usmerjajo pot.

Nenadoma se je Omarjev oče zasmel, in me vprašal: »Koga srečuješ, ko greš po ulici?«

Vprašanje me je zmedlo. Hitel sem v razlago, da se mi je pogled spremenil in da so ljudje dobili živalske podobe, a preden sem dobro odprl usta, me je oče ustavil s kretnjo in nasmehom: »Ti bom povedal jaz. Običajni ljudje, spoštljivci, srečujejo spoštovane sodnike, zdravnike, kralje, čaščene športne in filmske zvezde in zaničevane berače.«

»Zaničevane pomočnike šoferjev avtobusa,« se je nasmejal Omar in se ponosno izprsil.

»Ti kot svoboden človek, prost živalskosti, srečuješ volkove, pse, ovce, opice in svinje. Vso živalsko farmo. In prepoznavaš prijatelje, svobodnjake, človečne ljudi,« je brez motnje nadaljeval oče.

»A ko po svetu hodimo Sinti,« je Omar objel očeta s pogledom, »srečujemo mistike, razumarje, mage in vernike.«

»Mistike?« me je že tretjič beseda vrgla v radovedno pozornost.

»Mistiki smo nevedni otroci, učeča bitja,« je pojasnil oče. »Učimo druge in se učimo od drugih in iz narave. Trenutnega znanja človeštva ne jemljemo kot dokončnost in zato dvomimo celo v lastni predstavnosti svet.«

»Ne verjamemo zbranemu znanju človeka, kot to počno razumarji. Posledično živijo v omejenem, statičnem, statističnem, mrtvem svetu števil in besed, katerega pomena ne poznajo,« je hitel vmes pojasnjevati in se režal Omar. »Razumarji vedno le zbirajo podatke in mislijo, da se učijo. In več ko imajo podatkov, več besed ko poznajo, več diplom zberejo, bolj se imajo za vsevedne in bolj se častijo.«

»Razumarji se izogibajo slabemu in težijo k dobremu,« je ostal resen oče.

»A mislijo, da dobro pomeni dobro ubiti, dobro prevarati, dobro izžeti,« je popolnoma resno dodal Omar.

Resnost povedanega in resnost Omarja me je trgala.

Tišina je vse bolj potrjevala in potrdila njune besede.

»Le zbiranje golih podatkov in orodij ni učenje,« je nenadoma udaril v tišino oče, »učenje je odpuščanje napačnih podatkov, slabih orodij in napačnega vedenja.«

Omarja je spet razneslo: »Za nekatere je svet še vedno raven, faraon živ, alkohol Jezusova kri in ženska za v harem.«

Zasmejali smo se vsi trije. Omar je bil res faca.

»Mistiki,« je resno nadaljeval oče, »vse znanje človeštva vidimo le kot trenutno orientacijo v trenutnem prostoru in trenutnem času. Zato tako vse znano kot človeku še neznani svet neprestano opazujemo. Opazujemo, kar se skriva v senci sonca in na svetlobo, v zavest človeka, vnašamo nova spoznanja.«

»Ki postanejo sčasoma znanje vsega človeštva,« je prikimal Omar in dodal: »Spoznanja spreminjajo svet, znanje zavest človeka omejuje in njegov predstavnosti svet blokira v 'večno'.«

Utihnila sta in mi dala čas da prebavim povedano. Nato pa je oče nadaljeval: *»Nekoč je mistik Agni odkril skrivnost ognja, kot je deklica Sita odkrila skrivnost semena. Novo spoznanje je preplavilo svet in postalo znanje vseh ljudi.«*

»Razumarji so znanje o ognju, plinu in druga znanja združili in sestavili vžigalnik,« je pritegnil Omar in me globoko pogledal v oči: *»Znanstvenik deluje v okviru koristnega sveta, nekoristnega ne opazuje in ne upošteva, zato ne vidi Celote in Lepote. A zna narediti koristen vžigalnik. In zdaj si zamisli, da pred nekom, ki še ni nikoli videl vžigalnika, prižgeš ogenj. Človek misli, da ti gori iz prsta. Zanj si čarovnik, a za tebe je vžigalnik znanost. Teče k prijatelju, mu pove, da je na lastne oči videl maga, ki mu iz prsta gori ogenj. Prijatelj mu verjame. Zanj postane zgodba o čarovniku 'sveta resnica'.«*

»Zgodi se prevara, zabloda in verništvo,« je pritrnil oče.

»In verniki nenehno žrtvujejo življenja za 'sveto resnico', kajne?« je spet butnil Omar.

Nastala je tišina. Spet sta mi dala čas za vpogled v resnico povedanega.

Težko sem prebavljaval svet, ki se je kazal pred mano. Gledal sem različne svete resnice, različne morale, kako se pretepajo med sabo in s seboj v smrt odnašajo svoje vernike.

»Besede!« se mi je odvalilo spoznanje. *»Besede se tepejo med seboj, ljudje so le lutke!«* je zakričalo v meni. In slišal sem, da sem kriknil naglas.

Oba sta planila v smeh.

»Besede, besede, besede,« se je pačil Omar in se zavaljal po tleh. *»Beseda bog ni bog. Beseda ljubezen ni ljubezen. In beseda mir ni mir.«*

»Beseda zavaja človeka,« je nenadoma dejal oče. *»Beseda je večkrat prepreka kot sredstvo povezovanja.«*

Debelo sem ga pogledal.

»Ljudje se pogovarjamo, a beseda lahko vsakemu pomeni drugo,« je dejal oče.

»Vsi Slovenci govorite slovensko, pa se nič ne morete zmenit,« se je zakrohotal poleg mene Omar, »a če greš v deželo s tebi nerazumljivo govorico, se z rokami in nogami in mimiko obraza lahko domeniš vse.«

Imel je prav. 'Body language' govorijo vsi ljudje sveta. Z govorico telesa sem obkrožil pol sveta in vedno so me razumeli. Povsod smo se z lahkoto sporazumevali.

»Vse današnje religije uporabljajo besedo ljubezen, a v imenu Jahveja, Jezusa in Alaha, je bilo pobitih brezštevila otrok matere Parvati,« me je opozoril Omar.

»Poglej le, koliko mirovnih pogodb so podpisali sprti ljudje, sprte države, sprte religije,« mi je usmeril pozornost oče. »A mir za tirana Arija bo le takrat, ko bodo sužnji pokorni. Za Kamso, ko bodo vse ovce ubogljive v štali. A za ponižanega in posiljevanega otroka bo mir tedaj, ko mu bosta požrtni ropar Arij in izkoriščevalec Kamsa nehala piti kri. Ko mu bosta pustila biti le eno. Biti Človek.«

Dal mi je čas za opazovanje povedanega, nato pa nadaljeval: »Zato so mirovne pogodbe vse nične in revolucije neizbežnost, vse dokler se piramida ne podre. Vse dokler Arij in Kamsa ne najdeta srca in poti nazaj do bratske ljubezni. In objameta Arjuno in Sito kot prijatelja.«

Zadelo me je kot iz topa. Videl sem nenadoma vzroke vsega nemira v srcih ljudi, vsega stresa in uporov otrok proti staršem in družbi, izvor vseh revolucij, izvor vseh 'teroristov', kot kličejo vse uporne otroke v Kamsovem in Arijevem svetu.

»Zahodnjaki si predstavljate, da ste svobodni, kadar lahko počnete vse, kar se vam zljubi. Da ste svobodni, kadar ukazujete sužnjem,« je dejal oče.

Omar se je spremenil v svečenika in zapel: »Človek ni svoboden, dokler je ponižna ovca. Človek ni svoboden, dokler je popadljiv pes, ki

se gornjim klanja in spodnje grize. Človek ni svoboden, dokler je volk in vlada ovcam in psom. Kajti ujet je v sovraštvo zatiranih.«

Oče se je zasmel, kot bi bilo vse skupaj igra in prevzel: »Človek je svoboden le, ko ni ponižen, ko ni vzvišen, ko ni shizofren kaplar. Ko ni nič od tega, je nevzvišen in neponižen prijatelj. Enakovreden bratu in očetu, materi in sinu, hčerki in ženi.«

»Očisti svoje besede vseh laži,« je nežno dejal kot dobronameren nasvet. »Opazuj, kaj ljubezen ni, in vse bolj boš slutil in čutil ljubezen. Opazuj, kaj ni svoboda in prepoznal boš kletko, ki te stiska in našel vrata iz ječe ujetosti. Opazuj pomen besed in besede bodo dobile pravi sijaj v tvojem srcu in na tvojem jeziku. In ko boš očistil svoj nemir, se ti bo v srce naselil nenemir, ki ga vsi ljudje iščemo.«

»In v tem nenemiru te čakajo neomejena inteligenca, dobrotu in sreča,« je zaključil Omar.

Spet sta se ustavila in me opazovala.

Dolgo smo sedeli v miru in povedano se je v meni premetavalo in premlevalo. Svet se mi je počasi umirjal. Razumel sem. Tedaj sem zaslišal Omarjev glas: »Sam nikoli nisi verjel besedi. Nisi verjel na besedo. Bil si srčen, razsoden in pogumen otrok.«

Debelo sem ga pogledal.

Zasmel se je: »Govoril si mi o sebi. Tudi o svojih sanjah. Nisi slepo sledil besedi 'nebesa'. Šel si pogledat v pekel. Tam si dobil sporočilo, ki ti je spremenilo življenje.«

Vrglo me je v spomin. V moje 'preroške sanje'. Bil sem star šestnajst let. V sporu z očetom. V sporu s celim svetom. Zlomljenega srca, a prijatelj sam s sabo. Vedel sem, da nimajo prav. In takrat sem sanjal sanje. Dvakrat iste sanje. Drugič sem v sanjah vedel, da sanjam. Poskušal sem v sanjah kaj spremeniti, a ni bilo mogoče.

Sanjal sem konec sveta. Dva tunela. Na enem je pisalo 'nebesa' na drugem 'pekel'. Vsi so drli v nebesa, le redki so kapljali v pekel. A jaz sem podvomil, da je toliko dobrih ljudi in tako malo slabih.

Nisem sledil čredi. Šel sem pogledat v pekel. In srečal Anonimusa. Ta mi je povedal, da bog nad nami joče. Da noče ponižnosti. Da sanja prijatelje. Sanje so mi nenehno silile v zavest in moral sem jih ubesediti. Napisal sem knjižico Anonimus, kdo joče?.

»Bil si otrok iskrenega srca, zato je tvoj razum sanjal in srce slišalo sporočilo matere Parvati, ki ti je šepetala: 'Bog ni avtoritativni oče, ki preklinja ženo, kaznuje poredne in nagrajuje ubogljive ovce. Bog je prijatelj, ki k sebi vabi enakovredne. Prepoznajo ga lahko le skromni in dobrosrčni ljudje'. Prijatelji. Od tedaj si raziskal vse, kar prijateljstvo ni, se izognil vsem pastem in prišel do mene. Našel si prijatelja in odkril svoj dom. Omarjev dom. Parvatin dom. Raj na zemlji.«

»Pastem?« nisem razumel.

»Nikoli nisi postal podkupljiv in nikoli nisi kupoval ali podkupoval drugih. Nikoli nisi bil nad nikomer vzvišen. Nisi bil niti ponižen in nisi ubogal, kar ni bilo v soskladju s tvojim srcem,« mi je razlagal Omar. *»Vedno si bil upornik. Ostal si svoboden v srcu. Nisi se pustil ujeti kamsovskim svečenikom v past oholosti. Nisi hotel postati Kamsova lopata.«*

»Lopata?« mi je bilo vse manj jasno.

Oba sta planila v smeh ob moji zmedenosti.

Oče se je prvi umiril in mi pojasnil: *»Človek vzame v roko lopato, skoplje luknjo in odloži lopato. Ve, da on ni lopata.«*

»Znanje je lopata. Vsako znanje je lopata človeka,« je smejoči Omar lopatal po zraku in se krohotal.

A oče je mirno nadaljeval: *»Če se človek poistoveti z lopato, izgubi srce. Postane ponosen dr. mg. ing. fr, ponosen nase, na lopato. Ne loči več med lopato in človekom. Preneha biti človečno bitje. Postane prevzeten kamsovski sodnik, ki brez srca sodi v korist kralja, multinacionalk, kapitala in v škodo ljudstva.«*

»In se v svoji blodnji vidi kot 'dobrega človeka',« je spet razneslo Omarja.

»Postane brezsrčen kamsovski zdravnik ali duhovnik ali ekonomist, ki svoje znanje prodaja le za drag denar,« je nadaljeval oče.

»In se v svoji blodnji vidi kot 'dobrega človeka',« je nemočen od smeha jecljal Omar.

»Ali plačani morilec, ki ubija za najboljšega ponudnika,« se kar nista mogla ustaviti.

»In se v svoji blo...« je le še hlipal Omar. Ni mogel več do besede, le zvijal se je kot napol napihljen mišelinček.

Oče je počakal, da se je Omar umiril, nato pa dejal: »Svoboden človek ve, da ni puška, lopata ali ekonomist, zato orodja uporablja s srcem in ostane Človek.«

Nekaj časa je minilo, da se je vse posedlo in umirilo, nato pa se je Omar vrnil v mojo zgodovino: »Kot otrok narave si videl čudovitost in opazil dobroto narave. Ni te ni bilo strah niti živali niti umazanije niti greha. Vedel si, da so strah, gnojnica in greh le v glavah ljudi. Navkljub opicam, svinjam in levom in psom in ovcam okoli tebe, si verjel sebi in vedel, da imaš prav. Od nemoči in bolečine si si zalival glavo z alkoholom, a srce je gorelo. Hotel si sebi in drugim iz zmede pomagati. Hotel si postati psiholog in nato zdravnik.«

Spomnil sem se. Hotel sem razvozlati skrivnost človekove zavesti. A imel sem srečo. Očetov prijatelj je bil največja avtoriteta na psihologiji. Poznal sem ga osebno. Bil je zmeden človek, a ko se mu je obesila žena in mu je sin pobegnil od doma, sem se pričel spraševati, kaj me lahko nauči človek, ki je sam popolnoma zmeden in od katerega vsi bežijo. Pozabil sem na študij uradne psihologije in pričel opazovati našo zmedeno zavest sam, z opazovanjem norosti družbe, a odločil sem se za medicino.

»A ko si spoznal vzvišenost vaših zdravnikov, ko si opazil, da ignorirajo medicinsko znanje ajurvedske Indije, energetski pogled kitajskih zdravilcev in vse vedenje drugih kultur, nisi mogel ostati v ignorant-skem 'klanu'. Več jim je bilo, zdravniški zbornici, do pomembnosti in

božanskosti v očeh ljudi, kot do resne pomoči trpečim. Sam nisi hotel le orodja za gradnjo bogastva zase niti stolčka v piramidi moči, hotel si resnico. Zato si pustil faks in postal turistični vodič, potoval in si širil obzorje. Preveril si vse veje medicine, vse vere in vse kulture. In zdaj si tu,« se je Omar dotaknil moje roke, kot v dobrodošlico, »ker nisi hotel biti niti ovca niti pastir niti pes.«

Molčali smo. Svet je bil grozen, a vse bolj mi je bil jasen.

Opazoval sem Omarja in njegovega očeta. Čutil sem, kako me obup in nebogljenost zapuščata. Vedel sem, da je na svetu tema, a tudi, da na svetu nisem več sam. Da prijateljstvo obstaja in je večno. Boginjam in bogovom všečno.

Svet je postal svetel.

»Danes je na svetu popolna zmeda, duhovna tema, in ljudi upravičeno obliva groza. A to grozo smo si posejali sami včeraj,« je temo začel osvetljevati oče.

»Včerajsnja semena žanjemo danes,« je pokimal Omar.

»A ni pomembno če ti drek pada na glavo,« je spet povzel oče.
»Pomembno je, kaj ti z njim storiš.«

»Kar danes sadiš, boš jutri žel,« se je igral Omar z očetom.

»Lahko preklinjaš tistega, ki meče drek,« je misel naprej peljal oče, *»in ne veš da preklinjaš sebe in svoja slaba semena, ki si jih bil včeraj razmetal po puščavi. Lahko s svojim drekom obmetavaš druge in povečuješ gnojnico v glavah drugih ljudi in greniš veselje okolju. Lahko pa se zahvališ za gnoj in vanj posadiš najboljša semena za družino in prijatelje, zasadiš najlepše cvetlice, da počastiš z njimi svojo hči, sestro, ženo, mati in boginje, ki so ti podarile zemljo, sonce, vodo, seme, telo in inteligenco, da vse to, kar ti govorim, slišiš in dojameš.«*

Ko sem se poslavljaj, smo kot prvi dan vsi skupaj sedeli sredi sobe na mehkih tleh. Počutil sem se doma. Ostal bi, a moral sem nazaj. V svojo staro novo realnost.

Nekaj časa smo sedeli v tišini.

»Človeštvo potuje,« je nenadoma kot v transu počasi pričel govoriti oče. »Potuje iz egoizma, preko humanizma, v ekološko dobo. Družba se celotno zgodovino upira in osvobaja tiranije meča in križa. In potuje v neavtoritativno, horizontalno, brezrazredno, prijateljsko družbo.«

»Pa čeprav se vsi egoisti tega sveta temu upirajo.« je smeje dodal Omar.

»Zavest človeštva se spreminja počasi. In krčevito,« je nadaljeval oče. »Vsak upor proti tiranu, vsaka revolucija v zgodovini, jo je premaknila korak bliže svobodi. Prijateljstvu. Ljubezni. Zdravju.«

Obrnil se je k meni: »Prebral si Solzo sočutja. Poznaš pot učlovečenja človeka. Faraon Ehnaton se je bil kot prvi moški uprl tiraniji kamsovskega matriksa in prekletstvu ženske. Ljubezen je proglašil za življenjsko energijo, povezujočo silo vesolja. Mojzes se je prvi uprl faraonu, tiraniji enega nad množico, in nakazal pot v pravičnost in enakovrednost. Buda se je uprl slepoti tradicije, lažnosti spomina. Sokrat se je uprl napuhu spomina. Jezus se je uprl nasilju množice nad posameznikom in ekskluzivizmu. Suženj Špartak si je pot v neujetost duše in telesa hotel izsekati z mečem. Pravoslavci in protestantje so se uprli oholosti in nečlovečnosti rimskega papeža. V kmečkih uporih se je kmet uprl davkom in rablju 'očeta' kralja. V francoski revoluciji se je človek uprl nadvladi človeka nad človekom, zahteval enakopravnost, in ljudstvo je obglavilo egoističnega kralja. V uporuh narodov proti habsburškemu cesarju so se 'svobodni narodi' uprli nadvladi 'tujca nad tujcem'. V delavski revoluciji se je delavno ljudstvo uprlo križu, meču in bankirju. V drugem svetovnem klanju se je ves 'svobodni svet' planeta boril proti rasizmu in nacionalizmu.«

»Imperialist Hitler je proti sebi združil vse svobodoljubne, človekoljubne ljudi planeta. Prej skregane nacionaliste je, kot nekoč Jezus, spreobrnil v sočutne svetovljane,« se je smejal Omar, kot bi povedal največjo šalo. »Mir na planetu in konec vseh imperijev je zahtevalo vse človeštvo.«

»Hitlerjev padec,« je prikimal oče, »je bil triumf sočutja. In po velikem uporu proti nehumanosti in imperialističnom težnjam nacistov in fašistov, sta humanost in socialna pravičnost nekaj desetletij po drugi vojni še vedno igrala veliko vlogo v družbenih odnosih sveta. Za 'trenutek' je podjarmljenje soseda postalo 'greh' in humanost kvaliteta človeka. V svetu je nastalo vzdušje človečnosti, vzdušje, v katerem so lahko zacvetele socialne države. V tem vzdušju je lahko vzcvetel miroljubni jainist Gandi. Moderni Mahavira. S čudovito taktiko nenasilnega upora je iz Indije vrgel angleški imperij. Vsa imperialistična Evropa je morala zapustiti svoje kolonije in spokati domov. V Afriki, Aziji, po celem svetu je nastalo mnogo novih, samostojnih držav. Nekatere države so skočile nazaj v fevdalni sistem samodržcev, mnogo pa se jih je, kot npr Egipt, Tunizija, Kenija.... odločilo za socialistično varianto humanih medsebojnih odnosov, ki sta jo zagovarjala Tito v Jugoslaviji in Nehru v Indiji. Pojavila se je možnost človekoljubne družbe in v zavesti ljudi je cvetela sanja o 'skupni sreči' in 'skupnem dobrem'. 'Vsi za enega, eden za vse' je postal moto socializma.«

Omar me je pocukal in obrnil pozornost nase. Nagnil se je k meni, kot da mi bo povedal nekaj skrivnostnega: »Hitler je v povojni Ameriki ustvaril vzdušje brezmejne svobode, v katerem so lahko vzcveteli planetarni otroci. Hipiji. Otroci cvetja. Ovešeni s cveticami, so se beli in črni in rjavi in rdeči otroci usedli v prijateljski krog enakovrednih, prižgali džoint, prisluhnili drug drugemu in se čudili čudovitosti narave. Džointi so krožili in vse bolj se je slišala pesem Jogija Sinta v čast planetarni materi Parvati: 'Mir. Ljubezen. Svoboda. Sreča'.«

Nisem mogel verjeti ušesom. Hitler? Hipiji? Jogi Sint?

»A človeški volkovi, nečlovečni imperialisti, 'razsvetljeni' Iluminati, ne prenesejo človečnosti in ne poznajo prijateljstva. Hočejo vse zase in zahtevajo hierarhijo. Nепrestano uničujejo vso humanost v družbi. Vse vodoravne, enakovredne, prijateljske odnose. Uničili so vse poskuse humane družbe po svetu. Uničili so tudi vaš, Titov socializem,

vodoravni sistem, v katerem je bil človek človek. Enakovreden tovariš. Brat. Kjer je bilo skupno dobro pomembnejše od egoizma. Požrešnost greh. Poštenost kvaliteta. Človečnost vrlina,“ mi je pojasnil oče.

»Volkovi in pastirji, križ in meč, sta po padcu socializma v Sloveniji egoizem in pohlep ustoličila kot največjo vrlino. Požrešnost kot kvaliteto. Ljudi kot ‘kolateralno škodo’. In kamsovsko evropsko piramido kot ‘zakon’. In danes vam volčiči in pastirji pišejo tajkunske zakone in legalno kradejo vaša semena in vaše lastne gene, zaračunavajo vaš zrak, vašo vodo, vašo ‘parkirnino’, vašo toLAŽbo,« se je krohotal Omar.

Spet so mu po licih tekle solze.

Oče je počakal, da se je sin umiril, nato pa nadaljeval: »Oči volkov in pastirjev so se prekrizale in osredotočile tudi na hipije. A niso mogli miroljubnih otrok kar pobiti. Odstrelili so le oba Kennedyja, Martina Lutra Kinga, Johna Lennona, glavne ‘teroriste’, ki so neposredno rušili zlato piramido zla. A neagresivne hipije so le izobčili, prekleli in jih v očeh ovc spremenili v narkomane in kriminalce. Toda hipijevsko občudovanje narave, njihovo čutenje povezanosti s Celoto, je v globalno zavest človeštva posejalo semena ekološke zavesti boginje Parvati.«

Še vedno sem bil pretresen. Kreacija naše zavesti mi je bila vse bolj jasna.

»Poleg ljubečih mater in nas, Sintov, trubadurjev ljubezni, so tirani veliki učitelji sočutja, soupoštevanja, ljubezni. Tako kot potresi in cunamiji in suše,« je resno zaključil oče.

»Človek ima le dve poti učenja ljubezni,« je skomignil in se zasmejal Omar. »Zlepa ali zgrda.«

Bil sem zbežan.

»Bolečina je kot simptom nepozornosti učiteljica pozornosti. In bolezen je kot simptom disharmonije učiteljica zdravega življenja,« je vskočila mati in pojasnila: »Vsak tiran je rakava celica družbe. Anomalija v zdravem organizmu. Motnja v harmoniji veselja. Celotno zdravo telo matere Parvati se mu upre in ga na koncu zmelje. In ko je

telo zdravo, ni rakavih celic. Ni egoizma. Je harmonija. Zdravje. Sreča.«

Pomolčala je, kot bi izbirala besede, nato pa se sklonila k meni: »Zaupala ti bom skrivnost, ki jo je deklica Sita, moja prednica, nekoč prišepnila Omarjevemu praočetu Jogiju Sintu, skrivnost, ki zajema vso modrost karme: 'V dobrem ni nič slabega. V vsakem slabem pa je seme dobrega. Bolečina, ki teži k ljubezni. Zato bo slabega semena nekoč zmanjkalo in vse zlo se bo spremenilo v dobro. Slabe izkušnje, bolečina in bolezen so prilika, darilo človeku, da se nauči, kaj je slabo. In bolj ko v svoji zavesti ozavešča slabo in se od slabega ločuje, bolj čuti dobroto. In z njo pride sreča. Mirno srce in veselje veselja'.«

Mati je obmolknila. Iz nje je odseval mir in v očeh ji je žarela sreča. Pogledala je očeta. Pokimal je in dejal: »Svet je dober. Ljudje so v srcu dobri. A tega ne vedo in ne pride do izraza, ker se prepustčajo požrešnosti ali preteklosti. Pokorni so lastni zgodovini in družinskemu, plemenskemu spominu, zato mrtvo vsiljujejo v sedanjost. Spomin, mrtvo jim krivi razum in zavaja srce, prepreči slišati bitje vesoljnega srca, ki večno tiktaka le v sedanjosti. A požrešni na oltarju prihodnosti žrtvujejo vso sedanjost. A nikoli ne prisluhnejo trenutnemu in večnemu. Bogu v sebi.«

»Tradicija in cilji slepijo starše. Slepí, zaslepljeni starši oslepijo lastne otroke. Slovenci 'proizvajajo' Slovence, Maročani Maročane. Kristjani kristjane. Katoliki katolike. Muslimani muslimane. Hindujci hindujce. Lovci lovce. Pastirji pastirje. Starši sveta otroke vzgajajo v ovce, v sužnje piramidam moči,« je vskočil Omar. Pomolčal je, kot bi obžaloval, nato pa dodal: »A otroci nismo krivi za slepoto staršev. Zato ne obsojaj slepih in ne išči krivca. Slepota srca je posledica zmede v človekovi zavesti, napaka v dojemanju sveta in v napačnem pristopu do okolja.«

»Zato ne bodi sodnik bolnikom,« se je nagnila k meni in me objela mama, »bodi zdravnik, ki loči med bolnikom in boleznijo. Spopadaj se z slepoto oči, razuma in srca, a ljubi slepca, svojega prijatelja, brata.«

Omarjev oče je segel z rokami za hrbet in ko sem jih spet zagledal, je v vsaki roki držal darilo in dejal: *»Spoznal si naše božje kraljestvo boginje Parvati, spoznal našo družino in postal si naš prijatelj, brat. Spoznal si bratski odnos in svet nenasilja, svet, v katerem bije dobro srce boginje Parvati. Po njem so pred teboj hodili deklica Sita in njen ljubeči Arjuna, dobrasrčna deklica Nefretete in njen ljubeči faraon Ehnaton, pravični Mojzes, modri pisec Ved Rama, odpuščajoči Mahavira, svobodni Buda, modri Sokrat, dobrasrčni Jožef, Marija in Jezus, skromni Gandi in še mnogi drugi dobrasrčni ljudje. Predvsem mnoge dobrasrčne matere.«*

Pomolčal je in se mi priklonil: *»Postal si eden izmed nas, Sintov. Hodi po svetu v svojem vzdušju mirne sreče in vedi, da si povsod varen. Pijančki srečujejo pijančke, agresivci agresivce, narkomani narkomane, muslimani muslimane. In vsak pobija svoje nasprotje. Heretik heretika, nacionalist nacionalista, egoist egoista. Če nisi nič od tega, si za njih neviden.«*

»Le izogibaj se repov ljudi in plesal boš med njimi,« se je zaslišal Omarjev nagajivi smeh.

»Repov?« nisem dojel.

»Človek je brezrepa žival, a ko mu stopiš na rep, zatuli ali ugrižne,« je pojasnil oče.

»In če nimaš repa, si za vse živali neviden,« se je smejal Omar.

»Sinti nimamo repa,« je dejal oče. *»Ničesar si ne domišljamo. Ne moreš nas prizadeti, užaliti in ponižati. Nismo lutke niti lastne niti plemenske zgodovine. Niti ovce kamsovskih svečnikov v templjih in univerzah.«*

»Vemo, kdo nismo,« je pojasnil Omar. *»Zato se zabavam, ko opazujem bolečine v repih drugih ljudi. Govorijo mi o izvorišnih njihove duhovne bolezni, ki jim mrtvi srce.«*

Oče mi je podal čilum in vrhnjak trave ter dejal: *»Nadrobi, potegni in zapoj. Zahvalimo se boginji Parvati za življenje, semena,*

dobroto. Boginji Sarasvati za inteligenco. Bogu Brami za znanje in Višnuju za modrost. Počastimo lepoto narave in boginjo Lakšmi. In objemimo malega Krišno, živega inteligentnega in nagajivo dobrodušnega otroka, ki živi v vsakem izmed nas in nam neprestano nagaja in nas budi v srečnega človeka.«

Počasi sem pričel drobiti sveto travo v podarjeni čilum. Bil je čudovito okrašen. Izrezljani so zrli vame sveta trava, sveta kača, sveta kravica in sveti nandi. In Jogi Sint, ki je stal na glavi, vlekel iz čiluma in pihal v piščalko.

Zazibal sem se v pasu in ramenih, zapel OM, se zahvaljeval in ko sem napolnil, sem 'pipo miru' ponudil očetu, a me je s smehom zavrnil in resno dejal: *»Priateljstva si ne moreš zaslužiti. Prijateljstva ne moreš kupiti. V prijateljstvo ne moreš nikogar prisiliti s puško. Prijatelj lahko le si. Prijateljstvo se rodi, ko egoizem umre.«*

Njegove besede so odmevale v meni in zvene so živo v svoji resničnosti.

Ponudil mi je ogenj. Zahvalil sem se njemu in usodi in potegnul skozi cev. Prikuril sem svoj prvi čilum v življenju in ga podal v kroženje. Spili smo dim in ogenj v čilumu je ugasnil. Zahvalili smo se in obred je bil končan.

Oče je vstal. Skočil sem na noge še sam. Pristopil je še Omar.

Omar se je resno držal. Ujel je mojo in očetovo roko in zadržujoč smeh dejal: *»Sedaj smo si bratje, prijatelji.«*

Napenjalo ga je. Ni zdržal. Bruhnil je v smeh in me nežno zagrabil za čop mojih las: *»Do sedaj si bil hipi Miha. Sedaj si Miha Sint. A da postaneš Jogi Sint, bo treba jogirati.«*

Zvrnil se je smejoč po tleh in se v trenutku spremenil v Jogija Sinta. Oče mu je, pri svojih letih, z neverjetno lahkotnostjo, sledil. Nisem mogel verjeti očem. Oče in sin, brat in brat, sta stala na glavi in oponašala, kako vdihujeta skozi eno nosnico in izdihujeta skozi drugo. Bilo mi je neznansko smešno in čudovito prisrčno. V meni se

je nekaj premaknilo. Poskusil sem se na glavo postaviti še sam. Pokali smo od smeha. Mala Sita se je prekopicovala po tleh skupaj z mano, Omarjeva mama in žena Berberka pa sta nas dobrohotno opazovali kot dve mami, ki se veselita skupaj s svojimi razposajenimi otroci.

Ko smo ujeli sapo, naju je Omar z očetom spet potegnil k sebi in objel.

»Objemimo drug drugega,« je dejal, *»nato pa pojdimo v Arijev svet meča, Kamsov svet prevare in Arjunov svet poljedelcev ter oznanjajmo kaj Ljubezen ni, kaj Svoboda ni in kaj ni Modrost. To je dolžnost vseh nas, Sintov, učech bitij, ki nas je deklica Sita poslala na karmično pot. Vdihujmo skozi čilum, izdihujmo skozi piščal in pojmo pesem boginj, ženam in lepoti narave. Opominjajmo pohlepne in ponižne ljudi k skromnosti in razkrivajmo jim skrivnost zdravega telesa in duha vse dokler se karma ne izpolni in se vsi volkovi, psi in ovce, vse svinje, levi in opice ne učlovečijo in postanejo svobodna, človečna, dostojanstvena bitja, zavestna raja v katerem bivamo.«*

In oče je dodal: *»Ko bodo ljudje odpustili svojo volčjo, pasjo in ovčjo nprav in rekli dovolj alkoholu, bodo vse živali postale svete živali. Na svetu pa bodo živeli človečni, trezni in srečni vegetarijanci, ki bodo brezpogojno ljubili drug drugega. Tedaj bo naše delo končano.«*

Omar je zamišljen nekaj časa molčal, potem pa se nagajivo zasmejal: *»Inšalah.«*

Njegov nalezljivi smeh je zapolnil sobo in veselje je bučalo od našega skupnega sproščujočega smeha. Resnost in neresnost sta se pomešali, tragedija in komedija sta se zlili v eno. Začutil sem mir in srečo.

Pokrajina okoli mene je postala pokrajina v meni. Moj svet je bil neskončno lep, tihoten, nedolžen, poln barv in čudovitih bitij. V meni je 'zabrnel' OM. Zvok čudeža dobrote. Zvok harmonije. Celote. Vesolja.

Vesolje je sijalo svetlobo in zaupanje. Čutil sem veselje.

Gledal sem pred seboj svet pohlepa, krvi, brezsrčja, nezaupanja, bolečin in solz, v katerega se podajam, a svet, v katerega sem se vračal, ni bil več moj svet. Segal je do vrat mojega doma. Čutil sem ga, dotikal se me je z vso grozovitostjo. A od njega sem bil ločen. Pred njim sem bil varen. Ni me več spravljal v jok. Lahko sem se mu smejal.

Bil sem pripravljen.

»Hvala boginjam, bogovom in vsem vam za vso dobroto, za vsa semena življenja in za prijateljstvo,« sem se smeje poslovil od Omarja in njegove neobičajne družine. In odšel sem nazaj med sanjajoče ljudi, v svet egoističnih resničnosti, med običajne, normalne ljudi.

A sedaj sem videl kaj storiti. Moja usoda je ležala le v moji dlani.

Reci dovolj.

Ustavi se, postoj in se razglej naokoli.

Življenje je (m)učilnica medsebojnih odnosov

Opazuj življenje okoli sebe in utrip življenja v sebi.

Opazuj svoj odnos z vesoljem, s semeni, z živalmi, s soljudmi, s samim sabo.

Postani skromno, radovedno, čudeče se in čuteče bitje.

*Postani 'oo**OM**mm'.*

Bodi Otrok.

Bodi razum, ki ga vodi srce,

kot je Sitino dobro srce vodilo preudarnega in dobrosrčnega Arjuno.

Ne pusti čustvom in razumu ubiti srca.

Odpusti vsa čustva - volkove, pse in ovce, leve, opice in svinje, lisice in zajce iz svoje zmedene zavesti. Pusti živali živeti svobodne in v miru, izven in mimo tebe.

Vsi smo Eno.

Vsega je dovolj za vse, a ni dovolj za dva požrešna.

BiblioOoteka

Ali sem živ mrtvec ali sem živo človeško bitje? (1991)

Zakaj vojna? (1992)

Ugovor vojni (1993)

Moč besed (1995)

Anonimus, kdo joka? (1996)

Komu žrtvujemo otroke? (1997)

Na oni strani dotika (1999)

Kdo se boji Sokrata? (1999)

Samomor iz zasede (2003)

Slovenija brez orožja (2003)